

Izhaja vsak petek. Izdaja Časopisno-založniško podjetje »Primorski tisk« v Kopru. Naslov uredništva in uprave: Koper, Kidričeva 26, tel. 170. Posamezni izvod 10 din. Celoletna naročnina 500 din, polletna 250 din, četrtletna 130 din. Za inozemstvo znaša letna naročnina 1000 din ali 3,5 am. dolarja. Bančni račun 65-KB-1-181. Prilogo »Uradni vestnik okraja Koper« prejema naročniki brezplačno. Rokopisov ne vračamo.

Visoka politična zrelost nam zagotavlja boljše življenje

To nedeljo je na Trgu Marxa in Engelsa v Beogradu nad tri sto tisoč ljudi poslušalo pomemben predvolilni govor, v katerem je maršal Tito razgrnil pred vsemi jugoslovanskimi volivci številna važna notranja in zunanje politična vprašanja.

»Ta volilna dejavnost je potekala v znamenju jugoslovanske enotnosti in medsebojnega spoznavanja raznih problemov,« je v uvodu poudaril maršal Tito. »To je najboljši dokaz, da se naša socialistična skupnost čedalje bolj krepi kot enotna skupnost in da samo ljudstvo v njej odloča, kako si bo ustvarilo čedalje boljše pogoje za svoje življenje.«

Značilno je tudi to, da nismo slišali hvalnic in obljub, kakor jih običajno poslušajo v drugih deželah na Zahodu pred vsakimi volitvami. Mi smo tudi tokrat odkrito govorili o svojih pomanjkljivostih in svojih težavah ter pri tem opozarjali, kako jih je treba odstraniti. Predvolilna dejavnost je bila izredno množična in ljudje niso samo sprejemali predlaganih kandidatov, marveč tudi sami izbirali in predlagali svoje kandidate. V tem oziru smo dosegli demokratičen način do najvišje meje. Naš volilni sistem ustreza naši celotni družbeni socialistični sestavi, katere podlaga so komune in skupnosti komun.

V zvezi z našim gospodarskim razvojem je maršal Tito ugotovil, da smo prešli na hitrejši razvoj industrije za široko potroš-

njo, za potrebe ljudi, ker so naši državljani že težko prenašali investicije, ki smo jih prej nalagali v velika podjetja. Razen tega damo zdaj prednost kmetijstvu ter bomo v prihodnjih letih vlagali vanj letno povprečno po 70 milijard, da tako dvignemo kme-

Tovariša Albin Duje in Alfonz Grmek po končanem volilnem zborovanju se razgovarjata sredi Dutovelj na Krasu minulo nedeljo popoldne

tijsko proizvodnjo, da bodo delovni ljudje čedalje laže in ceneje dobili, kar potrebujejo. Tudi v prihodnje bomo gradili, toda moramo vedeti, kako in koliko je treba graditi, in ali je to, kar gradimo, v skladu z našimi možnostmi in s potrebami. V zvezi s stanovanjsko graditvijo je maršal Tito ostro grajal vse luksuzne in drage gradnje ter napovedal uredbo, po kateri bodo prepovedane razkošne zgradbe. Prav tako pa je napovedal tudi uredbo, ki bo onemogočala izkoriščanje avtomobilov in motornih vozil.

Delavsko samoupravljanje je sprostilo velikanske ustvarjalne (Nadaljevanje na 2. strani)

Z VELIKEGA PREDVOLILNEGA ZBOROVANJA V HRPELJAH

Tovariša Brecelj in Jakopič med volivci

Preteklo nedeljo popoldne sta obiskala svoje volivce v Hrpeljah zvezni kandidat dr. Marijan Brecelj in kandidat za republiško skupščino Albert Jakopič-Kajtimir. S pročelja občinske zgradbe so plapolale zastave in prosvetna dvorana je bila slavnostno okrašena. Teden dni nas še loči od volitev. Napovedano zborovanje je zadnje v pripravi na manifestacijo državljanske zavesti, ki bo 23. marca potrdila hotenje in voljo milijonov Jugoslovancev.

Med navdušenim ploskanjem 200 volivcev Hrpelj, Kozine in okoliških vasi sta stopila kandidata v dvorano.

»Pozdravljam vas in vse prebivalce občine ter se vam zahvaljujem za zaupanje mi kandidata,« je spregovoril tovariš Brecelj. »Širom po državi so bili v predvolilnem času obravnavani gospodarski uspehi, ki smo jih dosegli v zadnjih letih z našim uspešnim delom in s sodelovanjem širokih plasti državljanov. Tudi kritizirali smo na sestankih vse, kar je bilo napačno narejeno. Pri vas so težji življenjski pogoji zato, ker živite v pasivnih krajih. Poudariti pa moram, da je koprski okraj v zadnjih dveh letih močno napredoval, kar bo ugodno vplivalo tudi na gospodarski razvoj obalnega zaledja.«

Tovariš Brecelj je nato navedel svoja izvajanja na govor

predsednika Tita, ki je istega dne v dopoldanskih urah govoril 300 tisoč Beograjčanom. Govoril je o organizaciji in pomenu komun, ki naj bodo osnovne celice vsega političnega in gospodarskega dogajanja v državi. »Pri vas sem videl veliko dobrih in koristnih pobud za gospodarsko osamosvojitve občine,« je dejal govornik, in omenil razvoj mladega industrijskega podjetja za predelovanje plastičnih mas PLAMA v Podgradu, steklarski obrat TOS v Hrpeljah in bodočo gradnjo opekarne v Obrovu.

V zvezi s kmetijsko proizvodnjo je podčrtal pomen kmetijskih zadrug, preko katerih naj bo najkrajša pot kmetijskih pri-

(Nadaljevanje na 3. strani)

VELIKO PREDVOLILNO ZBOROVANJE V TOMOS-U

Svobodni človek na vratih zahodnega sveta

V soboto opoldne so se vile proti »Tomosu« dolge guche delavcev in delavk iz posameznih koprskih gospodarskih podjetij in organizacij. V veliki hali tovarne »Tomos« se je zbralo nad 2000 delavcev in delavk, ki so kot proizvajalci manifestirali svojo odločno voljo, da z neutrudnim delom čimprej in čim hitreje postavijo temelje novega življenja, k se je ob slovenski obali začelo s priključitvijo k Jugoslaviji. Zborovanja, ki ga je vodil predsed-

nik občinskega sindikalnega sveta Lado Pahor, so se razen zveznega sekretarja za blagovni promet in poslanskega kandidata za zvezni zbor Marjana Breclja udeležili tudi okrajni sekretar ZKS Albert Jakopič-Kajtimir, poslanski kandidat za republiški zbor v drugi volilni enoti koprške občine Branko Babič, direktor »Tomos« Frane Pečar in drugi. Iz govora tovariša Breclja, ki so ga zbrani volivci pozorno spremljali in mu navdušeno pritrjevali, navajamo nekatere najvažnejše ugotovitve.

Ko se je tovariš Breclj delavcem in volivcem zahvalil za zaupano kandidacijo v zvezni zbor, je poudaril, da vsa Jugoslavija z nedeljenim ponosom zre na tovarno »Tomos«, ki predstavlja v našem razvoju tisto najmodernejšo industrijsko panogo, s katero se mirne duše lahko postavimo ob bok naprednim industrijsko razvitim državam. Tu, na vratih zahodnega sveta, vse to ne pomeni samo vzpona sodobne industrije v tem delu Jugoslavije, za katerega je bilo treba dati brez števila žrtvev, ampak je hkrati vsemu zahodnemu svetu živa priča, kako je naš delovni človek resnično svoboden, kako je postal gospodar strojev in naprav in kako z vsem tem tudi sam gospodar!

(Nadaljevanje na 3. strani)

Italijanska unija ob volitvah

Odbor Italijanske unije za Istro in Reko, ki je zasedal v torek na Reki, je izdal volilni proglas, naslovljen pripadnikom italijanske manjšine. V proglasu je podčrtan velik uspeh socialistične izgradnje v naši državi ter prispevek italijanske manjšine k bratskemu sožitju z narodi Jugoslavije.

V proglasu je nadalje rečeno: »Z množično udeležbo na volitvah bomo utrdili pravilnost naše gospodarske in družbene politike, ki je spremenila obličje naše države ter postavila trdne osnove za nadaljnjo izgradnjo socializma.

Zvezna ljudska skupščina tretjega sklica je opravila veliko delo na zakonodajnem področju, ker je utrdila in razširila naš sistem neposredne demokracije. Nova skupščina bo to delo nadaljevala. Udeležba na volitvah pomeni dejansko glasovanje za samoupravljanje, za uresničenje srečnejšega življenja.

Pripadniki italijanske manjšine! Politika aktivne koeksistence, ki jo zastopa in uresničuje naša država, predstavlja najbolj realno pot za odstranjevanje mednarodnih nasprotij. Na volitvah bomo potrdili pravilnost te politike z množično udeležbo.

Volivci! Vsi na volitve za napredek socialistične Jugoslavije, za našo svetlo prihodnost, za neodvisnost domovine in za zmago miru v svetu!

Po sprejetju volilnega proglasa

Nad 2000 koprskih delavcev je v TOMOS-u poslušalo predvolilni govor tovariša Marijana Breclja

KO BOMO V NEDELJO GLASOVALI ZA NAŠE KANDIDATE, BOMO GLASOVALI ZA NADALJEVANJE VSEGA TISTEGA, KAR SMO SI ŽE PRIDOBILI IN ZA VSE TISTO, KAR HOČEMO DOSEČI, DA BOMO DELOVNI LJUDJE JUGOSLAVIJE LAHKO V MIRU GRADILI LEPŠE ŽIVLJENJE

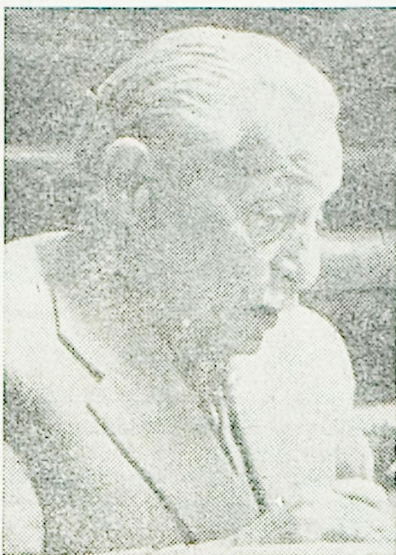
Predsednik Tito volivcem

(Nadaljevanje s 1. strani)

možnosti, tako da se je povečala proizvodnja, da se je izboljšala kakovost. Delavski sveti so dokazali svojo polno veljavo in ni se nam bati raznih pomanjkljivosti, ki jih še imamo. Želimo pa, da bi se naši delavci v podjetjih še bolj zavedali tega, do česar imajo pravico, do kontrole in odločanja in da so tistega, kar se je dogajalo, v veliki meri krivi tudi sami, ker se niso znašli. Razne pomanjkljivosti, na katere je Izvršni komite ZKJ opozoril v svojem nedavnem pismu, je treba sistematično in dosledno odpravljati, zakaj nobena stvar ne sme zastirati svetlega lika naše socialistične skupnosti. Ob novem načinu delitve dohodka je maršal Tito poudaril, da mora prenehati lokalizem in skrb samo za svoje podjetje.

Drugi del svojega govora je maršal Tito posvetil raznim med-

narodnim vprašanjem. Pokazal je na dosledno jugoslovansko zunanjo politiko mirnega sožitja z vsemi narodi, ne glede na notranje politične sisteme. To politiko Jugoslavija neprestano razširja in pogloblja. V zvezi z mednarodnim položajem je maršal Tito izrazil željo: »Želim, da bi se uresničila težnja človeštva, da bi prišlo čimprej do sporazuma in da bi se svet rešil tistih velikih skrbi, ki ga zdaj more, da bi se potem lahko posvetil svojemu mirnemu razvoju in ustvarjanju boljše prihodnosti. Če bi človeštvo doživelo, da bi prišlo med vesilami v kratkem do sporazuma o tem, da bi jedrsko energijo kot vojno sredstvo postavili izven zakona in da bi služila samo v mirnodobske namene, bi bil to največji praznik na ulicah vsega sveta.« V tej zvezi je maršal Tito ponovno poudaril, da je Jugoslavija proti graditvi oporišč za izstreljevanje raket v Italiji.

MOŠA PIJADE

Pravkar je poteklo leto dni, ko je ob povratku naše parlamentarne delegacije, ki jo je vodil v Veliki Britaniji, nepričakovano umrl v Parizu revolucionar in komunist Moša Pijade. Svetla podoba njegovega štiridesetletnega revolucionarnega dela za uveljavljanje pravice delavskega razreda, njegov prispevek h krepitvi ljudske oblasti, vse to se v marsičem odraža v naši današnji socialistični stvarnosti. Pokojni Moša Pijade bo ostal vzor neumornega političnega in javnega delavca, ki je popolnoma izpolnil dolžnost človeka do svojega časa in svojega ljudstva.

V Jugoslaviji še ceneje

Zahodnonemški list »Bremer Nachrichten« je te dni poslal turističnim društvoma v Piranu in Portorožu na vpogled izvod svoje izdaje z dne 22. februarja, v kateri v obširnem članku priporoča svojim bralcem, naj obiščejo Jugoslavijo, če hočejo preživeti svoj dopust prijetno, v lepi in slikoviti naravi in — poceni. Članek podrobno informira o vseh olajšavah, ki so jih jugoslovanske oblasti podvzele, da omogočijo čim večjemu krogu interesentov iz tujine obisk jugoslovanskih letovišč. Dalje navaja vse prometne zveze iz Nemčije v Jugoslavijo, pa tudi glavne ladijske zveze ob Jadranskem morju, h kateremu teži večina nemških turistov. Končno pa navaja natančne podatke o cenah v hotelih in restavracijah, pa tudi na prostem trgu, da je živ-

ljenje v Jugoslaviji zelo poceni, še cenejše kot prejšnja leta, če ga primerjamo z življenjskimi stroški v drugih turističnih državah in v Nemčiji sami, ki so od lani do letos porasli neprimerno močnejše.

Kljub vsej hvali pa list na koncu opozarja svoje bralce tudi, da morajo pri potovanju v to »edinstveno deželo z njenimi naravnimi lepotami, podzemeljskimi jamami in slikovitimi morskimi zalivi, njenimi občudovanja vrednimi zgradbami, njeno pisano folkloro in njeno na vsak način interesantno socialno strukturo« računati s tem, da ne bodo mogli dobiti vsega, česar so vajeni od doma.

Upajmo, da bodo naši gostinci in vsi drugi, ki se ukvarjajo s turizmom, vzeli pravilno na znanje to pohvalo in ta namig. Jule

Pred volitvami ob meji

Tudi v naših obmejnih predelih na Koprskem je predvolilna dejavnost dosegla te dni svoj vrhunec. Na predvolilnih zborovanjih naši ljudje razpravljajo s predlaganimi poslanskimi kandidati o našem življenju, napredku, uspehih in pomanjkljivostih ter kažejo kar največje zanimanje za naš nadaljnji socialistični razvoj, na katerem smo vsi močno zainteresirani. Takšna vseljudska enotnost, kakor jo prav te dni kažemo pri nas, kot kaže, pa ni vseh nekaterim osebam ali grupam za mejo. Te dni prihajajo s tržaškega področja posamezniki, ki bi radi motili to našo enotnost in bi hoteli za vsako ceno škodovati na kar najbolj podel način naši skupnosti. Prav zaradi naše enotnosti in budnosti pa so bili vsi taki poskusi vnaprej obsojeni na neuspeh, ker so jih naši ljudje odločno odklonili. Onemogočeni so bili pri takem razdiralnem delu Palčič Josip,

Bordon Danilo, Pucar Bruno in še nekateri drugi stanovaleci sosednjega področja.

Tako je zlasti Bordon Danilo, rojen na Škofijah in stanujoč v Trstu, hotel z nepoštenimi nameni rovariti med našimi volivci, vendar pa so njegove nakane pravočasno odkrili in preprečili naši varnostni organi, ga prišli in izročili italijanskim obmejnim oblastem. Bordon Danilo je že star znanec koprskih sodišč in zaporov, saj je bil pred časom že obsojen zaradi ilegalnega prevažanja ljudi čez mejo.

Omenjeni dogodki so še dokaz več za enotnost in budnost naših ljudi in bi bil že čas, da tudi takim in podobnim prodancem postane jasno, da za svojo ilegalno in razdiralno dejavnost proti naši skupnosti med nami ne bodo nikoli našli plodnih tal.

Vnebojvestah

PARIZ: Glavni stan uporniških sil v Alžiriji je pozval francosko vlado, naj ravna z ujetimi borci Alžirske osvobodilne vojske, kakor določajo mednarodne konvencije o ujetnikih. Glavni stan omenja, da so Francozi pretekli mesec v zaporih usmrtili 15 alžirskih borcev, francoska vojaška sodišča pa so obsodila na smrt nadaljnjih 9.

NEW DELHI: Med ZDA in Indijo je bil sklenjen sporazum o posojilu v znesku 225 milijonov dolarjev, ki ga bo dobila Indija za dobo 15 let. Ameriška Izvoznouvozna banka bo posodila 150 milijonov, Sklad za razvoj pa 75 milijonov dolarjev. Indija bo posojilo porabila za razvoj namakalnega sistema, prometa, rudarstva, kemične industrije itd.

WASHINGTON: Ameriško letalstvo je izstrelilo raketni izstrelak tipa »Thor«. Ta izstrelak srednjega dosega je namenjen raketenim oporiščem, ki jih bodo postavili v Veliki Britaniji.

AMAN: Ameriške veleposlaništvo v Amanu je sporočilo, da so ZDA doslej dale Jordaniji pomoč v znesku 51 milijonov 750 tisoč dolarjev.

WASHINGTON: Mednarodna banka za obnovu in razvoj je v svojem sporočilu OZN objavila, da je v zadnjih sedmih mesecih preteklega leta nakazala trinajstim državam 22 posojil v skupni vrednosti 404 milijone 600 tisoč dolarjev.

VARSAVA: Na Poljskem so v zadnjem času odkrili velika ležišča železne rude. Tako so na področju poznanskega vojvodstva odkrili zaloge v obsegu 25 milijonov ton, v szczecinskem vojvodstvu pa okrog 10 milijonov ton še neizkoriščene železove rude. Na posameznih področjih je v rudi 35 do 38 odstotkov železa. Strokovnjaki menijo, da bi izkoriščanje teh nahajališč znatno vplivalo na povečanje proizvodnje železa, saj bi se lahko poljska proizvodnja železa povečala v vsakem letu prihodnjega petletnega gospodarskega plana za skoraj 2 milijona ton.

LONDON: V večjem številu mest v Veliki Britaniji se je začela stavka delavcev in uslužbencev, ki zahtevajo povečanje plač in mezd. Zato je začasno prenehala obratovati tovarna avtomobilov in traktorjev v Coventryu, ki dnevno izdelata 800 vozil. Stavkati je začelo tudi več kot 2000 pristaniških delavcev v Belfastu v Severni Irski in tisoč gradbenih delavcev v Londonu.

WASHINGTON: Ameriška mornarica bo dobila tri atomske podmornice. Ime bodo posebne naprave, da bodo lahko med vojnjo pod vodo izstreljevale vodene izstrelke za srednje daljavo. Vsaka podmornica bo lahko vzela s seboj na eno vožnjo 16 takih izstrelkov.

WASHINGTON: Ameriški pilot Donald Farrel je prebil sedem dni v pogoji, pod katerimi bi verjetno potekal prvi polet človeka na Mesec. Ta pilot želi, da bi prvi odpotoval na Mesec.

Zborovanje v Postojni

V nedeljo je bilo v Postojni predvolilno zborovanje mladincev in mladink postojnske občine. Zborovanja so se med drugim udeležili tudi predsednik občinskega ljudskega odbora Jože Baša, sekretar občinskega komiteja ZKS Slavko Černelič, predsednik občinskega odbora SZDL Adolf Gerželj in komendant postojnskega garnizona JLA podpolkovnik Jože Šeme.

Mladim volivcem je najprej spregovoril član CK LMS Andrej Dolinar, nato pa jih je podpolkovnik Jože Šeme pozval, naj sledijo tradicijam mladih partizanskih borcev. Med drugim je dejal, da mora biti hrabrost mladih primorskih partizanov, svetel vzgled vsem, ki se danes vključujejo v izgradnjo socializma v naši deželi. Predsednik občinskega ljudskega odbora Jože Baša je zborovalce seznanil z dosedanjimi gospodarskimi in političnimi uspehi tako postojnske občine kot koprškega okraja.

Ština

ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR JUGOPRESA

Medblokovo povezovanje ne koristi sodelovanju

Predlog francoskega predsednika vlade o osnovanju vojaškega pakta, ki bi zajel dežele zahodnega Sredozemlja, ima razen slabih strani tudi eno dobro. Prepričljiveje kot doslej je pred mednarodno javnostjo postavljeno vprašanje: ali so pakti in njihovo medsebojno povezovanje res najboljša osnova za sodelovanje med deželami in narodi raznih področij in kontinentov?

Neke vodilne dežele Zahoda že dolgo stojijo na stališču, da je potrebno tesno sodelovanje s prijatelji drugih kontinentov. Vladam teh zahodnih dežel se morda zdi najlažja pot — utrjevanje že obstoječih vojaških paktov, kakor sta na primer Bagdaski in Južnoazijski. Kaže pa, da v sedanjih spremenljivih mednarodnih pogojih to ni dovolj. Zato je prišlo do mišljenja, naj bi se ti pakti, ki povezujejo srednjevzhodni in azijski prostor, trdnjeje naslonili na osnovno politično in vojaško organizacijo Zahoda: na Atlantski pakt. V skladu s takšnimi idejami se govori tudi o neposrednem povezovanju pretežno politične Organizacije ameriških dežel, pa celo tudi o povezovanju posameznih dežel Latinske Amerike z Atlantskim paktom.

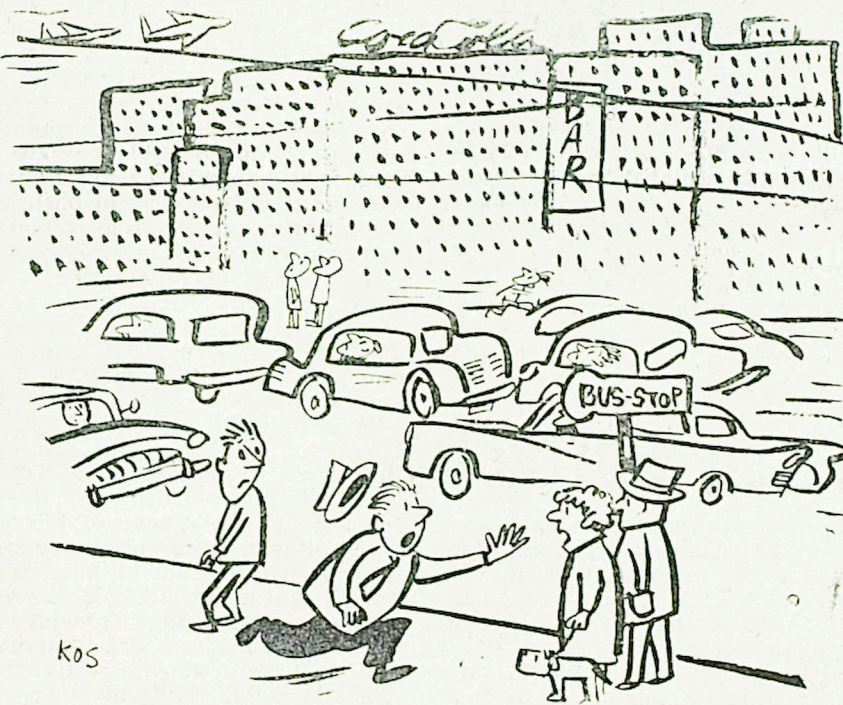
Na prvi pogled bi lahko predpostavljali, da bi stališča posameznih zahodnih sil, usmerjena k trdnjemu povezovanju z določenimi področji Azije, Afrike in Latinske Amerike preko določenih vojaško-političnih organizacij, nalletela na ugoden odmev v zainteresiranih deželah. Vendar: na nedavnem zasedanju Bagdadskega pakta so njegove muslimanske članice zahtevale večjo ekonomsko pomoč svojih zahodnih prijateljev in se jim združevanje s članicami Atlantskega pakta ni zdelo najbolj privlačno. Jugovzhodna Azija je preveč oddaljena od zahodne Ev-

rope, da bi tamkajšnjim deželam lahko utemeljili koristi, ki bi jih imele od takšnega neposrednega povezovanja. Zato je azijskim članicam Jugovzhodnega azijskega pakta bližja težnja po tem, da bi njihova organizacija, pa čeprav blokovska, imela azijski značaj. Kaže tudi, da je zmagovalce argentinskih parlamentarnih in predsedniških volitev Arturo Frondizi predvidel izstop Argentine iz Organizacije ameriških držav zato, ker bi se rad izognil neposrednemu vključevanju v blokovo politiko Atlantskega pakta.

Grška in tuniška javnost sta se že izjasnili o možnih negativnih posledicah formiranja pakta za zahodno Sredozemlje in za njegovo združitve z Atlantskim paktom. Izvenevropske dežele, ki so predvidene, da bi bile članice pakta za zahodno Sredozemlje, ne želijo, da bi bile pomočniki realizacije francoskih kolonialnih ciljev v Alžiru in v Sahari, niti ne sopotniki ozke blokovske politike Zahoda.

Izvenevropske dežele nasprotujejo predlogom nekaterih zahodnih sil, da bi se težnje razvoja po vse večji neodvisnosti v Aziji, Afriki in Latinski Ameriki — skritele na minimum.

Če na ta ali oni način odklanjajo medsebojno povezovanje paktov kot določeno osnovo za mednarodno sodelovanje, izvenevropske dežele ne postavljajo na obtožno klop vsake oblike sodelovanja z Zahodom. Dežele Azije, Afrike in Latinske Amerike želijo sodelovanje z ZDA in Zahodno Evropo, vendar naj bo to sodelovanje na pretežno neblokovski osnovi — na osnovi resničnega prijateljstva in enakopravnosti.

— Bežite, letala z atomskimi bombami gredo!
— Ruska?
— Ne, naša.

PREPLAH V ZAHODNI EVROPI

Novice s TRŽAŠKEGA

Kmete na Tržaškem je zelo razburila vest, da nameravajo pristojne oblasti razlastiti tri večje kompleksne zemljišče, in sicer tam, kjer so športno igrišče na Opčinah, golf igrišče na Hudem letu in strelišče pri Velikem Repnu. Najbolj so zaskrbljeni kmetje s Cola in Velikega Repna, katerim naj bi razlastili 17 ha zemljišča, kjer imajo svoje najboljše travnike in gozdove. Američani so pred leti tam napravili vojaško strelišče, ki ga je prevzela italijanska vojska. Zaradi vaj niso smeli kmetje na svoja zemljišča, spričo tega so prosili, naj bi strelišče premeštili. Kazalo je, da bodo ustregli upravljenim zahtevam prizadetih kmetov, zdaj pa je nenadoma prišla drugačna vest.

Zaradi razlastitev na Hudem letu pa bodo najbolj prizadeti kmetje iz Lonjerja, ki so tam imeli lepe travnike. Angloameričani so si napravili veliko igrišče za golf. Zdjaj pa pravijo, da bodo zemljišče razlastili, igrišče pa izročili nekemu italijanskemu športnemu klubu. Taka zadeva je tud z igriščem na Opčinah. Kmetje so dobivali nizke odškodnine od Angloameričanov, zdaj pa jim ponujajo smešne cene za razlastljena zemljišča.

Pretekli teden je komisija za javna dela poslanske zbornice odobrila zakonski osnutek, ki predvideva 45 milijard lir za javna dela na Tržaškem, v Furlaniji in na Goriškem. Ta denar bodo porabili v prihodnjih sedmih letih in gre za javna dela, ki so jih že leta obljubljali.

V četrtek je bila v galeriji »Casanuova« v ulici S. Francesco 20 otvoritev slikarske razstave Lojza Spacala, tržaškega umetnika, ki je bil tudi letos povabljen na mednarodni bienale v Benetkah.

Preteklo sredo je miljski občinski svet zaključil razpravo o občinskem proračunu za leto 1958, ki predvideva 366.289.053 lir izdatkov in 337.523.053 lir dohodkov, kar pomeni, da bo morala država kriti 28.766.000 lir pomanjkljaja.

Invalidi so zborovali

Občinska zveza vojaških vojnih invalidov v Hrpeljah je imela 14. t. m. svojo redno letno konferenco. Zveza ima 356 članov, ki so vključeni v sedmih osnovnih organizacijah.

Razen organizacijskih vprašanj je konferenca obravnavala vzgojo in šolanje otrok padlih borcev. Govora je bilo o nepravilnem odnosu nekaterih mater in varuhov, ki odklanjajo materialno pomoč za šolanje otrok padlih borcev, katero lahko koristijo iz občinskih proračunov, in težijo za tem, da bi bili ti otroci zaposleni kot pastirji in kmečki težaki.

Načelnica okrajne invalidske uprave Štefka Dujc je zborovalcem tolmačila nekatera določila invalidskega zakona in organizacijo dodeljevanja invalidskih podpor ter vzdrževalnin za šolanje otrok padlih borcev. Sekretar okrajne zveze Jože Colja je opozoril na važnost rehabilitacije invalidov za opravljanje poklica, ki ustreza njihovi delazmožnosti. Poudaril je tudi nujnost izboljšanja organizacijske aktivnosti osnovnih organizacij, ki naj v prihodnje tesneje sodelujejo z Zvezo borcev.

Viktorija Ravbar

Prejšnji teden je umrla ena izmed najstarejših Kraševk, 94-letna Viktorija Ravbar, rojena Legiša. Doma je bila iz Mahovinj pri Devinu, sedemdeset let pa je živela v Dolu pri Repentaboru, kamor se je omožila. Pokojnica je rodila deset sinov in ko je s petinštiridesetimi leti odvovala, je na njene rame padla skrb za vzgojo sedmih otrok.

Med prvo svetovno vojno ji je dom dvakrat pogorel, najbolj pa jo je prizadela vest o smrti treh sinov. Vendar je krepko prenašala vse udarce in z veliko ljubeznijo je skrbela, da bi njeni potomci zaživeli boljše življenje, kot ga je imela sama.

Njen rojstni kraj ji je bil zelo pri srcu. Oboževala je morje in pesmi, ki ga opevajo. Bila je prava Kraševka — zdrava in žilava, spomin na njo pa bo ostal živ vsem, ki so jo poznali.

TOVARIŠ BRECELJ IN JAKOPIČ MED VOLIVCI V HRPELJAH

Pred nami je velika bodočnost

(Nadaljevanje s 1. strani)

delkov od proizvajalca do potrošnika. Omenil je, da je letos namenjenih 70 milijard dinarjev za izboljšanje stanja v kmetijstvu, da bodo ta sredstva šla preko zadruge in da ni nevarnosti, da bi kmetijskih proizvodov ne mogli vnovčiti. Dokler moramo pšenico in maščobe uvažati, je pospeševanje kmetijske proizvodnje nujno. V tej zvezi je naglasil, da bodo formirani posebni skladi za riziko pri plasiranju kmetijskih proizvodov, ki bodo kmetovalcem zagotovili kritje v primeru trenutnega zastoja pri oddaji pridelkov na trg.

V nadaljevanju svojega govora je Marijan Breclj volivcem prikazal sedanjo vlogo Jugoslavije pri reševanju mednarodnih problemov.

Z željo, da bi občina Hrpele tudi pri teh volitvah dokazala s svojo volilno udeležbo tako državljsko zavest, kot jo je pri jesenskih občinskih, je Marijan Breclj zaključil svoj govor.

Za njim je povzel besedo republiški kandidat Albert Jakopič-

Kajtimir, ki se je uvodoma zahvalil za zaupanje volivcev, da ga kandidirajo v času, ko je naša najvažnejša naloga borba za boljše življenjske pogoje delovnega človeka, kar velja zlasti za naše obalno področje. Z onstran meje nam radi očitajo revščino, čeprav prav tako radi prihajajo k nam, di bi bili deležni raznih dobrot te »revščine«. Res ne premoremo še vsega, kdor pa obravnava stanje v Jugoslaviji širše, bo ugotovil, da pri nas skoraj ni brezposelnosti. Za kmetijska posestva v koprskem okraju moramo iskati delovno silo v sosednjih predelih, ker smo v industriji našega okraja zaposlili v zadnjih letih že 27.000 domačinov. Ko bo v letošnjem letu dograjena prva faza koprskega pristanišča, je dejal tovariš Kajtimir, bo slovenska industrija, predvsem tekstilna, ki je vključena v zunanjetrgovinski promet, v znatni meri odvajala plačilo uslug vkrčavanja koprskemu okraju.

Tovariš Albert Jakopič-Kajtimir je govoril tudi o neizkoriščenih možnostih v občini Hrpele na področju kmetijstva, zlasti

glede sadjarstva in živinoreje. Z uvedbo kooperativnega dela pri izvajanju melioracij, z boljšo organizacijo ustanavljanja skupnih pašnikov ter formiranja skupnih živinskih hlevov, nadalje z uvajanjem skupinske nabave in uporabe umetnih gnojil, bi se v hrpeljski občini v nekaj letih lahko povečalo število goveje živine od sedanjega 600 na 20.000 glav.

Izčrpana izvajanja obeh poslanskih kandidatov so volivci spremljali z veliko pozornostjo, zaželeli pa so, da bi takšno seznanjanje našega gospodarskega in političnega položaja večkrat doživeli.

J. Z.

POSLOVSKA KANDIDATA ALBIN DUJC IN ALFONZ GRMEK MED VOLIVCI V DUTOVLJAH

Vse to smo dosegli le s skupnimi napor

Minulo nedeljo je bilo večje predvolilno zborovanje tudi v Dutovljah na Krasu, kamor so se v zgodnjih popoldanskih urah nagneli v kinodvorano v šoli prebivalci tega dela sezanske občine, da bi v svoji sredi pozdravili oba kandidata: predsednika OLO Koper Albina Dujca za zvezni zbor in predsednika ObLO Sežana Alfonza Grmeka za republiški zbor.

Vsi zborovalci so še bili pod globokim vtisom govora predsednika Tita, katerega je dopoldne prenašala naša radiodifuzija iz Beograda, zato se je poslanski kandidat Albin Dujc v svojem govoru dutovskim volivcem omejil le na prikaz velikih uspehov, ki jih je v zadnjih letih dosegel naš okraj na vseh področjih življenja, predvsem pa na gospodarskem. V temeljiti analizi, podprti z izčrpnimi podatki in številkami, je v primerjavi z minulimi leti govoril uspeh svojim poslalscem prikazati mogočni vzpon gospodarstva v našem okraju. Vse to je zasluga naših delovnih ljudi, je pa tudi zasluga pomoči s

strani zveze in republike našemu področju, saj je prav Primorska dobila znatna sredstva od jugoslovanske skupnosti, da se je lahko čim hitreje iztrgala iz zaostalosti, v kateri jo je držala fašistična okupacija. Zato tudi skoraj ni področja v Jugoslaviji, ki bi se bilo tako hitro dvignilo. Danes imamo nekaj velikih gospodarskih objektov, ki bodo z uveljavljenjem svoje polne zmogljivosti docela spremenili gospodarsko strukturo našega področja. Veliko pa moramo še storiti — in to predvsem sami na podlagi obstoječih možnosti — da bo ta razvoj v smeri napredka šel še naprej. To naj bo neposredna naloga vseh naših delovnih ljudi.

Tovariš Dujc se je posebej zadržal na problemu šolstva v okraju s posebnim ozirom na njegovo reformo, ki je naši ljudje še niso doumeli, ker njene koristi pač niso trenutne, takojšnje, marveč na prvi pogled celo kaže, da hoče ljudem nekaj vzeti, kar že imajo. To je problem še prav posebej okrog Velikega dola, kjer so starši zaradi ukinitve enorazrednice

celo nehali pošiljati otroke v šolo v Pliskovico. Prav o teh stvareh se je po končanem zborovanju tovariš Dujc pogovarjal s predstavniki iz Velikega dola, za intervencijo pa so ga prosili tudi volivci iz Koprive za ureditev železniškega postajališča.

Po govoru predsednika Dujca je povzel besedo še Alfonz Grmek, ki je v kratkem nagovoru volivcem predložil nekaj krajevnih problemov in jih povezal z našimi splošnimi nalogami in konkretnimi dolžnostmi ob sedanjih volitvah.

TEDEN DNI

po Jugoslaviji

PRVI JUGOSLOVANSKI OBSERVATORIJ PROUČUJE JONOSFERO. Ta observatorij, ki je prvi tovrstni na Balkanu in edini na vsem področju od Dunaja do Bombaya, je bil izdelan v naši državi ter dokazuje velik uspeh naše elektrotehnike.

STIRIDESET TISOČ TON RIB, največja na neretvanskih jegulj, je lani odkupila odkupna postaja splitskega podjetja »Riba« v Pločah.

DO LETA 1960 BO ZGRAJENA TOVARNA SUPERFOSFATA, ki bo stala med Zvečanom in Kosovsko Mitrovico. Proizvodna zmogljivost tovarne bo 250 tisoč ton superfosfata in 30 tisoč ton žveplene kisline.

HIĐROELEKTRARNA GOJAK PRI OGULINU BO ZGRAJENA do poletja. Ta elektrarna bo dajala približno 200 milijonov kWh električne energije. Ze v prvem letu njenega dela bo skupni bruto produkt znašal približno 800 milijonov dinarjev. Vse naprave so izdelale domače tovarne.

ZE LETOS SE BO ZNATNO POVEČALA PROIZVODNJA OPEKE. Rekonstruiranih bo 23 največjih podjetij za proizvodnjo opeke, tako da bodo letos izdelali 90 milijonov kosov votle opeke več kot lani. Proizvodnja votlakov za izolacijo med nadstropji pa se bo povečala na 29 milijonov. Predvideno je tudi, da bodo letos izdelali okrog 23 milijonov kosov strešne opeke.

TOVARNA VISKOZNIH PROIZVODOV V LOZNICI JE ZACELA S POSKUSNIM OBRATOVANJEM. Nova tovarna sodi med največja industrijska podjetja v državi. Ko bo tovarna obratovala v vsem obsegu, bo proizvajala letno 16.200 ton umetnih vlaken volnenega in bombažnega tipa, 3000 ton umetne svile, 720 ton korda za avtomobilске gume in 540 ton celofana. Skupna vrednost proizvodnje bo dosegla 16 milijonov dinarjev na leto.

ZA 20 % SE JE JANUARJA POVEČALA INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA v primerjavi z industrijsko proizvodnjo decembra lani. Razveseljivo je zlasti, da je v januarju kljub zimi, neovirano delala elektrokemična industrija, ki potrebuje največ električne energije. Zato je lahko tovarna v Kidričevem že januarja izdelala 1512 ton aluminija.

TOBAK JE NAJDONOSNEJŠA KMETIJSKA KULTURA v zadarskem okraju v Dalmaciji. Posamezni pridelovalci tobaka so imeli približno 400.000 dinarjev dohodkov na hektar, medtem ko znašajo hektarski dohodki žita v tem okraju le 50.000, povrtnine 123.000 in vina 100.000 dinarjev.

Marijan Breclj v Tomosu

(Nadaljevanje s 1. strani)

Tokratna predvolilna aktivnost je presegla vse dosedanje. In kaj je naše ljudi tako tesno priklenilo na vse to dogajanje? Mirno lahko rečemo, da ljudje čutijo, da je za nas pretekla najpomembnejša doba notranje graditve. Vse tiste velike žrtve, ki so bile v tem razvoju potrebne, so v naših ljudeh utrdele vero v Jugoslavijo in njen razvoj. V tej predvolilni aktivnosti izpričujejo delovni ljudje, kako so neločljivo povezani z našo mlado državo, kako zanje čutijo in kako so pripravljeni se naprej boriti in zalagati za usodo vseh delovnih ljudi Jugoslavije. Delavsko samoupravljanje je postalo v minulih štirih letih zanesljivi in trdni temelj našega bodočega razvoja, naših uspehov. To je tako rekoč zagotovilo vseh dosedanjih in bodočih uspehov v naši notranji in zunanji politiki.

Za naš bližnji razvoj je Breclj navedel troje važnih nalog: 1. porast narodnega dohodka, kar bo šele omogočilo tisto življenjsko raven, ki jo delovni človek zasluži; 2. doseči takšno proizvodnjo in jo tako usmeriti, da bomo v mednarodnih gospodarskih odnosih uravnovesili našo trgovsko bilanco, da bomo torej z izvozom krili vse dolgoročne obveznosti in tekoče uvozne potrebe; 3. solidno dvigati življenjsko raven na osnovi uspehov, doseženih v zadnjih štirih letih, ko smo s kapitalno graditvijo postavili najvažnejše pogoje za naš nadaljnji razvoj.

Novi način delitve dohodka ne pomeni samo večjih materialnih možnosti in pravic, ampak tudi večjo odgovornost, kako s temi sredstvi ravnati. Zdaj se bo moral proizvajalec zavedati, da ne upravlja s sredstvi samo v svoji gospodarski organizaciji, ampak da je po svojih zborih proizvajalec odgovoren za vso komuno, za vso njeno imovino. V današnjem položaju mora imeti vsakdo pred očmi, kako trošiti ustvarjena sredstva, kam jih vlagati in kako z njimi razpolagati. Nujno bo zato, da vsak delovni kolektiv postane dober gospodar, ki bo trošil samo toliko, kolikor ima in to tako preudarno, da bo to v korist skupnosti, v korist naraščajočega življenjskega standarda. Mnogo je še odprtih potreb, vendar mora biti naša investicijska politika takšna, da bomo ob njej dosegli uravnovešeno gospodarstvo, v katerem bo stalno naraščala in se dvigala življenjska raven. Upravičena je zato, da je treba vsenpovedno uveljaviti politiko varčevanja, v kateri je treba upoštevati tudi malenkosti, zakaj prav teh malenkosti se nabere toliko, da se to

končno občutno pozna v našem življenju.

Delavcem in delavkam je tovariš Breclj ob zaključku svojega govora želel, naj se tudi v prihodnje tako lepo razvija in krepki koprski okraj, ta novi, najmlajši del Jugoslavije. Prav tako na tem koščku naše domovine svet najbliže gleda na naš socialistični razvoj. In volitve bodo temu širokemu svetu povedale, kako se svobodni delavec in svobodna delavka uveljavljata v tem razvoju, ko gradita na vratih zahodnega sveta socialistične družbene odnose.

-cg

Ureja uredniški odbor — Glavni urednik Stane Škrabar — Odgovorni urednik Rastko Bradašja — Za tisk odgovarja Franc Zdešar

NAŠ GOSPODARSKI KOMENTAR

Pravice delovnih kolektivov

Delovni kolektivi prevzemajo nase vedno večje funkcije, ki so jih prej opravljali razni organi. V čem je bistvo in vsebina njihovih družbenih funkcij? Vemo, da je to v skladu z načeli družbenega upravljanja v našem življenju in s tem zvezano decentralizacijo poslovanja, katerega nosilec so bili prej čisto razni upravni in drugi organi. Odslej in nekaj let nazaj pa so delovni kolektivi tisti, ki organizirajo družbeno proizvodnjo, odločajo o njej in s tem sami ustvarjajo pogoje za njen razvoj. Res je sicer, da postavlja skupnost kot najvišji organ, ki odloča o vsem, smernice in program dela. Toda vse to sloni na tistih temeljih in postavkah, ki jih prej postavijo delovni kolektivi in njihovi organi od najnižjih do najvišjih sami.

V skladu s tem imajo delovni kolektivi vedno večje pravice pri razdeljevanju materialnih sredstev. Oni dele čiste dohodka na osebne dohodka in sklade. S tem obenem ustvarjajo in širijo materialno osnovo svojega dela in nenehno rast podjetja, obenem pa večajo standard, kar je osnovni cilj našega dela in naporov. Če hočemo sedaj pravilno opredeliti prav to funkcijo delovnih kolektivov, ko delijo čiste dohodka gospodarskih organizacij na navedeni način (o tem smo obširneje govorili v prejšnjem komentarju), moramo ugotoviti, da je prav ta funkcija izrazito družbena funkcija. Od pravičnega izkoriščanja te velike pravice zavisi ne le razvoj posameznih gospodarskih organizacij, temveč vsega našega gospodarstva in ves naš družbeni razvoj sploh.

Ne bi hoteli ponavljati, kar smo že pisali o odvisnosti osebnih dohodkov od večje produktivnosti dela, od boljše organizacije in od pravičnega nagrajevanja sploh. Poudariti pa moramo, da je naloga delovnih kolektivov, da v okviru pravic, ki jih imajo, skrbijo prvenstveno zato, da se razvija naša skupnost v skladu z načeli in programi, ki si jih je zastavila. V tem bi tudi bila morda na prvi pogled omejitve njihovih pravic, kar pa dejansko

ni, ker s skrbjo za celoto skrbje obenem za pravičen razvoj njih samih. V tem smislu pa se tudi zahteva, da ima skupnost vpogled nad njihovim delom, da komune v prvi vrsti skrbijo, da se razvija dejavnost podjetij v skladu s splošnimi družbenimi interesi. Zato si je tudi družba zagotovila vpogled, ki ga ustvarja na različne načine, med drugim tudi preko finančnih pokazateljev, ki jih zbirajo naše banke. V zadnjem času se je v tem pogledu funkcija bank še celo razširila in podjetja jim morajo nuditi še druge podatke, ki se tičejo zaloga, proizvodnje same, delovne sile in podobno.

Polno vsebino pravic, ki jih imajo delovni kolektivi, bomo morda šele pravilno razumeli v prihodnje, ko bodo okrepile posamezne gospodarske organizacije svojo materialno neodvisnost. Posebno pa bo to prišlo do izraza, ko bodo vidni prvi uspehi, doseženi na načelih, ki smo jih postavili. S tem pa se bo tudi večala samostojnost delovnih kolektivov in njihov pomen, to je zlasti pomen njihovih organov samoupravljanja.

S pravicami so zvezane seveda tudi dolžnosti. Tudi na te hočemo opozoriti, ko posvečamo današnji komentar enemu izmed tako važnih vprašanj, kot je vprašanje pravic delovnih kolektivov. Družba, ki je na delovne kolektive prenesla toliko pravic in jim dala toliko možnosti za razvoj, pričakuje in zahteva od njih, da bodo dane pravice pravilno uporabljali, to je tako v prid njih samih, kot v prid celote. Le v tem smislu je zagotovljen razvoj našega gospodarstva in krepitev materialnih osnov socialističnega gospodarstva. Naj samo ponovimo besede, ki jih je te dni izrekel na velikem volilnem zborovanju v Ljubljani Nikola Minčev, član Zveznega izvršnega sveta, ko je dejal, »da danes na svetu ni primera, da bi delarski razred v resnici, v vsakodnevem delovnem procesu razpolagal s takimi pravicami, da bi odločal o tako važnih vprašanjih, kot odloča delavski razred Jugoslavije«.

-dt-

NAJ NE BO V NEDELJO MED NAMI NIKOGAR, KI NE BI ODDAL SVOJEGA GLASU NA VOLIŠČU ZA NAŠE KANDIDATE, SAJ BOMO S TEM GLASovali IN MANIFESTIRALI ZA NAŠO ENOTNOST V BOJU ZA LEPŠE ŽIVLJENJE IN SVETLO PRIHODNOST SOCIALISTIČNE JUGOSLAVIJE

Dobre priprave v piranski občini

V zadnjem tednu pred volitvami republiških in zveznih ljudskih poslancev so v piranski občini še posebej pripravili, da bodo volitve potekle še bolj v redu in v še bolj prazničnem vzdušju kot jeseni. Vodstvo vseh priprav je v rokah Socialistične zveze. Ta je vodila vso skrb okrog tehničnih priprav za izvedbo zborov volitev in drugih volilnih zbora, rovanj, ta je tudi prevzela odgovornost za reden potek vseh drugih priprav za izvedbo volitev. Pod njenim nadzorstvom so bili ponovno pregledani, urejeni in prepisani volilni imeniki, na njen predlog je bil postavljen kandidat za republiški zbor (za občino Piran je to Davorin Ferligoj), njeni člani so pobudniki in glavni nosilci vseh akcij in prizadevanj, ki so v zvezi z volitvami v nedeljo.

Prejšnji teden je na seji odbora predsednik SZDL Piran Jože Pikl razložil podroben načrt za zadnji teden priprav na volitve. Posebna propagandna komisija bo poskrbela za okrasitev naselij in volišč. V pomoč bo pritegnjena mladina. Ta se je tudi ponudila, da bo dala kurirje in častne straže na voliščih. V Piranu bo propagandna komisija preko aparature za ozvočenje objavljala potek priprav in potek volitev.

Kaj pravijo drugod

DOLENJSKI LIST

Prve brigade med nami

V ponedeljek, 10. marca, je poseben vlak pripeljal na Dolenjsko prve brigadirje in brigadirke, ki bodo pripravili ta mesec naselja in vse ostalo za brigade, ki začno 1. aprila graditi avto-cesto. Ze v Ljubljani je spremljala brigade na kolodvor velika množica ljudi, pri nas pa so jih tolo pozdravili in pristrčno sprejeli tisoči Dolenjci, zlasti pa naša mladina. V Veliki Loki sta izstopili dve brigadi, v Trebnjem dve in v Novem mestu tri. Mariborska MDB je odšla v naselje Korenčnik, dve pri-morski pa sta v Trebnjem in Veliki Loki. Na postaji v Veliki Loki so ljudje pristrčno sprejeli mladino, prav tako v Trebnjem, kjer se je zbralo pred okrašenimi postajo tisoč ljudi. Igrala je domača godba, brigadirje je pa pozdravil predsednik ObLO Ciril Bukovec.

V Novem mestu je bilo ob prihodu brigad na okrašenem Glavnem trgu pravcato ljudsko slavlje. Igrala je godba garnizije JLA, mladim graditeljem pa so Novomeščani, ki so napolnili trg, pristrčno vzklkali in jih tolo pozdravljali. Predsednik okrajnega komiteja LMS Jože Hartman in sekretar občinskega komiteja ZKS Jože Ravbar sta izrekla brigadirjem pristrčno dobrodoščilo in jim hkrati zaželela uspeh pri velikem delu, ki smo ga začeli uresničevati 10. marca. Z željo, da bi se mladina v brigadah kar naprijetne počutila v naših krajih, je bila slovesnost zaključena.

Brigade so takoj nato odšle na delovna mesta. Novomeška brigada se je že dopoldne odpeljala z avtobusi v Mokrice pri Brežicah, celjska je odšla na Karteljevo, murskosoboška v Mačkovec, ljubljanski pa v Kromovo.

GLAS GORENJSKE

Vsako leto 500 Kranjčanov več

Število prebivalstva v kranjski občini hitro narašča. Podatki kažejo, da se je število prebivalcev na območju bivše mestne občine Kranj povečalo od 15.939 v letu 1948 na 20.060 v letu 1957. Tako poraste število prebivalstva vsako leto za okrog 500 ljudi. Od tega odpade na naravni prirastek okoli 60 odstotkov, na mehanični prirastek, to je na priseljevanje, pa 40 odstotkov. Če upoštevamo te podatke, je povprečno število članov v enem gospodinjstvu na območju mesta Kranja 2,53. In končno — vse to zahteva letno 190 novih stanovanjskih enot. Od tod torej velika stanovanjska stiska, ki jo je treba postopno reševati.

pa razne podatke o gospodarskih uspehih v občini. S pomočjo Ljudske univerze pa je komisija prejšnji in ta teden organizirala predvajanje zanimivih filmov po vaseh občine. Končno so na pobudo propagandne komisije pri SZDL začela piranska podjetja v svojih izložbenih oknih razstavljati razne grafikone in drugačne prikaze stanja in napredka različnih panog gospodarstva v občini in v državi.

Posebno skrb so posvetile organizacije SZDL na terenu izbiri takih volilnih komisij, ki bodo zagotovile pravičen potek volitev in bodo znale vsakemu še nepoučenemu volivcu pojasniti, kako naj voli, da bo njegov glas veljav. Vse članstvo SZDL pa si

je zadalo, častno nalogo, poskrbeti v svoji sosesčini, da se bodo volitev udeležili res vsi volilni upravičenci. K povečanju zanimanja za volitve in sploh k okre-pitvi volilnega vzdušja prispeva-jajo tudi propagandni letaki, ki so v velikih množinah nalepljeni po zidovih in drevesih, in lični propa-gandni diapozitivi v kinu. Splošno mnenje je, da se razvi-jajo vse priprave tako, da bodo volitve potekle res v redu in v resničnem prazničnem vzdušju.

MALI OGLAS

Okna in vrata adaptirane stav-be, v dobrem stanju, ugodno na-prodaj. Ponudbe sprejema uprava Slovenskega Jadrana.

Kako bomo glasovali

V nedeljo, 23. marca 1958, bomo volili kandidate za poslance v Zvezni zbor Zvezne ljudske skupščine ter kandidate za poslance v Republiški zbor Ljudske skupščine LRS. Glasovali bomo na voliščih, ki so že do-ločena in volivcem znana. Prišli bo-mo glasovati ob 7. uri zjutraj.

Glasovali bomo osebno. Nihče ne more glasovati po pooblaščenju. Vo-livci, ki zaradi telesne hibe (ker je na primer slep, brez roke itd.) ali ki je nepismen, ne bi mogli glas-o-vati tako, kakor je predpisano, ima pravico, da pripelje s seboj pred vo-lilni odbor osebo, ki namesto njega, vendar po njegovem naročilu, izpol-ni glasovnico in jo spusti v glasoval-no skrinjico. O tem mora posebej od-ločiti volilni odbor in vpisati to v zapisnik.

Vsak volivec glasuje najprej za po-slanca Zveznega zbora, nato pa za poslanca Republiškega zbora.

Ko volivec vstopi v sobo, v kateri se glasuje, gre k mizi volilnega od-bora, ki vodi glasovanje za volitve v Zvezni zbor. Na predsednikovo za-htevo mora tako glasno, da ga lahko slišijo vsi člani volilnega odbora, po-vedati svoj priimek, očetovo ime, rojstno ime in poklic, v krajih, kjer je več volišč, pa tudi ulico in h'šno številko svojega stanovanja.

Razen volivcev, ki so vpisani v iz-pisku iz stalnega volilnega imenika za območje volišča, bodo lahko gla-sovali pri zveznih in republiških vo-litvah tudi taki volivci, ki v tem iz-pisku niso vpisani. Ti bodo glasovali s potrdili, ki jih bodo dobili pri vo-ditelju splošnega volilnega imenika do 3 dni pred volitvami. Tako bodo lahko glasovali tisti člani volilnega odbora in njihovi namestniki, ki so vpisani kje drugje v volilnem ime-niku oziroma izpisu iz volilnega imenika. Tudi volivci, ki so po raz-pisu volitev spremenili prebivališče, in volivci, ki zaradi zaposlitve, sola-nja ali iz drugih upravičenih razlo-gov (železniško vozno osebje, usluž-benci na uradnem potovanju, študen-tje na solanju izven domačega kraja, predstavniki kandidatov, oseb-je, zaposleno na morskih in rečnih ladjah itd.) na dan volitev niso v kraju, kjer so vpisani v volilnem imeniku. Vsi ti morajo to potrdilo o vpisu v volilni imenik oddati pred-sedniku volilnega odbora. Volivci, ki bodo imeli potrdilo, da so vpisani v volilni imenik na območju druge ljudske republike, bodo glasovali s takim potrdilom na voliščih v ljud-ski republiki Sloveniji le za kandi-date zveznega zbora. Kdor pa ne bo vpisan v izpisu iz volilnega imenika in ne bo prinesel potrdila, ne bo mogel glasovati.

Volilni odbor ne more odredi gla-sovanja nikomur, ki je vpisan v iz-pisku iz volilnega imenika na voliš-čih, prav tako tudi ne oseb, ki hoče glasovati s potrdilom, da je vpisan v stalnem volilnem imeniku. Volivci lahko glasuje samo za tiste kandidate, ki so vpisani na glasovni-ci. Glasovnica se izpolni tako, da vo-livec obkroži zaporedno številko pred imenom tistega kandidata, za kate-rega žel glasovati. Ker imamo v na-šem kraju samo enega kandidata, bo volivec glasoval zanj tako, da bo obkrožil številko 1 pred imenom kan-didata. Neveljavna bo torej tista gla-sovnica, ki bo neizpolnjena, zama-zana ali tako izpolnjena, da se iz nje ne bo dalo zanesljivo dognati, za ka-terega kandidata je glasovalec gla-soval.

Potem ko predsednik volilnega od-bora razloži volivcu, kako se glasu-je, mu izroči glasovnico in ga na-poti na prostor, ki je določen za iz-polnjevanje glasovnic. Ko volivec iz-polni glasovnico, jo prepogne po po-lovici tako, da so imena kandidatov na notranji strani prepognjene gla-sovnice, se vrne k mizi volilnega od-bora, pokaže, da ima v roki samo eno glasovnico in nato glasovnico spusti v glasovalno skrinjico.

Volivci lahko zahteva dodatna po-jasnila o tem, kako se glasuje.

Ko volivec opravi glasovanje za vo-litve v Zvezni zbor, gre k volilnemu odboru, ki vodi volitve v Republiški zbor v istem prostoru. Ves postopek glasovanja je tu enak kot pri volitvah poslanca Zveznega zbora, ki je bil zgoraj opisan.

Ko je volivec glasoval tudi za po-slanca Republiškega zbora, mora od-iti z volišča.

Glasovanje poteka nepretrgano ves dan od 7. do 19. ure zvečer. Ob 19. uri zapre volilni odbor volišče ter nato ugotovi izid glasovanja na vo-lišču.

Poslanec Zveznega zbora proizva-jalcev bodo izvolili proizvajalci, ven-dar ne neposredno, ampak preko po-sebnih volilnih teles, sestavljenih iz odbornikov okrajnih zborov proizva-jalcev, ki so bili izvoljeni pri jesen-skih volitvah ljudskih odborov v ustrezni proizvajalski skupini. Po-slanec Republiškega zbora proizva-jalcev pa bodo volila volilna telesa, ki bodo sestavljena iz odbornikov ob-činskih zborov proizvajalcev, ki so bili v te zore izvoljeni pri zadnjih volitvah v prvi oziroma v drugi pro-izvajalski skupini. Tako se bodo to-rej dne 25. marca sestala v Kopru, Izoli, Divači in Postojni in glasovala volilna telesa, ki bodo volila poslance Republiškega zbora proizvajalcev v proizvajalski skupini industrije, trgo-vine in obrti. V sredo, dne 27. marca, bo glasovanje volilnih teles za po-slanca Zveznega zbora proizvajalcev v obeh proizvajalskih skupinah. Ti-sti odborniki okrajnega zbora proiz-vajalcev, ki so bili izvoljeni v pro-izvajalski skupini industrije, trgo-vine in obrti, se bodo sestali v Kopru in glasovali, tisti pa, ki so bili izvo-ljeni v skupini kmetijstva, pa v Ljub-ljani. V petek, dne 28. marca, pa bo glasovanje tistih teles, ki bodo volila poslance v Republiški zbor proizva-jalcev v proizvajalski skupini kmetijstva. V Kopru se bodo sestali vsi tisti odborniki občinskih zborov pro-izvajalcev, ki so bili v občinski zho-re proizvajalcev izvoljeni pri zadnjih volitvah v kmetijski skupini. Na teh sestankih bo vsak član volilnega telesa glasoval s pismeno glasovnico za kandidata, ki ga hoče imeti za poslanca. Posebnost pri teh volitvah je, da bo vsak član volilnega telesa glasoval s tolikšnim številom glasov, kolikor nanj sorazmerno odpade pro-izvajalcev ustrezne proizvajalske sku-pine v okraju (pri volitvah za Zvezni zbor proizvajalcev oziroma v ob-čini (pri volitvah v Republiški zbor proizvajalcev), v katerih je bil lan-sko jesen izvoljen v okrajni oziroma v občinski zbor proizvajalcev.

Ivo Repine

Tudi to je treba vedeti

V nedeljo, 23. marca, bomo volili poslanske kandidate v zvezni in re-publiški zbor na podlagi splošne vo-lilne pravice, to se pravi, prav vsi volilni upravičenci.

V torek, 25. marca, bodo člani ob-činskih zborov proizvajalcev indu-strijske skupine ob 10. uri dopoldne volili.

V Kopru poslanskega kandidata v republiški zbor proizvajalcev indu-strijske skupine Viktorja Grčo;

v Izoli kandidatko Tončko Bano-vec;

v Divači kandidata Staneta Browin-skega, in

v Postojni poslanskega kandidata Jožeta Drnovška.

V sredo, 26. marca, bodo člani okrajnega zbora proizvajalcev indu-strijske skupine ob 10. uri dopoldne v mali dvorani gledališča volili po-slanca našega okraja za zvezni zbor proizvajalcev industrijske skupine Toneta Sturma.

V petek, 28. marca, bodo prav ta-ko ob 10. uri dopoldne v mali dvo-rani koprškega gledališča člani ob-činskih zborov proizvajalcev kmetijske skupine volili poslanskega kan-didata Ivana Kneza za republiški zbor proizvajalcev kmetijske skupi-ne.

Se pred tem pa bodo člani okrajne-ga zbora proizvajalcev kmetijske skupine volili v sredo, 26. marca, v Ljubljani poslanskega kandidata Maksa Krmelja za zvezni zbor pro-izvajalcev kmetijske skupine.

Tako se bo zgodilo, da bodo nekat-ri volivci celo po trikrat volili: v ne-deljo na podlagi splošne volilne pra-vice, nato pa še dvakrat kot člani ob-činskih in okrajnega zbora proizva-jalcev.

O premijah in stimulaciji

Izplačevanje pretiranih premij je v zadnjih mesecih marsi-kje zbudilo hudo kri, ker so nekateri ljudje neupravičeno odnosno nezasluženo prišli do izredno visokih prejemkov. Na drugi strani pa je to dejstvo, da se je za leto 1957 izplačevalo precej premij, dokaz, da je naše gospodarstvo v tem letu napravilo ogromen napredek in uspeh. Ker v letu 1956 nismo imeli takih uspehov, zato tudi ni bilo pogojev za to, da bi se premije razdeljevale v takem merilu in se dejansko tudi niso. Ker pa je gospodarstvo v letu 1957 napravilo velik razmah in skok naprej, so vzporedno s plačami porasle tudi premije. Tako je bilo v industriji v lanskem letu izplačanih nekaj več kot 14 plač, v trgovini skoraj 15, v zunanji trgovini celo okrog 16 plač v vsedravnem povprečju.

Po posameznih panogah je torej bilo izplačevanje zelo različno. Tu vidimo na eni strani slabosti, ki so bile v plačilni politiki gospodarskih organizacij, na drugi strani pa tudi še pomanjkljivosti v naših predpisih, ki so dovoljevali določenim panogam večji porast plač kot drugim. Zaradi tega so bili pred-pisi tudi popravljeni; letos novi predpisi onemogočajo, da bi bile nekatere panoge v taki meri privilegirane napram drugim. V nekaterih podjetjih vidimo, da so bile določene premije sicer v skladu z zakonitim predpisi, niso pa bile socialistične, ker so bile pretirano visoke in ker niso bile rezultat posebnih zaslug pri delu.

Podjetja imajo od lanskoletnega poslovanja posebno ude-ležbe na dobičku, če so zaradi boljše organizacije dela in drugih naporov delovnega kolektiva dosegla boljše rezultate. Če je podjetje ustvarilo boljše strukturo dohodka kot prejšnje leto; to se pravi, če je podjetje v celoti bolje delalo, potem ima pravico do posebne udeležbe na dobičku, s tem pa tudi moralno pravico, da vodilno osebje pride do premij, sicer pa ne. V vseh drugih primerih pa se postavlja vprašanje, zakaj imajo vodilni ljudje premije, ko pa podjetje ni doseglo boljših rezul-tatov. Te stvari bi morali posebno ob zaključnih računih dobro pregledati in obravnavati, vendar do sedaj ni slišati, da bi v kakem kolektivu ta vprašanja temeljito pretresali ali da bi občinski zbori proizvajalcev zahtevali spremembo premijskega pravilnika.

Za razumevanje smeri našega gospodarskega razvoja in zakonskih predpisov, ki ga opravljajo, je posebno važen govor tovariša Kardelja v Ljubljani, v katerem je dejal, da sta izšla v zadnjem času dva odločilna akta: perspektivni plan in pismo IK CK ZKJ. Perspektivni plan kaže smer in cilj, kaj lahko dosežemo, pismo pa nakazuje, kaj moramo pokreniti, da bi to laže dosegli.

Osnovna naloga je izboljšanje standarda; okoli tega pa je vrsta vprašanj in nalog, za katere se morajo predvsem angažirati komunisti. Te naloge izhajajo tudi iz naših novih zakonov, med katerimi so najvažnejši tisti, ki obravnavajo delitev narodnega dohodka. Na podlagi teh stimulativnih načinov dohodka bomo lahko delali na to, da se bo izboljšal standard tako posamezni-kom v podjetjih kot tudi splošni v komunah. Zato je najprej treba te zakone poznati. Ugotavljamo pa, da celo marsikateri direktor teh dobro ne pozna. Zakon o proračunskem prispevku iz osebnega dohodka določa, kako se obravnava obračunski prispevek, ki je najvažnejši regulator za skladno rast indivi-dualnega življenjskega standarda s skupnim standardom komu-ne. Če že vodilni ljudje v podjetjih ne poznajo dovolj teh zakonov, potem ne moremo pričakovati, da bodo dobro opravili svojo osnovno dolžnost v podjetju, to je, da bi delovni kolektiv seznanjali s temi novimi predpisi.

Celoten delovni kolektiv bi moral biti seznanjen s tem, kaj bo dosegal, če poveča storilnost dela, proizvodnjo, če zmanjša materialne stroške, če poviša ali če zniža ceno svojih proizvodov itd. Vse te momente bi morali vodilni ljudje v podjetjih anali-zirati in celotne kolektive seznanjati s temi analizami in jih obrazlagati. Če bo kolektiv vedel, kakšne rezultate lahko doseže, in kako bo to vplivalo na njihove plače, ga bo to spodbujalo k boljši storilnosti, zmanjšanju materialnih stroškov itd. Vze-mimo primer podjetja, ki prva dva meseca letos slabo dela in slabo koristi svoje kapacitete. Če bodo delali še naprej tako, konec leta ne bodo imeli sredstev niti za osnovne plače po tarifnih pravilnikih, če pa bi povečali proizvodnost dela za 5%, bi lahko povečali plače za 4% iznad tarifnega pravilnika.

V zadnjem času so izšli nekateri novi predpisi, ki dopolnju-jejo dosedanje zakone in po katerih so predvidene določene olajšave za nekatera podjetja, kot na primer za lesno industrijo in gradbeništvo. Te olajšave bodo podjetjem v lesni industriji ojačale njihove sklade za približno 26 milijonov, gradbeni de-javnosti našega okraja pa za približno 27 milijonov dinarjev. To na eni strani kaže, kako zvezni organi skrbje za odpravljanje pomanjkljivosti v predpisih, na drugi strani pa nalaga vod-stvom podjetij, da ob izidu vsakega novega predpisa istega prouče in analizirajo. Na osnovi tega morajo napraviti zaključke in seznaniti delovni kolektiv o vsebini in koristih, katere prin-ša novi zakon ali uredba za posameznika, podjetje ali komuno.

Inž. P. A.

Z glasovanjem v nedeljo bomo na voliščih s svojo stoddostotno udeležbo oddali svoj glas tudi za potrdilo prehojene poti in za odobritev začrtane, ki bo našo socialistično deželo pripeljala do sreče in blagostanja

RAZGIBANO KULTURNOPROSVETNO ŽIVLJENJE

Pri iskanju novih oblik in ob pripravah

na pomladno revijo

Razgovor s predsednikom
postojnskega DPD Svoboda

• Pri vseh društvenih opazimo iskanje novih oblik, zlasti pri izobraževalnem delu in v raznih oblikah zabave. Kako je pri vas?

Ko smo lani spomladi ustanovili v Postojni DPD Svoboda, smo si zadali eno glavnih nalog, da je treba dejavnost društva razširiti na iskanje novih oblik izobraževanja in kulturne zabave za čim širši krog prebivalcev. Sekciji, ki sta hoteli uresničiti te težnje, se nikakor nista mogli uveljaviti toliko časa, dokler nismo uspeli urediti svoj društveni klub, ker v Domu nismo imeli za to primernih prostorov. Pri občinskih forumih smo se zavzeli in lično uredili primerne prostore za čitalnico Mestne knjižnice in se z vodstvom te knjižnice dogovorili, da lahko koristimo isti prostor tudi za Klub. Taka rešitev je seveda le izhod za silo. Marsikdo, zlasti knjižničar, bo takoj pomislil in zaključil, da čitalnica in klub nikakor ne gresta skupaj. No, izkazalo pa se je, da je ta simbioza ne le mogoča, marveč v nekaterih ozirih celo koristna.

• Kakšno pa je to sožitje? To se pravi, kako si čitalnica in klub delita dnevni čas?

Uredili smo tako, da je prostor koriščen v popoldanskih urah in to 4-krat tedensko v času od 15. do 19. ure, vsak večer od 19. do 23. ure in trikrat tedensko popol-

dne od 15. do 19. ure pa za Klub Svobode.

• Kako pa ste klub opremili? To bo verjetno zanimalo marsikoga.

Za sedaj je klub opremljen s 16 šahovskimi mizicami in 60 oblazinjenimi stoli, s televizijskim aparatom in z rekviziti za različne igre (Domino, Človek ne jezi se, Tombola itd.), v kratkem pa dobimo še radioaparatus. Vodstvo knjižnice skrbi za nabavo raznovrstnih časopisov in revij.

• Kdo pa vse zahaja v ta Klub Svobode v Postojni in kakšne so oblike izobraževanja in zabave, ki jo nudite obiskovalcem?

Vodstvo kluba skrbi za pester program, ki ga za vsak teden posebej objavi na vidnem mestu. Najprej so pričeli množično koristiti to pridobitev pionirji in cicibani. Zanje je klub na razpogo ob torkih, četrtkih in ob sobotah popoldne. Razveseljivo je dejstvo, da smo pridobili za tovrstno delo z otroki precej odraslih članov. Le-ti jim enkrat tedensko pripovedujejo pravljice in razne zgodbe ter jih seznanjajo s pomembnimi dosežki s področja znanosti in tehnike. Da bi bilo delo čim pestrejšje, se poslužujemo tudi magnetofona, diaprojektorja, episkopa in ozkega kinoprojektorja. Uvedli smo tudi zabavno uro pod naslovom »Brihtna glavica, pokaži kaj znaš«. Pri tej uri pionirji in cicibani sami pripovedujejo prav-

ljice, zgodbe, uganke, recitirajo ali pojejo in dva najboljša sta nagrajena. Najboljše izbere komisija, ki si jo izvolijo pionirji iz svoje srede. Sicer se otroci ukvarjajo s čitanjem pionirskega čtiva, z igranjem šaha in raznih drugih igrice ter gledajo in poslušajo otroške televizijske programe.

• To bi bilo za otroke. Kaj pa za odrasle? Gotovo nanje niste pozabili.

Za odrasle imamo ob ponedeljkih debatne večere o raznih družbenih vprašanjih. Ob torkih je večer za šahiste, ob sredah za žene, ki to koristijo tudi za posebno predavanja. Do sedaj so imele na programu predavanja o raku, o spolni vzgoji in o osebni higieni.

• Imajo vaši obiskovalci kako posebno željo?

Poslušalci izražajo željo, da bi se kmalu uresničila ideja o slovenskem in jugoslovanskem televizijskem programu.

Svet za prosveto in kulturo v Divači je delaven

Šolski problemi in občinska revija

Na zadnji seji, ki je bila dne 11. t. m., je Svet razpravljao o problemih v zvezi z gradnjo štirih novih učilnic divaške osemletke, o kadrovskih vprašanjih in o bližnji občinski in okrajni reviji ljudsko-prosvetne dejavnosti.

Dozidava novih učilnic ob obstoječem šolskem posloju v Divači je že v polnem razmahu. Vendar bo moralo SGP »Kraški zidar« iz Sežane, ki je prevzelo gradnjo, kar pihetiti, če naj se za novo šolsko leto zagotovijo potrebni prostori še za šesti razred osemletke, ki zajema v svoj okoliš tudi Vremsko dolino, Matavun in okolico ter vas Gorenje iz sežanske občine. Prav tako je treba že sedaj misliti na novo opremo učilnic ter delavnic. Glede opreme delavnic, kar velja nasploh za vse šole, je svet sklenil splošni podjetej priporočilo, da podprejo ustanovitev in delovanje krožkov za tehnično vzgojo učencev. Tako pomoč bi podjetja lahko nudila s tem, da bi šolam odstopila razne odpadke in že izrabljene predmete, ki pa bi jih šole lahko prav koristno uporabile. Druga oblika pomoči pa bi bila v tem, da bi podjetja povečala mojmstvom raznih strok nalog, da vodijo posamezne krožke in tako strokovno usposablja mladi naraščaj bodočih članov delovnih kolektivov.

Po rešitvi nekaterih kadrovskih in organizacijskih vprašanj, med katerimi je bil sklep, naj se na šoli v Podgradu pri Vremah uvede celodnevni pouk, ki doslej iz objektivnih razlogov ni bil mogoč, je svet obširno obravnaval mnoga vprašanja v zvezi s predstojajočo občinsko in okrajno revijo prosvetne dejavnosti.

Tri in pol stoletja živa igra fantazije

Shakespeareov »SEN KRESNE NOČI« kot radijska slušna igra

Med Shakespeareovimi komedijami slovi »Sen kresne noči« kot najbolj čista igra fantazije; in vendar je delo nastalo kot priložnostna pesnitev: bilo je napisano v proslavo poroke angleškega kraljevega zakladnika sira Thamsa Henaega leta 1594. Občudovanja vredno je, kako se je Shakespeare ob zunanji pobudi razgiral domišljija in ustvarila komedijo, ki je ostala živa že tri in pol stoletja.

V komediji »Sen kresne noči« je Shakespeare združil tri povsem različna dejanja in jih spretno spletel v celoto. Tu je najprej svet atenskih plemičev. (To sicer ni svet starih Aten, marveč svet Shakespeareovih sodobnikov, vendar se nad anahronizmi v igri nihče ne spotika.) Trden okvir dajeta igri atenski vojvoda Tezej in njegova nevesta, amazonska kraljica Hipolita. Iz sveta atenskih plemičev so tudi štirje mladi in seveda zaljubljeni ljudje: Hermija, Helena, Lisander in Demetrij. Oba mladeniča ljubita Hermijo. Njen oče pa se huduje nad njo, ker noče vzeti za moža Demetrija, katerega ji je bil on namenil, marveč ljubi Lisandra. Tako nam Shakespeare predstavi te osebe in nenadoma se znajdemo v povsem drugačnem svetu — pri atenskih rokodelcih. To so tesar Dunja, mizar Smuk, tkalec Klobčič, meho-krp Pisk, kotlar Nosan in krojač Trlica. Ti vrli možje hočejo počastiti Tezejevo poroko s tem, da bi na dvoru zaigrali zaloigro o Piramu in Tizbi. Dobre volje in prizadevnosti imajo dovolj, manjkata jim pa sposobnost in znanje. Njihovi brezupni napori, da bi se vštulili v svet umetnosti, ve-

lja se danes kot nedosežna karikatura gledališkega diletantizma. V ta realni svet odločilno posega pravljčni svet: vilinski kralj Oberon in kraljica Titanijska sta sprta zaradi dečka, ki je v njeni službi. Ljubosumni Oberon hoče, da bi mu ga Titanijska vrnila, a ona to odbije. Zato ji priseže maščevanje. Kmalu se mu ponudi priložnost. Atenski rokodelci so prišli v gozd, kjer žive vilinska bitja, da bi tam v miru vadili svojo igro. Oberon naroči svojemu slugi, okretnemu Spaku, ki drvi kot veter sem in tja po gozdu, naj Klobčiču, prvemu ljubimcu te sijajne gledališke družbe, pričara oslovsko glavo, nato pa naj Titanijska kane v oči ljubavnega soka: ko se bo zbudila, bo najprej uzrla moža z oslovsko glavo in se pri priči zaljubila vanj. Tako se tudi zgodi. V gozd pa so prišli tudi ljubimci: Hermija in Lisander, zaljubljena drug v drugega se nočeta ukloniti očetovi volji in bežita iz Aten. Za njima hiti Demetrij, ki tudi ljubi Hermijo, za njim pa Helena, ki jo je Demetrij ljubil prej. Oberon hoče to ljubavno zmedo poravnati in naroči Spaku, naj za to uporabi ljubavni sok. A glej, Spak »se zmoti« in kane sok v oči nepravemu ljubimcu. Posledica: medtem, ko sta bila prej oba ljubimca, Demetrij in Lisander, vneta za Hermijo, sedaj oba obožujeta Heleno, ki misli, da se ji posmehujeta. In naenkrat so vsi štirje med seboj sprti. To zmedo razreši Oberon, ki odčara zaljubljenca, »odpre oči« Titanijski, ki se vrne k njemu, ter reši Klobčiča oslovске glave. Štirje pari so se našli — in rokodelci imajo končno priliko, da zaigrajo pred dvorom svojo »strašno žalostno komedijo in pregrozovito smrt Pirama in Tizbe«.

To izrazito gledališko delo more polno zaživeti le na odru — ali morda še bolj v uprizoritvi pod milim nebom. Zato je radijska izvedba »Sna kresne noči«, ki bo v torek, 25. marca ob 20. uri — kakor sploh radijske izvedbe klasičnih dramskih tekstov — tvegana. Kljub raznim pomislekom pa je uvrstil »Radio Ljubljana« »Sen kresne noči« v svoj repertoar. Razen lepote Zupančičevega prevoda je mikavna tudi glasba, ki jo je za odsko izvajanje leta 1952 skomponiral Carl Orff. Ta glasba pri nas še ni znana in bo že zaradi nje zanimivo poslušati dvourno oddajo.

Zasedba vlog je naslednja: Tezej, atenski vojvoda — Stane Sever, Hipolita, amazonska kraljica — Helena Erjavčeva, Egej, Hermijin oče — Edvard Gregorin, Hermija — Duša Počkajeva, Helena — Majda Potokarjeva, Lisander — Boris Kralj, Demetrij — Andrej Kurent. Rokodelciče igrajo Jurij Souček (Klobčič), Janez Albreht (Dunja), Pavle Kovič (Smuk), Nace Simončič (Pisk), Aleksander Valič (Nosan) in Drago Makuc (Trlica). V vilinskem svetu bomo slišali Sašo Miklavca kot Oberona, Alenka Svetelovo kot Titanijsko, Minco Jerajeva kot Spaka in Mišo Pirnatovo kot palčka. Sodelujeta otroški zbor in veliki orkester Radia Ljubljana pod vodstvom Uroša Prevorskega. Režiral je Mirč Kragelj.

Nove revije

KNJIGA 58, ŠTEV. 2

Iz vsebine:

NOVITETE IN PRIKAZI — Problemi socialističnega založništva (Ivan Bratko), Nova knjiga Zupančičevega Zbranega dela, Aleksej Tolstoj: Trnova pot, M. Gorki: Mati, Leonard Woolf: Vas v džungli, Španske ljudske pravljice — Carovnikov grad, Jürgen Thoralwald: Stoletje kirurgov, Matevž Hacc: Komisarjevi zapiski, Krstju Belev: Planina, Pirin planina!, Slovensko kmetijsko strokovno časopisje, James Stockley: Znanost spreminja svet, Beseda dve o pozabljeni reviji (Niko Sekula), Stanko Bevk: Vretenčarji Slovenije, Franc Levec (Viktor Smolej), Robb White: Morska skrivnost.

CLANKI IN ESEJI — Na bregovih srca, Zgodovina glasbene umetnosti na Slovenskem, Dragan Lukić — Ivan Minatti: Pesmi, Izpovedi pustolovca Feliksa Krulla (Silvester Škerl), Kostanji (Tone Pavček).

RAZGLEDI — Tudi pri knjigah več reklame, Nov hrvaški prevod Prešernovega »Povodnega moža«, Noblove nagrade, Najbolj brana romana v ZDA, Redek knjižni rekord.

PROTEUS, ŠTEV. 7

Iz vsebine:

CLANKI — Aleš Strojnik: Elektronska refleksna mikroskopija, Hubert Pehani: Nekaj o vidu, Miroslav Kalšnik: Čudovite mišice, France Osolce: Pomen jamskih sedimentov za speleologijo, Kazimir Tarman: O poimenovanju živali in številu živalskih vrst.

ODMEVI — L. Cermelj: Novice iz Antarktike, Tudi meter bo na novo določen.

KNJIŽNE NOVOSTI — Stanko Bevk: Vretenčarji Slovenije (A. Poleneč), Anton Lovše: Biologija za kmetijsko-gospodarske šole (A. Poleneč).

DROBNE VESTI — J. Hadži: Problem ultrastrukture protoplazme rešen?, H. Pehani: Netopirji z radioaktivnimi obročki, St. Micheli: Nevidna risba metuljih kril, L. Jež: Japonske nešpile v Slovenskem Primorju, Latvica ali pokrovščica, V. Grošelj: Vpliv ionizirajočih žarkov na potomstvo.

Za bistrte glave, Prejete knjige.

VSE KNJIŽNE NOVOSTI
lahko dobiteza neznan izposojnino v
LJUDSKI KNJIŽNICI KOPER

Nabavljeno

Tržaško gledališče bo prihodnji teden gostovalo v koprskem okraju s komedijo »Naši ljubi otroci«. Predstave bodo v Hrpoljah, Divači, Sežani, Pivki, Ilirski Bistrici, Postojni in na Škofijah.

K O P E R

— Na dan okrajne revije v Kopru, 15. junija, bo v popoldanskih urah velika tombola. Pripravljal jo skupno DPD Svoboda in koprski nogometni klub. Kolikor smo do sedaj izvedeli, bo v prodaji tombolskih tablic v vrednosti 30 milijonov dinarjev. Med dobitki v vrednosti 18 milijonov dinarjev so med drugim tudi: dva avtomobila Fiat 600, pet Colibrijev, motorno kolo Puch-Tomos 250 ccm, televizijski sprejemnik, več radijskih sprejemnikov, pohištvo in številni manjši dobitki.

S E Ž A N A

— Lutkovno gledališče, ki je pred kratkim naštudiralo in večkrat izvajalo z ročnimi lutkami Rodetovo igrice »Meh za smeh«, bo 23. marca imelo že drugo premiero, »Janka in Metko«. Razveseljivo je, da režiser Marjan Pogačnik uvaja v delo z lutkami mladino, ki je že tudi dosegla lepe uspehe.

— Posebna sekcija v okviru DPD Svobode pripravlja »Veseli večer«, ki bo sestavljen iz kratkih prizorov in zabavne glasbe. S programom, ki traja sto minut, nameravajo najprej nastopiti v bolnišnicah za TBC v Sežani in Senožečah.

H R P E L J E

— Šolska mladina skrbno pripravlja uprizoritev Golijeve »Sneguljčice«, dramska družina DPD Svobode pa se še ni odločila za delo, ki ga bo uprizorila ob občinskem prazniku meseca junija. Vsekakor pa nameravajo pripraviti slovesno proslavo občinskega praznika.

D I V A Č A

— Občinska revija bo trajala ves mesec april in se bo nadaljevala še v maju. Po predvidevanju sveta bo samo v aprilu

najmanj dvanajst nastopov dramskih družin petih prosvetnih društev. Nastopile bodo dramske družine iz Divače, Senožeč, Rodika, Lokve in Vrem. Posebej bodo izdelali program za nastope pevskega zborov iz Divače, Lokve in Rodika za šolske mladinske pevske zборе ter za godbe na pihala iz Divače in Dolenje vasi. Predstave ozkih filmov bodo v Divači, Vremskem Britofu, v Lokvi, na Misličah, v Rodiku, na Barki, v Mavatu, v Senožečah, Lažah, Dolenji vasi, Senadolah, Otoščah in po možnosti tudi na Kozjanah. Poseben program bo izdelan še za predavanja v okviru Ljudske univerze ter za nastope folklornih skupin TVD »Partizan« Divača in Lokev.

P O S T O J N A

Dne 17. t. m. je bil v Postojni glasbeno-literarni večer pod naslovom »Primorska v pesmi in prozi«. Večer so pripravile sekcije DPD Svoboda Postojna. Nastopilo je 12 recitatorjev, kvintet ter instrumentalni solisti. Spremono besedo je pripravil prof. Mahner. Iste sekcije pripravljajo za mesec april novo revijo pod naslovom »Primorska v pesmi in glasbi«. Na tej reviji pa bodo sodelovali predvsem večji ansambli: mešani pevski zbor, orkester itd.

Klub Svobode v Postojni, pionirji in mladinci ga prav tako vneto obiskujejo kot odrasli

PREDSTAVLJAMO VAM POSLANSKE KANDIDATE KOPRSKEGA OKRAJA

NJIM SMO ZAUPALI

ALBERT JAKOPIČ-KAJTIMIR

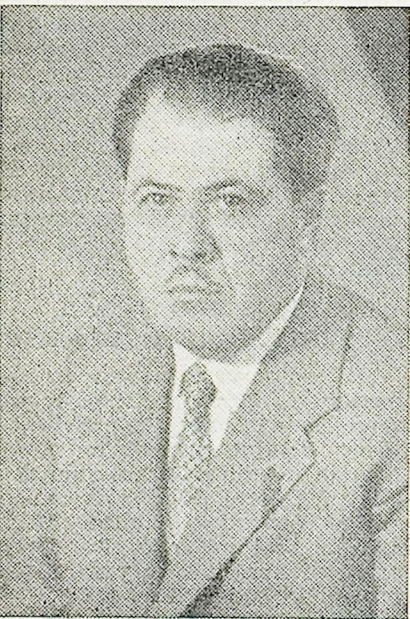
Rodil se je v Ljubljani leta 1914. Pred vojno je obiskoval v rojstnem kraju gimnazijo, kjer je tudi dokončal abiturientski tečaj.

Leta 1941 se je vključil v Osvobodilno fronto in postal politični delavec.

V marcu 1942 je vstopil v operativne partizanske enote in je bil kmalu imenovan za komandanta bataljona v Zahodnodolenjskem odredu. Kasneje je bil komandant Gregorčičeve brigade in maja 1943 je z njo prodrl prav v Slovensko Benečijo, ki je tedaj prvič videla svojo slovensko vojsko. Avgusta istega leta je bil imenovan za pomočnika komisarja XV. divizije, januarja 1944 pa za komandanta XXX. divizije. Kasneje je bil načelnik štaba slavnega IX. korpusa. Odločilno je sodeloval v vseh ofenzivnih in obrambnih operacijah tega korpusa vse do osvoboditve domovine.

S svojim osebnim vzgledom in junaštvom je navdušil borce za najtežje akcije in mnogo doprinesel k krepitvi narodnoosvobodilnega boja. Bil je trikrat ranjen.

Po osvoboditvi je delal najprej v CK KPS, nato je bil sekretar okrožnega komiteja KPS v Mariboru, zatem pa v Ajdovščini. Leta 1947 je postal organizacijski sekretar IOOF, od leta 1951 do 1952 pa je bil minister — predsednik Sveta za blagovni promet LRS. Nato je bil organizacijski sekretar SZDL Slovenije, je član CK ZKS, član GO Zveze borcev, član predsedstva SZDL Slovenije, predsednik Turistične zveze Slovenije, narodni heroj, rezervni polkovnik ter sedaj sekretar okrajnega komiteja ZK Koper.

ALFONZ GRMEK

Rodil se je leta 1907 v Avberju pri Sežani kot sin kmečkih staršev. Pred fašističnim preganjanjem se je moral izseliti v Jugoslavijo, kjer je v Ljubljani dovršil gimnazijo, nato pa se je vpisal na medicinsko fakulteto. Ob izbruhu druge svetovne vojne se je takoj vključil v narodnoosvobodilno gibanje. Med vojno je bil del časa v internaciji. Ko je prišel iz internacije, je opravljal razne politične funkcije na Tržaškem vse do odhoda v Ljub-

V želji, da bi se naši bralci in vsi volivci koprškega okraja čimbolj spoznali s svojimi poslanskimi kandidati, objavljamo v naslednjem kratke življenjske podatke še za preostale kandidate, s katerimi vas še nismo seznanili. Njim smo zaupali zastopanje naših interesov v republiškem zboru in zboru proizvajalcev republiške ljudske skupščine. Njihovo dosedanje delo je najboljša jamstvo, da bodo naše interese znali vskladiti z interesi vse naše skupnosti in jih pravilno zastopati v najvišjem predstavnem telesu naše republike.

ljano, kjer je služboval pri Glavnem odboru OF. Leta 1955 je bil izvoljen za predsednika občine Sežana.

NERINO GOBBO-GINO

V Izoli kandidira za poslanca republiške ljudske skupščine Nerino Gobbo-Gino, direktor tovarne MEHANOTEHNA v Izoli, član okrajnega ljudskega odbora in podpredsednik Italijanske unije za Istro in Reko. Rodil se je 1. 1922 v Roverettu v Italiji kot sin proletarske družine. Zelel je, da bi doštudiral tehnično fakulteto, vendar pa zaradi slabih družinskih gmotnih razmer in antifašističnega prepričanja svojih želja ni mogel uresničiti. Izučil se je za preciznega mehanika in se zaposlil v Trstu. Ob kapitulaciji Italije se je priključil partizanskim enotam v Severni Italiji. Spomladi leta 1944 se je ilegalno vrnil v Trst, kjer je bil vse do zaključka druge svetovne vojne politični aktivist antifašističnega gibanja. Tega leta je bil tudi

Nerino Gobbo-Gino

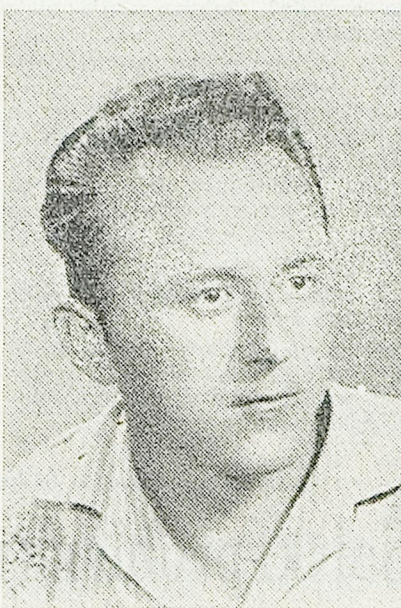
sprejet v Komunistično partijo. Po vojni je opravljal pomembne funkcije v raznih političnih organizacijah in oblastvenih organih v Istri.

KURET ALBIN

Republiški poslanski kandidat za področje pivške občine, Albin Kuret, se je rodil leta 1925 v Knežaku pri Ilirski Bistrici kot sin mnogoštevilne proletarske družine. Ko je v rojstnem kraju zaključil osnovnošolske študije, si je moral poiskati zaposlitev. Kljub dejstvu, da je bil februarja 1943 še mladoleten, so ga začele preganjati italijanske fašistične oblasti, ga kot politično sumljivega aretirale in ga s številnimi drugimi mladeniči dodelili kazenskemu delavskemu bataljonu v Južno Italijo.

Po kapitulaciji Italije se je pridružil partizanskim enotam, ki so delovale na področju Južne Italije. Nato se je udeležil borb jugoslovanskih partizanskih enot in zaradi osebnega vzgleda postal kot član SKOJ aprila 1944 politični delegat voda, v oktobru, potem ko je bil sprejet v Komunistično partijo, pa je bil imenovan za političnega komisarja čete.

Vse do leta 1952 je bil aktivni oficir JLA in ima sedaj čin rezervnega kapetana I. klase. Po demobilizaciji se je zaposlil v tovarni »Lesonita« v Ilirski Bistrici kot sekretar podjetja, leta 1955 pa je začel obiskovati dvoletno Ekonomsko srednjo šolo. Tovariš Kuret, ki je sedaj podpredsednik občinskega ljudskega odbora v Pivki ter sekretar tamkajšnjega občinskega komiteja ZKS, je v zadnjih letih opravljal vrsto političnih funkcij tudi na področju ilirsko-bistriške občine.

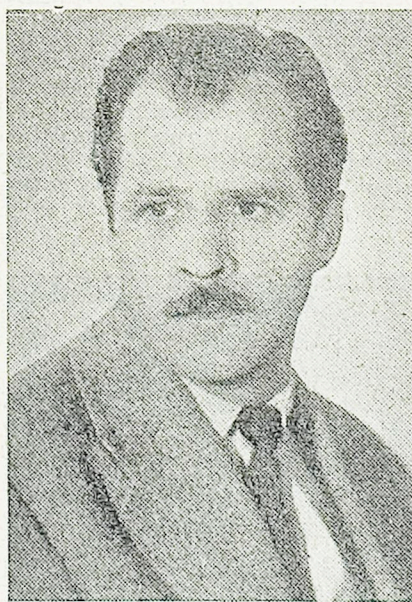

IVAN KNEZ

Rodil se je leta 1922 v Strunjanu pri Kopru. Njegovi starši so kmečkemu stanu. V partizanske enote se je vključil februarja 1944, dve leti kasneje pa je postal član Zveze komunistov. Tovariš Knez je znan politični in gospodarski delavec predvsem na področju zadružništva. Je podpredsednik Okrajne zadružne zveze, član upravnega odbora Okrajne zadružne hranilnice in poštvovalen član raznih svetov in komisij gospodarsko-kmetijskega značaja.

BROVINSKY STANE

Kandidat za republiški zbor proizvajalcev za področje sežanske, divaške in hrpelske občine, Stane Brovinsky, se je rodil leta 1920 v Mali Loki na Dolenjskem. Osnovno šolo je obiskoval v Novem mestu in v Ljubljani, kjer je dokončal dva razreda gimnazije. Nato se je zaradi pomanjkanja gmotnih sredstev za nadaljevanje gimnazijskega študija izučil za ključavničarja in se zaposlil v železniški kurilnici v Ljubljani. Potem, ko mu je uspelo zbežati iz nemškega ujetništva, se je oktobra zopet zaposlil kot ključavničar v Ljubljani, bil več kot leto dni interniran v italijanskih koncentracijskih taboriščih, nato pa je v kurilnici v Ljubljani od poletja 1943 delal kot ključavničar, poslovodja, normirec in planer. V tem času je dovršil enoletno delovodsko šolo. Leta 1947 je nastopil službo referenta za vozna sred-

Stane Brovinsky

stva v strojnem oddelku Generalne direkcije železnic v Beogradu. Takrat je tudi dokončal srednjo tehnično šolo in opravil z odličnim uspehom izpit za višjega tehnika. Marca 1954 je nastopil mesto šefa kurilnice v Divači.

Med vojno je tovariš Brovinsky delal kot aktivist Osvobodilne fronte, član Komunistične partije pa je postal leta 1947. Po osvoboditvi se je aktivno udeleževal v političnem in gospodarskem življenju, bil je med drugim tudi sekretar partijske organizacije Glavne direkcije JZ, komandant delovnih brigad za obnovo Beograda in večkrat izvoljen za funkcionarja sindikalnih organizacij.

Tovariš Brovinsky se aktivno udeležuje v organih delavskega upravljanja, je član upravnega odbora Direkcije železnic v Ljubljani, član upravnega odbora Železniško-transportnega podjetja v Ljubljani, v Divači pa je znan tudi zaradi svojega uspešnega delovanja v tamkajšnji Svobodi. Na jesenskih volitvah je bil izvoljen v občinski ljudski odbor Divače in v okrajni ljudski odbor.

JANKO RUDOLF

Volivci ilirsko-bistriške občine so na svojih zborih soglasno predlagali, naj bi jih v republiškem zboru Ljudske skupščine zastopal sekretar Glavnega odbora SZDL Slovenije Janko Rudolf. Ta znani politični delavec, s katerim so volivci tamkajšnje-ga volilnega okraja imeli ob njegovih nedavnih predvolilnih zborovanjih vrsto razgovorov, se je rodil leta 1914 v Križu pri Komendi. Že pred vojno je kot industrijski delavec aktivno sodeloval v delavskem gibanju. Član Komunistične partije je postal leta 1941 in je bil do julija 1942, ko se je vključil v Dolomitski odred, vojaški referent in organizator Narodne zaščite v Ljubljani. Posebno se je izkazal v borbi tega odreda z italijansko vojsko v Vranjih pečeh. Kasneje je bil najprej komisar bataljona, nato komisar Šerčerjeve brigade, komisar Ljubljanske brigade, komisar XVIII. divizije, nekaj časa komandant te divizije in slednjič komisar XXX. divizije, s katero se je boril od julija 1944 dalje za osvoboditev Primorske. Februarja 1945 je bil težko ranjen ob napadu na Trnovo.

Po osvoboditvi je bil prav do letos predsednik Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije. Je član Centralnega odbora Zveze sindikatov Jugoslavije, član pred-

sedstva SZDL Slovenije, član CK ZKS in Revizijske komisije CK ZKJ, bil je večkrat izvoljen

Janko Rudolf

za ljudskega poslanca in je nosilec reda Narodnega heroja, Spomenice 1941 ter številnih drugih odlikovanj.

Albin Dujc med volivci

Te dni je imel poslanski kandidat za zvezni zbor Ljudske skupščine Albin Dujc predvolilna zborovanja v Knežaku, Zabičah in Novokračinah. Tovariš Dujc je v svojih govorih očrtal dosedanje gospodarske uspehe naše države, posebej pa še gospodarske uspehe koprškega okraja. Njegovim izvajanjem so volivci pozorno sledili in so bili veseli, ker jih je njihov kandidat seznanil s trenutnim gospodarskim položajem dežele ter jim tudi nakazal pot našega nadaljnjega gospodarskega in političnega razvoja. Posebno lep sprejem so tovarišu Dujcu priredili v Novokračinah, kjer so ga sprejeli s partizansko pesmijo, domačini pa so se z njim, kot stariim znancem iz NOB, dalj časa pristrčno pogovarjali in obujali spomine na partizanska leta.

Branko Babič

je bil rojen 18. oktobra 1912 v Dolini pri Trstu. Že kot mladinec je sodeloval v naprednih narodnih organizacijah na Primorskem, zato je kmalu občutil besno fašistično preganjanje, pred katerim je ma-

ja 1930 pobegnil v staro Jugoslavijo. Tam se je kmalu povezal v delavsko gibanje in je bil že leta 1935 sprejet v Komunistično partijo Jugoslavije.

Od leta 1937 do 1940 je bil organizacijski sekretar Okrožnega komiteja KPJ v Mariboru, nato pa organizacijski sekretar Oblastnega komiteja KP Jugoslavije za Bosansko Krajino. Na tem mestu je bil do junija 1941, ko je odšel v partizane. Do konca leta 1942 je bil sekretar Okrožnega komiteja KPJ za Kozaro. Bil je eden izmed številnih kozarskih herojev, z njimi je delil strahovite napore in trpljenje ljudi tistih krajev pod navalom hitlerjanske soldateske in plačanih izdajalcev.

Decembra 1942 je bil poslan na Primorsko. Postavljen je bil za sekretarja Pokrajinskega komiteja KPS za Slovensko Primorje. Na tem mestu je bil vse do konca vojne s kratkim presledkom, ko je bil od decembra 1943 pa do maja 1944 namestnik politkomisarja IX. korpusa NOV.

Po vojni je ostal na političnem delu v Trstu, kjer je bil sekretar KP Julijske Krajine in nato sekretar KP STO. Od tam je oktobra 1952 odšel v Ljubljano na novo dolžnost.

Tovariš Branko Babič je član CK ZKS, član Glavnega odbora SZDL Slovenije, predsednik Komisije za tisk pri predsedstvu SZDL Slovenije, predsednik Društva novinarjev Slovenije. Je rezervni polkovnik JLA, nosilec Partizanskega spominskega znaka 1941 in številnih drugih odlikovanj.

KER JIH POZNA MO, KER VEMO ZA NJIHOVO PRIVRZENOST STVARI SOCIALISTIČNE IZGRADNJE NAŠE DOMOVINE, JIM ZAUPAMO IN BOMO ZATO PRAV VSI NA VOLITVAH ODDALI ZANJE SVOJE GLASOVE. IZ NAŠE ENOTNOSTI IN ZAUPANJA PA BODO ONI ČRPALI MOČ ZA NADALJNJE DELO PRI GRADITVI LEPSŠEGA ŽIVLJENJA VSE NAŠE SKUPNOSTI

HLADILNICA V DEKANIH — OBJEKT DRUŽBENEGA STANDARDA

Še premalo blizu delovnim ljudem

Blizu križišča cest v Dekanih pri Kopru stoji lepa bela stavba, ki vzbuja pozornost vseh mimoidočih in mimo se vozijo ljudi. Vsi ti potniki pa se komaj zavedajo, da je v tej zgradbi ena najmodnejših hladilnic v Jugoslaviji, ki je bila zgrajena komaj pred nekaj leti. Stala je 320 milijonov dinarjev.

Hladilnico je z družbenimi investicijskimi sredstvi zgradilo koprsko podjetje Fructus. Obrat ima skladišča za shrambo do 1200 ton blaga, v njih pa za 450.000 frigurij hladilne moči na uro. Hladilnica je dovolj velika, da bi lahko ob vsakem času posredovala potrošnikom zadostne količine konzerviranega sadja in zelenjave, žužnega sadja, jaje in podobnih prehranskih predmetov.

Da pa hladilnica pravzaprav še ni našla svojega mesta v naši družbi in ne odigrava še svoje vloge kot bi bilo treba, je več vzrokov, ki dajo nekje rezultat: predrage hladilniške usluge, Hladilnica bi namreč morala biti izrazit objekt družbenega standarda, čeprav je bila sprva napravljena predvsem iz aspekta zunanje trgovine s sosedno državo in še kam dalje. Ko je za zunanjo trgovino neadoma odpovedala, je nujno sledila nagla preorientacija na notranji trg, ki pa seveda spet iz več vzrokov ni mogel absorbirati ponudnega blaga.

Predvsem je treba omeniti pomanjkljivo opremo v trgovinah na drobno — bodisi specializiranih zelenjavnih — kot tudi drugih drobnih obratih. Pomanjkanje je zlasti čuti v manjših hladilnicah, v katerih bi se zamrznilo blago lahko obdržalo določen čas po dovozu iz dekanske hladilnice, dokler ga ne bi odkupil in prevzel potrošnik. V določenem kraju bi bil dovolj za silo vsaj en tak manjši sodoben hladilnik, kot ga ima na primer prodajalna podjetja Češnja na koprski tržnici, ki ima zato redno in vsak čas na zalogi zadostne količine zamrznjenega sadja in zelenjave.

Vsak čas ima na razpolago svež grah, fižol v stročju, kumariče, paprike, breskve, borovnice in si' ve. Češnji in jagodi na ne držijo, ker zanje hladilnica ne prizna kala.

Za boljši in močnejši dotok zamrznjenega blaga iz dekanske hladilnice na naš trg je torej treba odpraviti najprej osnovno pomanjkljivost: treba je v verigi posredovanja vstaviti manjkajoči člen — manjše hladilne naprave v trgovinah na drobno.

Močna ovira boljšemu poslovanju hladilnice pa so njene visoke tarife za usluge — kajti to je tipično uslužnostno podjetje. Visoke pristojbine pa izvirajo spet iz velikih družbenih obveznosti, ki jim je hladilnica podvržena. To je namreč kot rečeno novogradnja za 320 milijonov, ki zdaj terjajo odplačevanje razmeroma znatnih anuitet, kar postavlja njeno rentabilnost močno na kocko, oziroma dela njene usluge skoraj nepristopne delovnim ljudem.

Omenjena dva problema sta osnovna vzroka, ki ovirata veliko hladilnico v Dekanih v njenem poslovanju, v opravljanju njene osnovne naloge: obogatitvi in pocenitvi družbene prehrane.

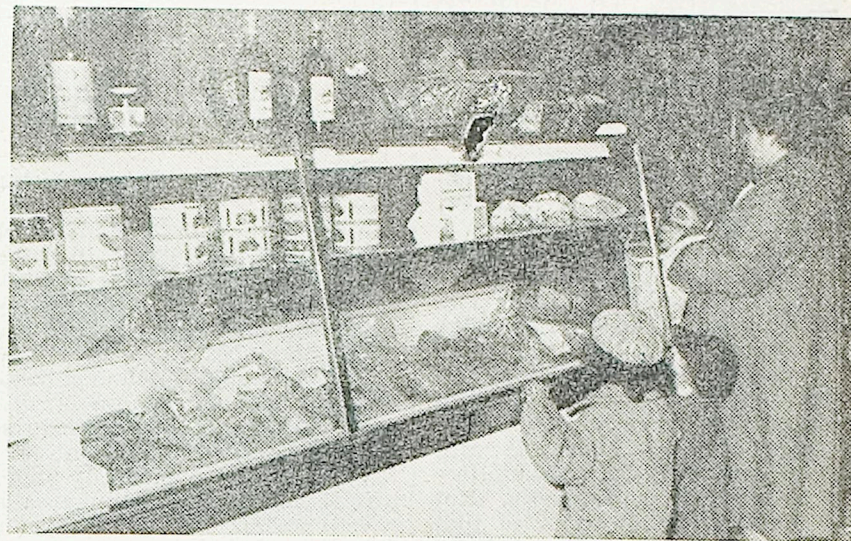
Vodstvo hladilnice se ukvarja z mislijo, da bi uvedli pogodbeni sistem vskladiščenja živilskih predmetov za potrebe večjih mest, direktij za materialne rezerve, bolnišnic. Tak način poslovanja bi prvič omogočil nemoteno preskrbo s sadjem in zelenjavo v vseh letnih časih, drugič pa bi vplival na stabilizacijo cen, ker bi te bile pri pogodbeno vskladiščnem sadju in zelenjavi lahko znatno nižje od njihovega petletnega prodajnega povprečja v času izven sezone. Zato bi veljalo tak način vsakor uresničiti.

Trenutno pa je položaj za hladilnico precej kritičen, ker ima v svojih skladiščih zamrznjenega še dokajšnje količine lanskoletnega sadja. Lahko se bo zgodilo — in po vsej verjetno-

sti se bo — da bodo te zaloge pričakale novo sezono, nove češnje in jagode in grah in vse drugo. Postavlja se vprašanje, če se hladilnici izplača in če sploh more držati to blago še eno zimo zamrznjeno, da bo prav zares dvakrat zamrznilo in propadlo, ali pa rešiti, kar se rešiti da, in dati blago na trg pod ugodnejšimi pogoji za potrošnika, čeprav sebi v delno izgubo.

V zvezi z vsemi temi problemi okrog dekanske hladilnice in matičnega podjetja Fructus pa se še veliko govori o nameravani dekoncentraciji njegovih obratov na več novih podjetij, o nepremišljeni prodaji kamiona-hladilnika iz podjetja in podobno. Zaželeno bi bilo, da zainteresirani potrošniki dobe še pred začetkom odkupne sezone kmetijskih pridelkov jasnejšo sliko o omenjenih vprašanjih.

SVR

V hladilniku v koprski trgovini Češnja je prav lepo videti zamrznjeno sadje in zelenjavo v polivinilskih vrečkah

Mladino zanima življenje in delo v občini

V okviru novega učnega načrta, ki obsega tudi pouk o morali in družbenih odnosih, je pretekli teden kakšnih 60 učencev višjih razredov piranske osemletke obiskalo predsednika ObLO Piran, da jim pojasni vprašanja, ki jih zanimajo. »Za ta obisk smo se odločili,« je povedala profesor Zadnekova, ki je vodila skupino, »ker želimo teoretični pouk povezati in potrditi z življenjsko prakso.« Okrog 60 učencev je torej zasedlo prostore v sejni dvorani in imenitno se jim je zdelo, da sedijo na sedežih, kjer sicer razpravljajo ljudski odborniki.

Predsednik ObLO Davorin Ferligoj je najprej zelo poljudno in jasno razložil dijakom ustroj in delo organov ljudske oblasti, predvsem pa občinskega ljudskega odbora. Slikovito je opisal, kako se iz potreb in želja prebivalstva preko občinskega zbora in iz zaščite interesov delovnih ljudi občine preko zbora proizvajalcev porajajo razni sklepi in predpisi, ki jih sprejema ObLO. Eden takih sklepov je odobritev občinskega proračuna. Od planiranega dobička celotne občine v

letu 1958 v znesku ca. 1,5 milijarde din gre za občinski proračun 147 milijonov din. Iz tega finansira ObLO komunalna dela, šolstvo, zdravstvo, socialno skrbstvo in vse druge potrebe javnega značaja v občini. Predsednik je posebej opozoril šolarje na škodo, ki jo povzročajo otroci na javnih napravah in nasadih. Ta škoda gre letno v milijone dinarjev vrednosti. Za ta denar bi občina lahko naredila mnogo drugega, kar bi koristilo vsem. Če se bomo zavedali, da smo občina mi vsi — je dejal — ne bomo delali občini, se pravi sebi, škode.

Prav tako bi se otroci gotovo učili še bolje, če bi se zavedali, kolikšna sredstva potroši skupnost zanje, da jim omogoči dobro šolanje. V piranski občini stane vsak učenec letno povprečno 24 tisoč din, če bi pa računali še vse izdatke, ki jih ima občina z gradbenimi in drugimi deli na šolah, bi bil ta znesek še mnogo večji. Vsak dijak in dijakinja, vsak učenec bi si torej moral vedno znova reči: »Če mi skupnost toliko daje, da se lahko učim in pripravljam za uspešno

življenje, sem dolžan vsaj to, da se res marljivo učim.«

Predsednik piranskega ObLO je nato odgovarjal na vprašanja, ki so zanimala navzočo mladino. Dijak Bojan Praprotnik je prvi postavil vprašanje, kako je z novo šolo v Piranu. Tovariš Ferligoj je pojasnil, da se dela na tem, da bi Piran imel eno najlepših in najbolj praktično urejenih šol; v ta namen je v letošnjem proračunu že odobren znesek za pripravo gradbenih načrtov. Največji problem pa je, kje naj ta šola stoji, da bo imela dovolj prostora za vse potrebne učilnice in ne bo sredi tesnih zidov, temveč sredi nasadov, pa vendar ne preveč iz mesta. Učenci sami naj tudi pomagajo s svojimi sugestijami čimprej rešiti to vprašanje.

Na vprašanje, kako bi mladina lahko pomagala pri gradnji nove šole, je predsednik pojasnil, da z zbiranjem prispevkov (ne, da prihranijo občinska sredstva, temveč da bo šola čim lepša) in s prostovoljnimi delom. Učenci so sklenili, da bodo ustanovili brigado, ki bo pomagala graditi šolo.

V nadaljnjem razgovoru so prišli do izraza naloge mladine ob bližnjih volitvah. Mladinci so obljubili, da bodo — kot ob jesenskih volitvah v občinske ljudske odbore — pomagali pri krasitvi volišč in sploh mesta ter kot kurirji in častne straže na voliščih.

Neka mladinka se je zanimala za gospodarske načrte občine v prihodnosti. Tovariš predsednik je povedal, da so načrti veliki in bi trajalo več ur, če bi hotel povedati vse. Zato želi opozoriti samo na glavne panoge gospodarstva piranske občine, namreč pomorstvo, turizem in kmetijstvo. Za vse tri ima občina zelo ugodne pogoje, vsem trem pa primanjkuje dobrega strokovnega kadra. Zato priporoča mladincem in mladinkam, naj se odločijo za poklice v teh panogah.

Tovariš Ferligoj je odgovoril še na nekatera druga vprašanja, na primer o upravnem postopku pri reševanju vlog v uradih ObLO, o lastništvu tovarn na področju občine in podobno. Ob koncu se mu je mladinka zahvalila za pojasnila in ga prosila, naj si ob priložnosti spet utrga čas, da pouči mladince o vprašanjih, ki jih bodo zanimala.

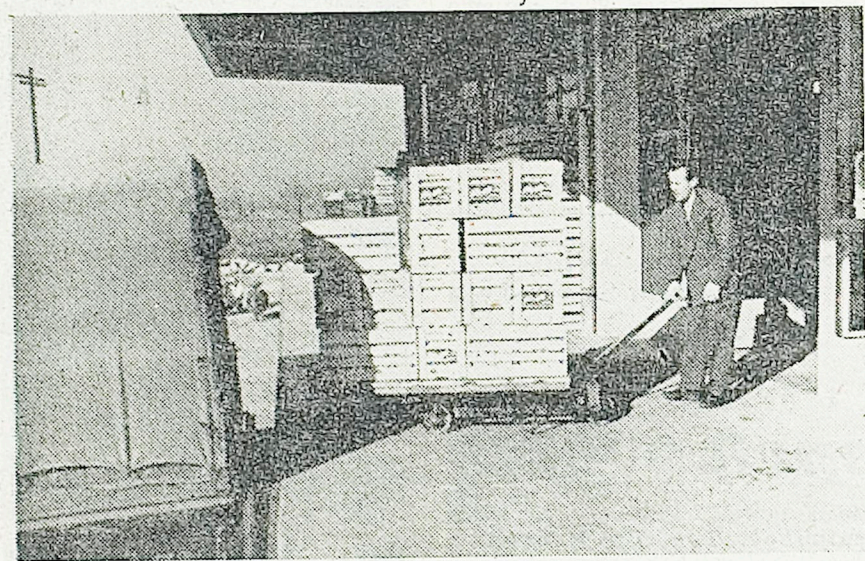
Jule

Zagorje

Pretekli teden je Ljudska univerza priredila dvoje zelo zanimivih predavanj. Številni poslušalci so 10. t. m. z zanimanjem sledili predavanju Maksa Smrdele o zgodovini Zagorja in okolice iz avstro-ogrskih časov in predavanju, ki ga je imel naslednjega dne Vinko Trček, ki je tudi predaval zanimiv film o življenju v Sovjetski zvezi. Udeleženci obeh predavanj so izrazili željo, da bi priredila Ljudska univerza še več podobnih predavanj.

Mladinci in mladinke so se resno lotili študija dveh iger. Napovedujejo, da bodo kmalu nastopili z »Metěžem« in s komedijo »Dva ducata rdečih vrtnic«.

M. S.

Zamrznjena jajca transportirajo s kamioni iz hladilnice v mesto

RESTAVRACIJE JADRAN V PORTOROŽU NE BO VEČ VZNEMIRJAL

NOČNI OBISKOVALEC

Restavracijo »Jadransko« v Portorožu je že od 15. februarja tega leta obiskoval neznani storilec, ki je odnašal iz zaklenjenega predala točilne mize manjše zneske denarja. Uslužbenec je bilo nerazumljivo, kod je storilec prihajal v lokal, saj so vedno vsa vrata pred odhodom zaklepali.

Tako so se vrstile tatvine od 15. do 28. februarja, ko je bil storilec končno aretiran. Nočni obiskovalec je bil odkrit v osebi 19-letnega B. Z. z Reke, ki je bil zaposlen v ladjedelnici v Piranu. Da bi prišel na hiter način do denarja, si je kot abonent te restavracije ogledal situacijo v lokalu in ugotovil, da je možno priti v lokal s strehe, skozi zračnik v stranišče, od tu pa je v lokal pot prosta. Vedel je tudi, da uslužbenec hrani denar v predalu, ki se zaklepa z navadno ključavnico. V ta namen si je pripravil nekaj primernih ključev in v noči od 14. in 15. februarja prvič izvršil svoj sklep.

Šlo je vse po sreči. Splazil se je na ravno streho restavracije, odmaknil betonski blok zračnika in se spustil v stranišče, šel od tam naravnost k predalu z denarjem in brez truda odklenil predal, v katerem je bilo tokar 16.000 dinarjev. Videč, da mu je prva tatvina lepo uspela, je to ponovil še trikrat, vedno na enak način. Skupno je odnesel okrog 40.000 dinarjev. Četrtilt mlademu tatihu ni šlo vse gladko. Kot prejšnje krat, je tudi sedaj neovirano prišel v lokal, se napotil do predala z denarjem, tedaj pa se je na svoje veliko presenečenje srečal z milčnikom, ki mu je preprečil, da bi predal zopet izpraznil. Za storjena dejanja se bo vlomilec B. Z. zagovarjal pred Okrožnim sodiščem.

Vlomilec B. Z. je zelo mlad zašel na kriva pota, čeravno je imel zelo ugodne pogoje za delo in zaslužek, saj je že kvalificiran delavec, ki je zaslužil mesečno 18.000 dinarjev.

Tudi 20-letni L. J. iz Maribora, ki je bil zaradi tatvin že večkrat obsojen, ni hotel pošteno delati in žveti. Dne 14. februarja ponoči je bil izvršen vлом v bufet restavracije »Risnik« v Divači, kjer si je storilec postregel z najboljšimi cigaretami ter pijačo, poleg tega pa se je zadovoljil še z drobižem; dne 19. februarja pa si je na isti način postregel sam v »Vinskem hramu« v Kopru. Nekaj dni po zadnjem vromu je bil storilec izsleden v osebi L. J., ki je dejanje skesano priznal, zagovarjal pa se bo pred Okrožnim sodiščem v Kopru.

N. L.

Prva primorska mladinska delovna brigada pred starodavnim gradom na Premu

Člani SZDL!

Naročajte, berite in širite svoje glasilo SLOVENSKI JADRAN!

Dispanzer za žene v Postojni

Premajhna skrb prejšnje družbe je bila kriva, da je marsikatera mlada mati umrla doma. Vse drugače pa je danes, ko imamo dispanzerje in posvetovalnice za žene. Že v kratki dobi obstoja so pokazale te ustanove razveseljive uspehe.

Eno leto je minilo ravno na Dan žena, kar je bil v Postojni ustanovljen dispanzer za žene. V začetku žene te ustanove niso znale ceniti. Najbolj nezaupljive so bile žene s podeželja. Kot vsaka nova ustanova si je tudi dispanzer za žene v Postojni počasi le utrl pot, žene so spoznale velike koristi, ki jih lahko nudi ta strokovna ustanova. Prav gotovo so k temu uspehu pripomogla številna zdravstvena predavanja in filmi, ki so jih predvajali po naših vaseh in v mestih. Iz dneva v dan se je večalo število žena, ki so iskale strokovnih nasvetov in pomoči. V potrditev tega bi navedli, da je od vseh žena, ki so rodile v letu 1957, le 5 takih, ki niso prišle prej na pregled v dispanzer.

Ker je bilo področje postojnskega dispanzerja, zajemal je teritorij postojnske in pivške občine, pravočasno, je bilo nujno ustanoviti posvetovalnico tudi v Pivki. K temu bi pripomnili, da posvetovalnico v Pivki od samega

začetka žene zelo dobro obiskujejo.

Na dan 8. marca smo slavili tako dvójni praznik: Praznik žene in obletnico obstoja dispanzerja v Postojni. Ob tej priložnosti je porodnišnica v Postojni priredila majhno slovesnost za žene, ki so v teku leta redno obiskovale dispanzer in dobro skrbele za razvoj svojih otrok. Štirim so podelili praktična darila, in sicer Neži Ostanek iz Strmice, Štefaniji Mijatovič iz Rakitnika, Mariji Simčič iz Brezij in Kristini Ipavec iz Postojne. To so matere z več otroki.

V kratkem bodo v Postojni odprli še Materinski dom, kjer se bodo žene lahko lepše in z večjim veseljem pripravljale za bodoče materinstvo, kot v prenatrpani porodnišnici. S. B.

KAJ MORAJO VEDETI GOSPODINJE

Kako morajo biti označena živila

(Nadaljevanje in konec)

Ribje konzerve morajo imeti poleg splošnih podatkov označeno tudi vrsto olja, vrsto dodatkov, podatek o industrijski seriji, mesec in leto proizvodnje.

Pri jajcih, ki jih dajejo v prodajo, mora biti na opremi označena kakovost, se pravi, ali gre za pravkar izlegla ali stara jajca iz hladilnice ali za konzervirana jajca.

Ce je svinjska mast nečističena, mora biti označena v prometu samo kot svinjska mast II. kakovosti, prav tako mora pri prečiščenem jedilnem olju biti označeno, da je prečiščeno. Označiti se mora tudi, iz česa je olje narejeno (sončnično, sezamovo itd.).

Pri moki mora na vrečah biti označena tudi vrsta moke. Testenine z jajci je treba posebej označiti. Če v testeninah sploh ni jajc, ne smejo biti v povsem al delno rumenih zavitihi. Na ovitku tudi ne smejo biti slike ptic ali kakih drugih znakov, ki bi kazali, da so v izdelku jajca.

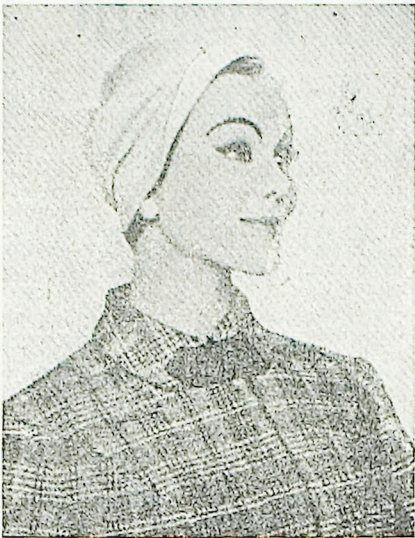
Umetno osvežujoče pijače (pokalice), umetna in industrijska žganja, kakor tudi domači brandy, domači rum itd., ki so proizvod prečiščene etilnega alkohola z vodo in dodatkom vonja in esenc ali pa so mešanica alkohola, naravnega žganja in vode, morajo biti izrecno označena kot umetna ali industrijska. Označba »umetno žganje« mora biti vidna tik nad imenom pijače in izpisana z enako velikimi črkami kakor ime pijače. Prav tako mora biti pri kavini nadomestkih z enako velikimi črkami izpisana označba, da gre za kavni nadomestek ali kavni dodatek. Kis mora biti označen po vrsti in jakosti.

Pri dišavah je treba označiti vrsto dišave in njihov namen. Predpisi prepovedujejo kakorkoli nadomeščati naravne dišave (n. pr. nadomestek popra, cimeta itd.).

Pri pečilih praških in praških za pudinge mora biti na zavitku naznačeno koliko moke moramo dodati oziroma koliko pudinga bomo dobili iz enega zavitka.

Podatki morajo biti vedno v enem izmed jugoslovanskih jezikov, sicer štejemo živilo za neoznačeno. Neoznačena ali pomanjkljivo označena živila pa se ne smejo prodajati, dokler se pravilno ne označijo.

Na etiketah nekaterih živil je označeno, da je živilo vpisano pri Republiškem sanitarnem inšpektoratu. To pomeni, da se smejo nekate-

Če bi radi prenovili karirasto obleko, ali boste imele novo, vam bo prav gotovo všeč tak okrogel ovrtnik s črno pentljo

BRALKE IZ IZOLE NAM PIŠEJO

Pismi uredništvu

Tovariš urednik,

prav lepo je bilo slišati, kako bomo v Izoli praznovali Praznik žene. Veliko je bilo pripravljajanja in dela. Članice ženskega društva so imele več sestankov, da so se pogovorile, kako in s čim bodo presenetile delovno ženo ob njenem prazniku.

Društvo Svoboda nam je priredilo igro »Miklova Zala« in lepo so jo igrali. Prodajo vstopnic so imele v svoji organizaciji članice ženskega društva in rečeno je bilo, da bo ta predstava samo za žene. Pa ni bilo tako. Prav tako so nekatere povabljene žene razmestili po balkonu, da se ne bi v parterju mešale med »višje osebnosti«.

Prav tako smo v Izoli številne žene, ki nas zanima, zakaj so v odboru ženskega društva vedno ene in iste žene in zakaj ne bi na kak sestanek povabile tudi kakšno predstavniko delavk, ki bi gledala na marsikak problem drugače kot one. Vedno in povsod slišimo govoriti, da moramo dati tudi nezaposlenim ženam možnost, da se uveljavljajo v družbenih organizacijah, da bodo imele občutek, da res živijo v naši socialistični in demokratični državi. V Izoli pa imamo občutek, da smo popolnoma zapostavljene in ne čutimo enakopravnosti. Tudi me smo članice naše skupne domovine, borile smo se zanj in bi rade še doprinesle za naš socialistični razvoj. Ob Prazniku žene smo se zato čutile še prav posebno prizadete.

Marija Omerzelj

»SLOVENSKI JADRAN«
v vsako hišo Slovenskega
Primorja!

NAŠI VZGOJNI PROBLEMI O metodi prepričevanja

(IZ OTROŠKIH ETUD češkega pisatelja Ludvika Aškenazyja. Črtice objavlja revija za družbeno in družinsko vzgojo MLADI SVET)

V prejšnjih časih so visele v predsobah šibe in jermen od hlač je imel razen drugih funkcij še didaktično. Njegov pomen je padel z odkritjem naramnic in z vpeljavo naprednih prvin v vzgojo otrok v predšolski dobi.

Danes uporabljamo metodo prepričevanja. To je sicer težavna metoda, a njen učinek je prese- netljiv.

Povedal vam bom, kako smo razbili okno. Namreč ne mi — on ga je razbil, in to je bilo prvo okno v življenju tega otroka. Torej ni čudno, da je žvenket stekla na našem dvorišču zazvenel usodno. Doslej nismo nič razbili, samo modro skodelico za kavo.

Črepinje so ležale na dvorišču in hišnica je stopila nanje z bosimi nogami. To je še bolj skalilo ozračje.

»Tri sto zelenih,« je kričala hišnica, »človek bo moral paziti še na tuje otroke. Le kdo naj jih vzgaja, ko ima pa vsakdo same sestanke...«

In tu smo se zavedeli nujnosti ukrepa.

Doslej smo živeli mirno, spokojno življenje in, kar zadeva modro skodelico, je bila že tako ali tako počena pri ročaju. Sedaj pa je stopilo med nas tako rekoč življenje samo.

»Kdo si?« se je začel tisti pomembni pogovor.

»Otrok,« je odgovoril.

O tem ni dvomil.

»Torej vidiš,« sem dejal, »tudi jaz sem bil otrok... Ali sploh veš, da sem bil otrok?«

»Ali si bil lep ali grd otrok?«

»Čakaj,« sem nadaljeval, »ne filozofiraj, to ne spada sem. Jazno, da sem bil lep otrok... A ne zadržujva se s tem problemom! Hotel bi govoriti s tabo. Ti imaš seveda srečo, da živiš v novi dobi, ko se z otroki sploh govori. Kajti z menoj ni nihče govoril; imel sem očeta in ta je nosil jermen...«

Zanimalo ga je, ali je bil pas vojaški.

»Ne,« sem rekel, »civilni je bil, a to ne spada sem... Jazno, da je bil civilni. To ti pripovedujem zato, da boš razumel, da ravnamo z otroki danes čisto drugače. Danes imate življenje kot nikoli prej. Zato, ker računamo z vami v prihodnosti... Le kako si si mogel misliti, da sem bil grd otrok?«

»Saj si tega nisem mislil,« je odgovoril, »meni si všeč.«

»Torej vidiš,« sem smotno nadaljeval. »Taka je ta stvar. Danes vas vzgajamo s prepričevanjem, vi pa tega ne znate ceniti. Danes imate življenje kot nikoli prej. Zato, ker računamo z vami v prihodnosti... Le kako si si mogel misliti, da sem bil grd otrok?«

»Da,« je ponižno dejal.

»No, vidiš...« sem nadaljeval, »kaj si imel danes za kosilo?«

Imel je krompirjeve cmoke.

»Glej, glej,« sem rekel, »krompirjeve cmoke. In to praviš kar tjavdan... Ali veš, kaj so nam pomenili krompirjevi cmoki?«

»Jaz...« je začel, »namreč... očka...«

»Nikar me ne prekinjaj,« sem odgovoril. »Srečo imaš, da si bil rojen ravno pred petimi leti. Ko bi bil prišel na svet prej, bi se morda zgodilo s teboj vse mogoče... Danes te hočemo vzgajati po metodi prepričevanja. Ampak le kako ti je padlo v glavo, da sem bil grd otrok?«

»Očka,« je spet začel, tokrat že povsem skesano.

»Kaj? Kaj bi rad?«

»Očka,« je rekel, »ali mi ne bi danes čisto izjemoma pripeljal zaušnico? Meni se namreč strašno mudi — igramo se garažo...«

Razumljivo — tudi metoda prepričevanja ima svoje senčne strani. Taka je kakor vse stvari na svetu — uporabljajte jo z mero!

Tovariš urednik, kakor vsako leto smo se tudi letos pripravljale na praznovanje 8. marca, praznika žene vsega sveta.

Pri nas v Izoli imamo precej žene, ki bi bile vesele, da bi se jih spomnili vsaj na ta dan in jim pokazali, da so tudi one članice naše družbe. Toda ženska organizacija se tega ni spomnila in ni upoštevala tistih, ki so res potrebne, imajo več otrok in si težko privoščijo zabavo in razvedrilo. In vendar imamo svojo organizacijo zato, da pomaga ženi in materi in da ji pokaže, da je žena navadnega delavca enakopravna vsaki drugi. Tudi take žene so bile borke in marsikatera je dala tudi življenje za današnjo svobodo. Danes pa bi te žene rade delale v svoji organizaciji, če bi imele za to priložnosti.

To se je prav jasno pokazalo v Izoli prav ob praznovanju 8. marca. Najbrž zato, ker so v odboru ženskega društva mnenja, da tja ne sodijo žene preprostih delavcev in da so le-te premalo izobražene.

Slavka Zečević

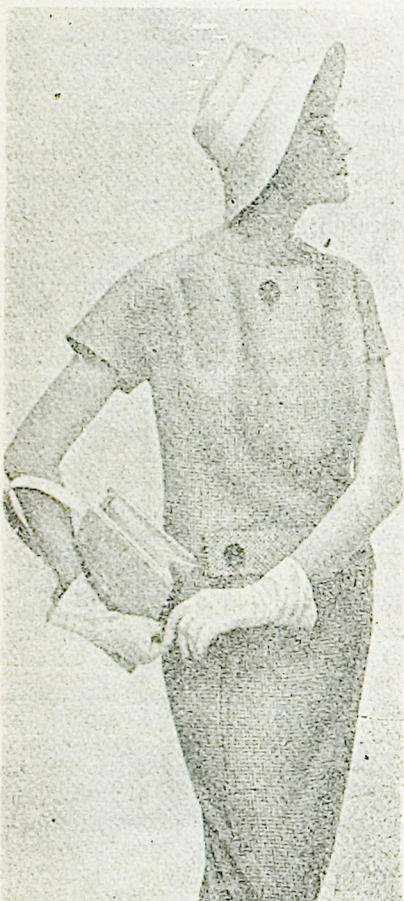

Nova modna linija prvi, da mora biti pas na obleki nizko ali visoko, le na svojem pravem mestu ne. Temu se pokori tudi ta model dvodelne obleke ali kostuma. Pokrivalo je iz istega blaga

ŽENE PO SVETU

DJAMILE BUHIREĐ NE BODO USMRTLILI

V prejšnji številki smo poročali o smrtni obsodbi 22-letne Alžirke Djamilje Buhired, Francoske oblasti so jo obsodile na smrt, ker je kot članica odporniškega gibanja sodelovala pri nekem atentatu. Zdaj pa dobro obveščeni francoski politični krogi sporočajo, da je predsednik republike René Coty Djamiljo pomilostil in je spremenil smrtno obsodbo v do smrtne ječe. Na ta ukrep je predsednika Cotyja prisililo javno mnenje in številni protesti ter resolucije z vsega sveta.

Poznavalci mode tudi zatrjujejo, da letos ne bo nobene žene, ki si ne bi omislila vsaj ene »vračice«. Toda celo tisti, ki so proti takim modnim muham, bodo morali priznati, da je taka spomladanska obleka čedna in mladostna

Dieta pri ledvičnih in srčnih boleznih

Centralni zavod za napredek gospodinjstva v Ljubljani je pravkar izdal knjigo »Dieta pri ledvičnih in srčnih boleznih«. Zdravstvena navodila je napisala dr. Majda Mazovec, praktična navodila z recepti za prehrano bolnikov za Zofka Keržič-Požnelova. To je zdaj že šesta knjiga te vrste, ki jo je izdal Zavod. Visoka naklada in ponatis ostalih knjig so dokaz, kako velika je bila potreba po takih pripomočkih med ljudmi. V knjizi je zdravnica povedala najpotrebnejše o značilnosti bolezni, o načinu življenja bolnikov in osnovna navodila za prehrano, to, kar je bolniku delno že znano iz razgovorov z zdravnikom.

Drugi del knjige pa je namenjen izbiri živil in pripravljanju jedil za bolnika. Vsakemu, ki bolega za to boleznijo, bo postala knjižica dragocen svetovalec in pomočnik. Izbira jedil je izredno velika, saj je v knjizi čez 200 receptov. S tem je zagotovljena pestrost dietne prehrane, ki že sama na sebi dela bolnikom težave zaradi majhnih količin soli, ki jih smejo uživati. Vsak bo našel v knjižici dovolj izbire in ne bo mu treba segati po prepovedanih živilih, kar bi slabo vplivalo na potek zdravljenja.

Knjiga stane 180 dinarjev. Naroči ali kupi se lahko pri Centralnem zavodu za napredek gospodinjstva, Ljubljana, Miklošičeva cesta 4/II.

Za kostum iz karirastega blaga vam modni svetovalci priporočajo tako obliko okrog vratu. Sicer je jopa ohlapna in krilo ozko.

NA OBČNEM ZBORU KZ MAREZIGE JE GOVORIL TUDI POSLANSKI KANDIDAT ZA REPUBLIŠKI ZBOR BRANKO BABIČ

VMES JE SKORAJ TRIDESET LET

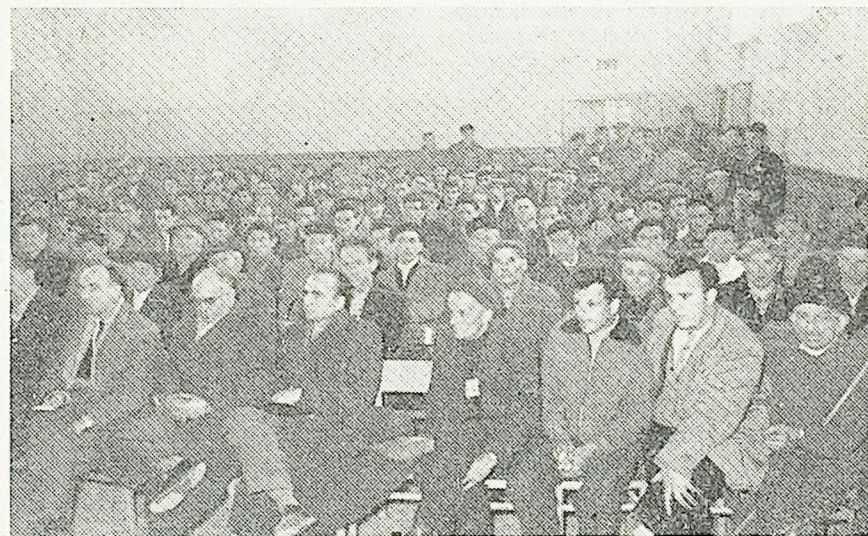
Minulo soboto popoldne so člani kmetijske zadruge v Marezigah obračunavali svoje delo v preteklem letu. Zadrugniki so se sestali v dvorani zadrugnega doma, kjer jim je tovariš Celestin Kozlovič prebral poročilo upravnega odbora v prvem letu njegovega delovanja. Upravni odbor so namreč izvolili za tri leta.

Občnega zbora se je udeležil tudi predsednik Okrajne zadrugne zveze Franc Kralj-Petek, ki je kmetovalcem predvsem pojasnil nevarnosti zastarelega kmetovanja spričo velikega napredka in

razvoja kmetijstva drugod po Jugoslaviji. To bo moralo privedi do tega, da bodo tudi naši kmetovalci šli na socialistične oblike dela, zlasti na kooperacijo med zadrugami in njihovimi člani, ker bomo le na ta način lahko na večjih strnjjenih kompleksih zemlje to obdelovali z manj truda in večjim uspehom, redili boljše in donosnejše živino itd. Prav tako je zadnji čas, da se zadruge znebijo nerentabilnih obratov, kot so trgovine, gostilne, razne mizarke in kovaške delavnice, ki pravzaprav nimajo nič skupnega s kmetijsko proizvodnjo, da se bodo potem res lahko posvetile samo svoji osnovni nalogi — kmetovanju po naprednih načelih.

Poslanski kandidat za republiški zbor Branko Babič je med volivci v Marezigah minulo soboto našel tudi številne znance iz mladih dni. Na sliki: razgovor s takim prijateljem iz mladosti po končanem zborovanju v zadrugnem domu

Zadrugni dom v Marezigah minulo soboto

OBČNI ZBOR ZVEZE ZADRUŽNIH HRANILNIC IN POSOJILNIC LRS V KOPRU

POMEMBEN ČINITELJ ZA RAZVOJ KMETIJSTVA

V torek je bil v Kopru letni občni zbor Zveze zadrugnih hranilnic in posojilnic Slovenije, ki se ga je udeležila večina izvoljenih delegatov, direktorjev okrajnih zadrugnih hranilnic, zastopnikov Glavne zadrugne zveze Slovenije in drugi.

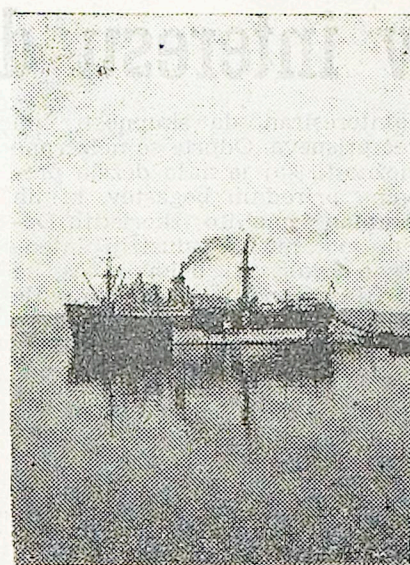
Iz poročila je razvidno, da imamo v Sloveniji 11 Zadrugnih hranilnic in posojilnic, prav toliko podružnic in 364 hranilno-kreditnih odsekov pri kmetijskih zadrugah.

V letu 1957 so zadrugne hranilnice prevzele od drugih bank v Sloveniji skoraj vsa kmetijska gospodarstva in se razvile v specializirane bančne organizacije za kreditiranje zadrugništva in kmetijstva. V kratkem pa je pričakovati reorganizacijo Zveze zadrugnih hranilnic, ki bo opravljala posle Kmetijske banke.

Celoten odkup kmetijskih pridelkov je znašal lani v Sloveniji nad 21 milijard in pol, kmetijske zadruge so odkupile pridelkov za 18,4 milijarde vrednosti, kar pomeni, da so zadruge opravile 85% celotnega odkupa. Za odkup so najele pri zadrugnih hranilni-

Razen članov zadruge so se občnega zbora gotovo udeležili tudi drugi prebivalci Marezig in okolice, saj je bila dvorana doma prav polna. Hkrati je bilo namreč napovedano tudi predvolilno zborovanje, na katerega je v spremstvu občinskega odbornika Karla Štruklja prišel poslanski kandidat za republiški zbor Branko Babič. Toplo pozdravljen od zborovalcev in obdarovan s cvetjem od male pionirske trojke se je tovariš Babič zahvalil volivcem za izkazano zaupanje in jim obljubil, da bo vselej rad prišel mednje. Na kratko je nato orisal naš napredek v zadnjih letih in izrazil svoje veselje, da lahko kandidira tako rekoč v svojem kraju, na katerega ga vežejo mladostni spomini in prve dni boja za svobodo. Pri tem se je spomnil Rudolfa Bernetiča, ki mu je bil prva vez v gibanju za pravice delovnih ljudi.

Po končanem zborovanju so se vsi zadržali v daljšem razgovoru v prostorih zadruge, kjer je poslanski kandidat Branko Babič obnovil številna znanja iz mladih dni. To je bilo pristočno svidenje po skoraj tridesetih letih odsotnosti, če ne štejemo dveh bežnih sestankov med zadnjo vojno in kratko po njej. Volivci so zagotovili tovarišu Babiču, da bodo v nedeljo vsi brez izjeme častno opravili svojo državljansko dolžnost in oddali svoj glas za oba poslanska kandidata svojega področja.

Pomorsčaki na ladji ROG Splošne plovbe Piran so bili prvi jugoslovanski mornarji, ki so med plovo po širokem morju opravili volitve in javili rezultate pomorski radijski postaji na Reki

Naši pomorsčaki so že volili

Na vseh ladjah prekooceanske flote v naši državi in na vseh svetovnih morjih so naši pomorsčaki opravili svojo državljansko dolžnost že 16. marca. Ta dan je volilo okrog 3000 pomorsčakov dolge plovbe. Prva ladja, ki je izvedla volitve, je bil parnik »Rog« »Splošne plovbe« iz Pirana. Radiogram, da so končali volitve, so »Rogovci« poslali obalni radijski pomorski postaji že ob 7,30 zjutraj. Za njihovim radiogramom je poslala svoja poročila o uspešno opravljenih volitvah še vrsta ladij z vseh morij. Oglasile so se »Srbija«, »Zagreb«, »Užice« in »Slovenija« z Jadranskega morja, ladja »Treči maj« iz Port Saida, »Korčula« z Atlantika in »Vojvodina« iz bližine Gibraltarja. Ostale ladje so poslale svoja poročila kasneje.

Poljska ladja v Piranu

Piran, 21. III. 1958.

Danes prispe poljska tovorna ladja »Bjelsko« v Piran, kjer bo naložila 729 ton bombaža. Ladja »Bjelsko« je nova ladja, velikosti 2500 BRT in okrog 4000 ton nosilnosti. Prispela je iz Albanije in bo poleg tovora, ki ga krca v Piranu, naložila še dodatni tovor na Reki. Bombaž je namenjen v Hamburg. Krcaje blaga na »Bjelsko« je poverjeno podjetju »Pristanišča Koper«. Odkar je to podjetje začelo posloovati, je to že druga prekooceanska ladja, ki jo razklada oziroma naklada na naše novoustanovljeno podjetje. »Bjelsko« je prva inozemska ladja, ki bo nakrcala izvozno blago v lukah Slovenskega Primorja. Koprška »Intereuropa« je ta bombaž vskladiščila v Portorožu.

Zasedanje v Ženevi

Na zasedanju mednarodne konference za pomorsko pravo v Ženevi je samo 8 delegacij zastopalo stališče, da naj bo širina teritorialnih voda 3 milje. Za večjo širino teritorialnih voda se je izjavilo 30 delegacij.

P O P R A V E K

V zadnji številki sta se nam vrinili dve neljubi pomoti. V sestavku »Juršče« bi morali pravilno zapisati, da je tamkajšnje volivce obiskal poslanski kandidat Albin Kuret, v sestavku »Med najboljšimi« pa, da je bilo lani na področju pivške občine 12 in ne 24 požarov.

Drobne iz pomorstva

ZA PETDESET DOLARJEV V AMERIKO?

Koliko je danes Evropejcev, ki bi si mogli privoščiti kratek počitniški izlet v ZDA? Kdo zmora tolikšne stroške? Ameriški hotelier Hyman B. Cantor pa namerava v bližnji bodočnosti pripeljati pol milijona ameriških turistov več kot doslej v Evropo, omogočiti pa hoče tudi Evropejcem, da bodo obiskali novi svet.

»Bodočnost pripada turizmu«, Leta 1955 so v evropskih deželah naštel skoraj 33 milijonov turistov, računajo pa kmalu na 50 milijonov. Zračni promet je že usmerjen na masovno prevažanje. Za eno milijardo dolarjev bodo zdaj zgradili 230 novih raketnih letal, ki bodo skupno z že obratujočimi lahko prenesla tri milijone turistov z ene celine na drugo.

Toda zračna pot je draga in znižanje potnine skoraj ni več mogoče. Zato namerava hotelski strokovnjak Cantor zgraditi velikanske ladje z nad 100.000 BRT, ki bi naenkrat z lahkoto prepelele 9000 potnikov. Ladje velikanke bi merile v dolžino 376 m, v širino 84 m, drvele pa bi čez Ocean s hitrostjo 32 morskih milj, to je 60 km na uro. Kabine bodo urejene za dve do štiri osebe, na ladji bodo športna igrišča, kino dvorana, restavracije, plavalni bazeni itd. Ladje bodo zavarovane tudi proti morskimi boleznim.

Nov bo na njih način samooskrbe. Za vožnjo in posteljo bo treba plačati 50.— dolarjev, v ostalem si bo hrano kupoval vsakdo samemu žepu primerno oziroma si jo vzel že s seboj.

Obetajo se nam torej lepe počitnice!

NAFTA PLAVA V NYLONSKIH VREČAH PO MORJU...

Medtem ko se bogati svet ukvarja z mislijo na 100.000 BRT ladijske tankerje, je nemški inž. Ernst H. Doeringhaus izumil in tudi že preizkusil tanker iz nylonske tkanine v obliki podolgovatega »balona«. Balon s premerom 1,6 m je dolg 30 m in lahko sprejme 75 ton nafte. Na obeh hrbtnih straneh ima balon zračne prekatke, ki mu služijo kot »stabilizacijske plavuti«. Tkanina je debela 0,8 mm.

Lepo zloženi balon-tanker iz umetne tkanine pripeljejo na prikolici v pristanišče. Odpade vsaka svečana splovitev. Ob iztoku nafte napeljav, pipeline, ga spustijo v morje, priključijo na iztok in napolnijo s tekočim gorivom. Šest takih nylon-tankerjev sprejme toliko nafte kot navaden majhen ladijski tanker. Finančna prednost novega tankerja pa je v tem, da je nylon-tanker deset do dvajsetkrat cenejši.

Preizkusili so tudi že njegovo vzdržljivost. S težkim čolnom so se zapodili vanj. Prožno se je uklonil sili in brez škode so ga povzili. 0,8 mm debela tkanina je brez poškodb vzdržala sunek in težo.

Cez nylonsko vrečo potegnajo še kot celota progasto prevleko iz umetne snovi, ki nylonsko tkanino okrepi in se z njo spoji v eno ter tako z lahkoto kljubuje tudi močnemu pritisku in visokim valovom odprtega morja.

Celo baterijo polnih nylonskih tankerjev lahko združijo in ladja jih potegne na odrejeno mesto. Ker se le neznatno pogrezejo, jih je z motornimi čolni mogoče potegniti tudi po plitvem morju do tankerskih postaj.

PRVA NEMSKA PODMORNICA

Zahodnonemška vojna mornarica je svojo prvo podmornico označila z »UW-20«. Dodeljena je mornariški postaji v Vzhodnem morju in bo služila v šolske namene. Podmornica ni sedanjega rodu. Zgrajena je bila že leta 1944 in je v bivši vojni mornarici nosila označbo »U-2365«. V bojne vrste že ni več prišla, morala pa je ob polomu v dno. Dvanajst let je počivala 56 m globoko. Pred letom dni so jo dvignili iz morskega dna pred danskim otokom Anholt. Zahtevala je le malenkostna popravila.

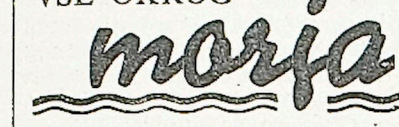
IZBOLJŠANI RADAR

Novo, izboljšano radarsko napravo so izdelali v Ameriki. V kratkem bo na razpolago tudi trgovskim ladjam. Nova naprava ne kaže le predmetov, ki se ladij bližajo, temveč registrira tudi njihovo gibanje in vse informacije zbira v posebni cevi. Gibanju bližajočih se ladij je na novem radarju možno slediti na isti način kakor ob proučevanju načrtne smeri.

»STEKLENIŠKI PETER«

Pod tem imenom pozna vsa Danska danes 84-letnega nekdanjega morskega ribiča Petra Jakobsena, ki ima prav posebnega »konjčaka«: izdeluje dele ladij vseh vrst od starodavnih do današnjih dni in jih vstavlja v steklenice. V svojem dolgem življenju je napravil mogočno brodogradnjo blizu 1800 ladij. Razkopljene so širno po svetu. Največ jih je v Ameriki. V idiličnem danskem mestecu Aerskøbing, zračne črte 150 km severno od Hamburga, pa obstaja prav svojevrstni muzej — zbirka 240 najbolj uspešnih stekleniških ladij Petra Jakobsena. Doslej jih je občudovalo najmanj milijon obiskovalcev iz vseh delov sveta.

VSE OKROG

KADAR MORJE NARASTE

Zahodno obalo Južne Amerike pogosto presenečajo izredno visoki valovi. Niso redki, ki dosežejo višino 20 m. Povzročajo jih najbrž podmorski potresi. Hitrost valov, odvisna seveda od njihove dolžine, je neverjetno velika. Sto let je minilo — bilo je poleti (po naše pozimi) 1857 — ko je tak silen val nenadno prirohnal v pristanišče Santa Cruz, odnesel usidrano ameriško ladjo »Monongahela« ter jo čez prvo vrsto hiš ponesel v mesto in jo tam skoraj nepoškodovano odložil sredi široke ceste. Ponesrečenko so dvignili na valje in jo znova splovili v morje. Malo drugače se je odrezala ladja »Waterree«, ki jo je ogromen val odnesel iz peruanskega pristanišča Arica daleč ven na polje. Ostala je tam in preurejena še dolgo služila kot — hotel.

MEDNARODNA LADJA ZA GLOBOKOMORSKO RAZISKOVANJE

Skoraj polovico zemeljske krogle pokriva globoko morje. Pod tem nazivom razumemo oceanske predele, globlje od 3500 do 4000 m. In tam je še precej neznank. Predvsem je treba raziskati smeri in hitrosti morskih tokov, zemljevidi svetovnih morij pogrešajo podatke o menjajočih se sestavinah voda globokih morij itd. Da vsemu temu odpomore, je Mednarodna zveza za geodezijo in geofiziko nedavno v kanadskem Torontu sklenila zgraditi posebno ladjo, ki bo služila ed nole za raziskovanje globokih morij.

PIONIRJI PREKOMORSKIH POLETOV

je naslov najnovejše knjige prof. dr. Pavla Brežnika. Da zajame čim širši krog čitateljev, je izšla v srbohrvaščini. Izdalo jo je novinarsko-založniško podjetje Tehnička knjiga v Beogradu pod naslovom »PIONIRJI PREKOMORSKIH LETOVA«. Posvečena je spominu Slovenca Edvarda Rusjana, pionirja jugoslovanskega letalstva. V zanimivih odlomkih opisuje avtor prve zračne polete čez Rokavski preliv, Sredozemsko morje, Atlantski ocean, Severno ledeno morje, Tihi ter Indijski ocean. Morje in ladjeve je pri mnogih poletih igralo važno vlogo. V epilogu je kratko orisan še današnji prekooceanski zračni promet. Bogato ilustrirana knjiga ima 152 strani velike osmerke. —at

P/l »BIHAČ« je 17. marca priplula iz Aleksandrije v Eleusis Bay

P/l »DUBROVNIK« je od 14. marca v pristanišču Rosario (River Parana) v Južni Ameriki, kjer naklada tovor za Anglijo

M/l »GORENJSKA« je od 16. marca v Šibeniku, kjer natovarja blago za Ravenno

P/l »GORICA« je 17. marca odplula iz Šibenika za Črno morje

P/l »LJUBLJANA« je 17. marca odplula iz Pulja v Rašo, kjer je natovarila premog, od tam pa je 20. marca odplula za Odeso

M/l »MARTIN KRPAN« je 14. marca priplula v Ulcinj, kjer je razložila tovor, nato pa je 18. marca odplula v Šibenik, kjer vkrcava blago za Ravenno

P/l »NERETVA« je 13. marca priplula v Billingham, kjer raztovarja blago, nato pa odpluje v Casablanca

P/l »POHORJE« je 17. marca odplula iz Reke v Split, kjer natovarja blago za Kontinent

P/l »ROG« je 15. marca plula skozi Gibraltar na poti v Split

P/l »ZELENGORA« je 19. marca odplula iz pristanišča Albany v ZDA v New York, kjer kompletira tovor za Jugoslavijo

Da bomo dosegli, kar smo si s petletnim gospodarskim načrtom postavili za nalogo, bomo v nedeljo prav vsi glasovali za izbrane kandidate. Ko glasujemo zanje, glasujemo tudi za razvoj pomorstva in pristanišča v Kopru, glasujemo za pospešeni razvoj kmetijstva, za nove pridobitve na vseh področjih našega življenja, za našo lepšo bodočnost v bratski skupnosti vseh delovnih ljudi Jugoslavije

Delali bomo v interesu delovnih ljudi

Pretekli teden je bilo v Seno-
žeh veliko predvolilno zborova-
nje, na katerem je govoril re-
publiški poslanski kandidat in
sekretar OK ZKS Albert Jakopič-
Kajtimir. Uvodoma je tovariš
Kajtimir prikazal naloge ljud-
skega poslanca v socialistični
družbeni ureditvi, ki se kažejo
predvsem v tem, da mora kot iz-
voljeni predstavnik ljudstva reše-
vati probleme volilnega okraja,
ki ga zastopa v najvišjih držav-
nih organih v skladu s splošno
družbenimi težnjami. Dolžnost
našega ljudskega poslanca je, da
zastopa interese vseh delovnih
ljudi, je dejal govornik, naloga
volivcev pa je, da se dosledno
borijo za izvedbo petletnega per-
spektivnega gospodarskega plana,
ker le z delovno prizadevnostjo
vseh lahko čimprej pridemo do
višje življenjske ravni.

Ko je primerjal položaj delav-
cev v kapitalističnih deželah, kjer
so delavci stalno v nevarnosti, da
bodo zaradi gospodarskih intere-
sov svojih delodajalcev brez za-
poslitve, s položajem delavcev v
Jugoslaviji, je volivcem prikazal,
kako naš družbeni sistem štiti
delovnega človeka. Sredstva, ki
jih naš delavec prispeva skupno-
sti, se mu vračajo v raznih obli-
kah in zato mora biti neposredno

Postojna pred volitvami

Z mrzlično naglico se Postoj-
nčani pripravljajo na volitve. Skrbno urejujejo izložbena okna
trgovin, v katere nameščajo ra-
zen volilnih gesel grafikone, ki
prikazujejo razvoj in porast po-
sameznih gospodarskih dejavno-
sti ter podjetij.

V nedeljo, na dan volitev, bodo
vzdolž glavne ulice razobešene
zastave. Pročelje stavbe Inštituta
za raziskovanje Krasa in Notranj-
skega muzeja bo razsvetljeno. Raz-
svetljen bo tudi spomenik
padlim borcem. Gasilska godba in
godba JLA bosta igrali budnice.
Opaziti je tudi veliko prizadev-
nost volivcev vseh krajev po-
stojnske občine, da bi lepo okra-
sili volišča, ki bodo najbolj obi-
skana v dopoldanskih urah, saj
pričakujejo, da bo volilna udelež-
ba letos večja, kot je bila kdaj-
koli prej. Ština

Drzna vlomilska tatica prijeta

Dne 7. februarja tega leta je bila
sredi belega dne v odsotnosti na dr-
zen način okradena babica A. B. iz
Postojne. Neznani storilec ji je iz za-
klenjene sobe iz ročne trobice, ki jo
je imela v omari, ukradel vse pri-
hranke, in sicer 70.000 dinarjev. So-
stanovalka babice H. L. je na vratih
oškodovankine sobe srečala žensko
srednjih let, govorečo hrvaški jezik,
ki ji je dejala, da išče babico, Ce-
ravno se ji je zdelo sumljiva, sta jo
s sinom na njeno zatrjevanje, da je
poštena, izpustila. Ker je bila babica
tega dne v službi, je ugotovila šele
zvečer, da ji manjka denar.

Varnostni organi so takoj sklepali,
da bi mogla biti storilka prav ta ne-
znanka in so začeli za njo, na podla-
gi osebnega opisa, zasledovanje.

Nekaj dni za tem je bila neznan-
ka zopet opažena v Postojni. Areta-
cija je uspela šele v Ilirski Bistrici,
kjer je neznanca čakala na vlak, da
se odpelje na Reko. Prvotno se je
predstavila organom za Armita An-
gelo, kasneje pa za Perger Marijo.
Ker je bila brez vsakih dokumentov,
je bilo treba ugotoviti njeno identi-
teto. Kaj kmalu se je pokazalo, da
Perger Marija ni ne eno ne drugo,
marveč da je to že znana vlomilka
in tatica, ciganka Gertner Ana, brez
poklica in bivališča, ki je pred krat-
kim pobegnila iz Kazensko poboljši-
valnega doma v Srbiji. Tu je bila
namreč na prestajanje kazni zaradi
vlomov in tatvin. Leta 1956 je bila
zaradi drznih podvigov s cigansko
tolpo obsojena na 14 let strogega za-
pora.

Obdolžena Gertner Ana je izvrše-
vala tatvine in vlome na vsej poti
iz Srbije do Ilirske Bistrice. Poleg
že omenjenega vloma v Postojno je
okradila še gospodinjstvo B. I. iz Ilirske
Bistrice, in sicer na ta način, da ji
je iz spalne sobe iz nočne omarice
ukradla 66.000 dinarjev. Na Vrhniki
pri Ljubljani je ukradla več ženskih
oblek, v Srbiji pa je izvršila takoj
po pobegu drzen vlom in odnesla nad
400.000 dinarjev. Za vsa storjena de-
janja se bo obdolženka zagovarjala
pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani,
katero ji bo z ozirom na njeno
preteklost in drznost pri sedanjih
podvigih gotovo odmerilo strogo ka-
zen.

S tem v zvezi želimo opozoriti lju-
di na osebe, ki se brez dokumentov
kretajo po raznih krajih in z razni-
mi pretvezami obiskujejo stanovanja.
Gertnerjeva je na primer vedno na-
ša primeren izgovor, da išče babico
in išče stanovanje, da bi rada zve-

zainteresiran, da skupnosti čim
več prispeva. Odprte so neizčrpne
možnosti, saj je naša dežela pre-
polna prirodnih bogastev, ki jih
moramo temeljito izkoristiti. Do-
čim moramo v industriji inten-
zivno izkoristiti delovni čas, se
boriti za štednjo, za normiranje
dela in nagrajevanje po učinku
dela, kar bo imelo za posledico
povečanje industrijske proizvodnje
pri obstoječih zmogljivostih
naše sedanje industrije, gre v
kmetijstvu za to, da bi njegova
povečana proizvodnja čimbolje in
po čim nižji ceni oskrbovala do-
mače tržišče. To pa je naloga vseh
kmetijskih organizacij in vseh
kmetovalcev.

Občni zbori kmetijskih zadrug

VREME

Vremenska zadruga šteje 163 čla-
nov, ki so svojo gospodarsko orga-
nizacijo kljub raznim težavam
uspešno utrjevali in jo uveljav-
ljali. Že lani je KZ Vreme začela
opuščati nekmetijsko dejavnost z
oddvojitvijo gostinskega obrata,
kaže pa, da bodo zadrugniki v
bližnji bodočnosti podobno napra-
vili tudi s trgovino.

Zelo lepe uspehe so zadrugniki
dosegli pri negi sadnega drevja,
saj so lani poskropili 3200 dreves,
dalje v tekmovanju za večji hek-
tarski donos krompirja in tudi
pri vzreji živine. Močno se je
povečalo število rodovniških
krav in telic in molzna kontrola
se je razširila tudi na področje
vasi Misliče, Vatovlje, Pačež,
Ostrovo, Gornje Ležeče in Go-
riče. Povprečna letna mlečnost
rodovniških krav je znašala 2705
litrov s 3,6% tolsče. Da pa bi
živinoreja dosegla večji razmah,
saj lahko postane močan gospo-
darski činitelj teh krajev, pa bo
potrebno intenzivneje gojiti krm-
ne rastline, čeprav na račun pri-
delovanja žitaric. -er

RODIK

Kmetijska zadruga v Rodiku je
imela v preteklem letu le 18 mi-
lijonov dinarjev prometa. Vsa
njena dejavnost se je odvijala v
trgovini, gostilni, mizarski delav-

Glede slabosti, ki nanje opo-
zarja zadnje pismo CK ZKJ, je
tovariš Kajtimir dejal, da ne gre
za slabosti socializma kot sistema,
ampak slabosti posameznikov in
kolektivov, ki ne sodelujejo v
družbenem upravljanju. Treba
bo, da bi številni družbeni orga-
ni v prihodnje učinkoviteje
opravljali družbeno kontrolo nad
vsemi panogami našega gospo-
darskega in družbenega življenja.
Proti slabostim se mora boriti
vsa družba ne glede na to, kdo
stori napako. Naša moč pa je tudi
v tem, je zaključil poslanski kan-
didat Albert Jakopič-Kajtimir,
da slabosti ne prikrivamo.

-er

Pisni uredništvu

Tovariš urednik,

kakor vsako leto, so tudi letos pri-
redili postojnski maturanti v Jamski
restavraciji v Postojni tradicionalni
maturantski ples. Namen tega plesa
naj bi bil, da se vsakoletni matu-
rantje dostojno poslovijo od dijaške-
ga življenja in od Postojnčanov. Le-
tos so vsaj tako kaže, pozabili na ta
pomen in, kar so nam nudili, ni v
ponos dijakom. Namesto dostojne pri-
reditve je bil marsikakšen spodrsrlaj.
Menim, da bi lahko v prihodnje one-
mogočili takšne prireditve, v njihovo
vodstvo pa postavili ljudi, ki bodo
znali čuvati dostojnost maturantskih
plesov v Postojni. -db-

PISMO IZ KUBEDA

Kako gospodarimo in rešujemo
domače probleme v Kubedu, je
širši javnosti malo znano. Zato
sem se odločil, da vas s tem pis-
mom seznanim o našem delu.

Do nedavnega smo imeli glavni
javni vodnjak oddaljen kakih
200 metrov od vasi. Ker pa nam
je Vodna skupnost ponudila po-
moč pri ureditvi vodnjaka v vasi
pod pogojem, da sami izkoplje-
mo jarek, smo se lotili dela, in
v treh dneh skoraj popolnoma
dogradili 180 metrov dolg in 1,5
metra globok jarek. Delovna vne-
ma vaščanov ni prav nič zaosta-
jala za tisto, ki so jo pokazali
pred leti pri gradnji električne
napeljave.

Sedaj razmišljamo, kako bi
zgradili primerno dvorano za
razna zborovanja in kulturne
prireditve. Morda bi tak prostor
uredili v lopi bivše KDZ, kjer bi
lahko uredili tudi poslovne pro-
store za trgovino z živili. O tem
predlogu velja razmisliti, saj bi
njegova uresničitev odprla široke
možnosti za bolj razgibano dru-
žabno življenje.

Tretji petorček v Divači bo kmalu pod streho. Ta petstanovanjski
blok gradi podjetje Elektro-Sežana za tiste svoje delavce, ki so
zaposleni pri veliki razdelilni transformatorski postaji v Divači

Na Pivškem v teh dneh

Februarja in marca še ni bila
nikoli Pivka tako vsestransko
razgibana kot je bila letos. Dan
za dnem vabijo številni plakati
pivških občin tamkajšnje prebi-
valce na predvolilna zborovanja,
na razne občne zборе, proslave,
predavanja, koncerte ter na dru-
ge družabne prireditve.

Začnimo od kraja: skoraj vse
množične organizacije so že ime-
le svoje redne letne občne zборе,
ki so članom naložili vrsto po-
membnih nalog. Dosedanje delo
množičnih organizacij na Piv-
škem je bilo v splošnem zadov-
ljlivo, treba pa bo še nadalj-
njih naporov predvsem v utrditvi
socialističnih odnosov in v po-
glabljanju družbenega samo-
upravljanja.

Dokaj živahno je bilo na pred-
volilnem zborovanju mladinske
organizacije, ki je bilo v Pivki
v torek, 11. t. m. Zborovanju je
prisostvoval tudi član CK LMS
Vinko Trček, ki je zanimivo pri-
povedoval o vtisih s svojega
lanskoletnega potovanja po Sov-
jetski zvezi.

V četrtek, 13. marca je bila seja
občinskega komiteja ZKS. Člani
komiteja so v navzočnosti sekre-

tarja OK ZKS Alberta Jakopiča-
Kajtimira izčrpno obravnavali
delo in probleme, s katerimi se
morajo sprijazniti komunisti. Ana-
lizirali so dosedanje uspehe in
pomanjkljivosti ter se pogovorili
o bodočem delu osnovnih organi-
zacij ZKS na področju pivške
občine. Diskutanti so naglasili
nujnost razvijanja zdrave kriti-
ke, širjenja socialistične zavesti
in dosledno odstranjevanje ka-
kršnihkoli napak pri delu.

Naslednjega dne je imel pred-
volilno zborovanje predsednik
okraja in kandidat za zvezni zbor
Ljudske skupščine Albin Duje.
Kakih 400 volivcev je z veliko
pozornostjo poslušalo njegova iz-
vajanja o razvoju našega okraja,
ki bo spričo sedanjeja tempa
gospodarske izgradnje kaj kmalu
uvrščen med gospodarsko najbolj
razvite okraje naše republike, pa
tudi federacije. Po govoru tova-
riša Dujea so dobili volivci jasno
podobo doseženih uspehov dela
in tudi točno orisane smernice za
nadaljnjo krepitev gospodarske
moči naše dežele.

Na občinskem ljudskem odboru
dokončujejo predlog letošnjega
občinskega družbenega plana.

Osnovne investicije bodo v glav-
nem vložene v izgradnjo objektov
družbenega standarda, med kate-
re sodi tudi Zdravstveni dom, ki
bo že letos pod streho. Posebno
skrb bo družbeni plan posvetil
gradnji stanovanjskih hiš. Občin-
ski ljudski odbor v Pivki sodi
med redke, ki investira brez na-
jetih posojil in koristi samo last-
ne dohodke, ali pa kredite, ki jih
najema za kritje izdatkov, dokler
ni v prvih mesecih gospodarske-
ga leta sprejel družbeni plan.

Kulturne prireditve so bile ta-
ko številne, kot še nikoli. Dva-
krat je gostoval Avsenikov or-
kester, obiskali so nas Zadovoljni
Kranjci, ansambel reškega gleda-
lišča »Ivan Zajec«, napovedano pa
je gostovanje zbora primorskih
študentov »Vinko Vodopivec«.

Stab za izvedbo volitev ima
obilno dela. Poskrbeti mora za
ureditev volišč in še vrsto drob-
nih del. V pivški občini je 23 vo-
lilnih enot s 37 volišči.

Velike težave imajo kmetoval-
ci, ker je zadnji sneg zelo močno
zavrl pomladanska dela. Druga
neprijetnost pa je bil mraz, saj
je temperatura nekajkrat padla
na —15 stopinj Celzija. M. S.

Posebno pa nam je težko, ko
vidimo razpadanje nedograjene
stanovanjske hiše ob cesti proti
Gračiču. To hišo so začeli graditi
že pred leti kot nadomestilo med
vojno požgane poslopja. Ker
pa so nastali ob prevzemu razni
zapletljaji, je stavba brez pravega
varstva. Ta problem bo treba
prej ko mogoče rešiti, da bi ohr-
nili pred propadanjem vsaj to,
kar se še da. Rafael Vidali

Dan pomladi na učiteljsku

Letos bomo na učiteljsku v
Kopru spet praznovali Dan po-
mladi. To pot imamo pripravljeno
večji program kot lansko leto. Že
v petek zvečer bo na Markovem
hribu kres — ob kresu pa bodo
dijaki izvedli program pesmi in
šaljivih recitacij. V soboto dopol-
dne bo razstava izdelkov ročnega
dela in razstava risb. Ti razstavi
si bodo ogledali tudi starši dija-
kov. Obenem bo namreč tudi ro-
diteljski sestanek. Ob tej prilo-
žnosti bodo pripravili dijaki svo-
jim staršem krajši program; po-
govorili pa se bomo tudi o vseh
problemih učiteljsčnikov.

Praznovanje Dneva pomladi bo
zaključil drugi tradicionalni po-
mladanski ples na učiteljsku v
soboto zvečer. Tu bodo lahko na-
vezali dijaki naše šole prijatelj-
ske stike z drugimi mladinskimi
aktivni in se med seboj spoznali.
To pa je tudi namen vseh podob-
nih prireditev.

Rezervni oficirji v občini Piran so agilni

Rezervnih oficirjev v občini
Piran je okrog 260. Vsako prvo
sredo v mesecu se sestanejo v
Piranu, kjer poslušajo strokovna
predavanja, razpravljajo razna
organizacijska vprašanja in si
ogledajo poučne vojaške filme. 7.
t. m. so imeli zadnji sestanek, na
katerem so predvsem razpravljali
o raznih organizacijskih vpraša-
njih, ki se pojavljajo v okviru
njihovega Združenja rezervnih
oficirjev. Sklenili so, da zaradi
boljšega delovanja občinskega
odбора ZROJ osnujejo tričlanski
pododbor v Portorožu kot v Se-
čovljah. Organizacijsko žele po-
vezati tudi vse rezervne oficirje,
ki stalno prebivajo v območju
piranske občine. Prvi prihodnji
članski sestanek bodo imeli v
sredo, 2. aprila ob 16.00 uri v kinu
»Garibaldi« v Piranu. Na ta se-
stanek so vabljeni vsi rezervni
podoficirji in oficirji JLA, ki še
niso člani Združenja. Ajd

Deratizacija tudi v Piranu

Tudi v Piranu so pretekli me-
sec z uspehom zaključili derati-
zacijo. Podjetje »Desinsekcija« iz
Reke je nastavilo v 2620 hišah
73 tisoč zastrupljenih vab. Me-
nijo, da se je s temi vabami za-
strupilo več tisoč podgan in miši,
pa tudi nekaj psov in mačk, ker
njihovi lastniki niso upoštevali
navodil deratizacijskih ekip.
Predvideno je, da bodo podobno
akcijo ponovili v jeseni.

SLOVENSKO GRAČIŠČE

V nedeljo, 9. t. m., je zaključila
s teoretičnim delom kmetijsko-
gospodarska šola v Slovenskem
Gračišču. Šolo je obiskovalo 35
mladincev in mladink, od katerih
je 31 opravilo izpite z uspehom.
Ti učenci bodo po zaključnem
praktičnem delu konec junija
dobili spričevala, in prvi polovici
aprila pa bodo šli na štiridnevno
potovanje po Jugoslaviji. Obiskali
bodo med drugim Zagreb in
Beograd. J. M.

KOŠANA

Preteklo nedeljo je bilo v Ko-
šani veliko predvolilno zborova-
nje, na katerem je govoril kan-
didat za republiško Ljudsko
skupščino Albin Kuret o raznih
političnih in gospodarskih vpra-
šanjih, ki žive zanimajo tamkajš-
nje volivce. Po zborovanju je
igrala mladánska skupina iz
Klenika in Trnja nastopila s celo-
večernim kulturno-umetniškim
sporedom. J. P.

Pomladanski kros v Piranu

Piranski Partizan je v koprskem okraju prvi začel serijo napovedanih pomladanskih tekov čez drn in strn. V soboto se je zbralo ob jezeru v Fiesi nad tisoč šolskih otrok in članov društva Partizan, kar predstavlja pravzaprav rekord. Prvič so sodelovali tudi otroci iz Zavoda za gluho mladino in vzgojnega zavoda Elvire Vatovec. Le-ti so zasedli povprečno dobra mesta in bili vsi navdušeni, ko so dokazali svojo sposobnost.

Na tekmovalni progi so se najprej pojavili mladinci. Dva tisoč metrov je najprej pretekel Pretnar pred Kvedrom.

Člani so tekli na 3500 metrov dolgi progi. Med 51 tekmovalci je prišel prvi na cilj Jamnik. Med 39 mladinkami je zmagala Derkovičeva, med 50 starejšimi pionirkami Kostanjškova, med 70 mlajšimi pionirkami Lukinova, med med 74 mlajšimi pionirji Žigon.

ODBOJKA

BRANIK, FUŽINAR IN NOVO MESTO V KOPRU

Odbojarska podzveza koprskoga okraja je sprejela organizacijo republiškega finala za zimski finale FLRJ v odbojki. Tekme bodo v Kopru 29. in 30. marca, sodelovali pa bodo člani prve zvezne lige mariborski Branik in Partizan Novo mesto, bivši član prve lige Fužinar (Ravne) in zmagovalec primorskega področja koprski Partizan. O podrobnostih te najkvalitetnejše odbojarske prireditve na Primorskem po osvojitvi bomo še poročali.

Tedenska prometna kronika

V torek, 12. t. m. dopoldne, je s preveliko hitrostjo upravljali osebni avtomobil Srečko Cirman iz Ljubljane. Na zasneženih in spolzkih cestah med Dekani in Rižano je avtomobil zadel v obcestno drevo, Srečko Cirman in njegova žena sta bila zaradi trčenja laže telesno poškodovana. Na vozilu je okrog 60.000 dinarjev škode.

Pretekli petek si je Stojan Božič izposodil Vespo in se z njo peljal brez vozniškega dovoljenja in brez vozniških izkušenj. Med odcepom ceste za Kastelec in križiščem za Podgorje je z veliko hitrostjo privozil na ovinek in zavozil čez cestni rob. Pri padcu je dobil težje telesne poškodbe in so ga prepeljali v izolsko bolnišnico.

V nedeljo proti večeru je na obmejnem bloku Krvavi potok Fabio Cornet iz Milana trčil v železni drog. Ugotovljeno je bilo, da je vozilo upravljal v vinjenem stanju. Škoda na avtomobilu je bila cenjena na približno 100.000 dinarjev.

V ponedeljek jutraj pa je motorist Viktor Bertok na kraju, kjer je v Kopru določen prehod za pešce, podrl Jelko Rožman in ji prizadel lažje poškodbe.

KMETIJSKA ZADRUGA SEČOVLJE

razpisuje delovno mesto

UPRAVNIKA

Pogoji: srednješolska izobrazba ali daljša doba na vodilnem mestu zadruga. Prošnje pošljite na upravo Kmetijske zadruga.

Delavska sveta podjetja **KMETIJSKI MAGAZIN**, Ljubljana, Parmova ul. 33, in **Združnega trgovskega podjetja AGROTEHNIKA EXPORT-IMPORT**, Ljubljana, Titova 19, sporočata svojim dobaviteljem in odjemalcem, da se je podjetje **KMETIJSKI MAGAZIN** s svojima poslovalnicama v Mariboru in Celju pripojilo k podjetju **AGROTEHNIKA EXPORT-IMPORT**.

Cenjene poslovne stranke prosimo, da tudi z novim podjetjem kar najtesneje sodelujejo. Podjetje bo vložilo vse sile za čim bolj strokovno in dobro oskrbovanje kmetijstva.

Delavski svet podjetja

AGROTEHNIKA EXPORT-IMPORT

Ljubljana

Delavski svet podjetja

KMETIJSKI MAGAZIN

Ljubljana

Najbolj zanimiva točka je bil tek pionirjev in mladincev obeh spolov, saj so le-ti pokazali največ navdušenja in borbenosti, medtem ko so nekateri člani (dijaki PSS) bili na progi malodušni in neresni. M. Dj.

POBUDA IZOLE ZA SINDIKALNA TEKMOVANJA

Na pobudo občinskega sindikalnega sveta in gradbenega podjetja Gradbenik v Izoli se bodo že v kratkem začela športna tekmovalna izolskih sindikalnih podružnic. Doslej se je prijavilo že šest ekip, ki bodo tekmovali v odbojki, šahu, streljanju, balinanju, namiznem tenisu in vlečenju vrvi. Za zmagovalce predvidevajo praktične nagrade, prvak pa bo prejel prehodni pokal.

Pobudo za sindikalna tekmovalna je dala tudi odbojarska podzveza koprskoga okraja. Tako pripravljajo v aprilu pomladanski turnir sindikalnih podružnic Kopra v odbojki, tovarna Tomos po bo priredila podoben turnir v počastitev 1. maja.

ROKOMETNI TURNIR V KOPRU

V nedeljo dopoldne je bil na koprskem stadionu rokometni turnir moških in ženskih ekip koprskoga Partizana, rokometnega kluba Koper, piranskega Partizana in Papirničarja iz Vevč. Med ženskimi ekipami je bil najuspešnejši rokometni klub Koper, ki je premagal Papirničarja s 7:1. Lepo zmago je zabeležil tudi Piran nad koprskim Partizanom s 6:0, medtem ko je Papirničar premagal Piran z 2:1.

V tekmovalni moških ekip je Papirničar premagal koprski Partizan z 11:7, medtem ko je srečanje s Piranom izgubil z 12:14, z rokometnim klubom Koper pa z 8:14. Finalne tekme so odpadle, ker je bilo igrišče pozneje zasedeno. Spet nov dokaz več, da od malega rokometarja v Kopru ne moremo kaj dosti pričakovati, dokler bodo na razpolago le improvizirana igrišča. M.D.

ŠAH

Po 12. kolu šahovskega prvenstva Isole vodita Cijan in Mišura z 11 in pol točke. Srgo ima 7 točk (2), Oman 2 (1), Dolinšek in Hojnik 6 in pol (2) in Cah 4 (4).

NK KOPER : NK IZOLA

V nedeljo ob 15. uri bo na stadionu v Kopru nogometna tekma med reprezentancama Kopra in Isole. Za tekmo med starima rivaloma vlada že zdaj veliko zanimanje.

Nabratko

Na občnem zboru Partizana v Ilirski Bistrici so ugotovili, da je bila glavna aktivnost društva usmerjena v športe. Vzrok je v tem, ker društvo nima telovadnice. Zda si prizadevajo, da bi jim garnizija JLA odstopila svoj dom, ki bi ga preuredili v telovadnico. Poseben problem je tudi nogometno igrišče, ki bi ga bilo treba obnoviti. Na splošno pa so doslegli člani društva vrsto uspehov, zlasti velja to za odbojkarje, ki so osvojili primorsko prvenstvo in bodo letos nastopali v prvi slovenski ligi. Na občnem zboru so sklenili, da bodo dostojno praznovali 10-letnico društva in se polnoštevno udeležili gradnje ceste Ljubljana-Zagreb.

Nogometaši piranskega Sidra so doslegli v nedeljo največji uspeh, odkar obstaja društvo. V Izoli so igrali namreč z domačim moštvom neodločeno 3:3. V moštvu Pirančanov so se najbolj odlikovali Sever, Tomšič in Ernestini. Lep uspeh je dosegel tudi Koper, ki je na svojem igrišču igral s članom ljubljanske primorske lige Ilirijo 1:1. Presenetljivo visoko zmago pa je dosegla Postojna v Ajdovščini, saj je premagala domače Primorje kar s 7:1.

V Novi Gorici se že pridno pripravljajo za bližnjo sezono v kotalkanju. Zda so organizirali tečaj za umetno drsanje na kotalkah in računajo, da bodo že letos v avgustu priredili prvo revijo. Igralci hokeja na kotalkah pa bodo odigrali prvo tekmo v nedeljo z Rečani. Razgovore pa imajo z različnimi italijanskimi kotalkarskimi klubi in se torej obeta Novi Gorici poleti vrsta kvalitetnih prireditev.

Kino

KOPER: 21., 22. in 23. marca ameriški barvni film PRISEL JE IZ LARAMIJA, 24. in 25. marca kitajski film PREHOD PREKO JANG-CE, 26. in 27. marca poljski barvni film PETORICA IZ BARSKE ULICE.

IZOLA: 21. marca italijanski barvni film GIUSEPPE VERDI, 22. in 23. marca ameriški film ONKRAJ V GOZDU, 24. in 25. marca poljski barvni film PETORICA IZ BARSKE ULICE, 26. in 27. marca kitajski film PREHOD PREKO JANG-CE.

PORTOROŽ: 22. marca ameriški barvni film NAŠI VERNI PRIJATELJI, 23. marca angleški film OD CARJA DO LENINA, 25. marca italijanski film DEKLETA IZ 04, 26. marca francoski barvni film SVET TIŠINE, 27. marca mehiški film MINU.

PIRAN: 21. in 22. marca ameriški barvni film DŽUBILI, 23. marca ameriški barvni film NAŠI VERNI PRIJATELJI, 24. marca angleški film OD CARJA DO LENINA, 25. marca francoski barvni film SVET TIŠINE, 26. in 27. marca italijanski film DEKLETA IZ 04.

SEČOVLJE: 22. marca italijanski barvni film GIUSEPPE VERDI, 23. marca ameriški barvni film KLEOPATRA, 27. marca ameriški barvni film PRISEL JE IZ LARAMIJA.

SMARJE: 22. marca ameriški barvni film KLEOPATRA, 23. marca italijanski barvni film GIUSEPPE VERDI, 26. marca ameriški barvni film PRISEL JE IZ LARAMIJA.

SKOFIJE: 22. marca italijanski barvni film ODISEJ, 23. marca angleški barvni film LEPO JE BITI MLAD, 26. marca ameriški film ONKRAJ V GOZDU.

DEKANI: 22. marca angleški barvni film LEPO JE BITI MLAD, 23. marca italijanski barvni film ODISEJ.

POSTOJNA: 21., 22. in 23. marca francosko-avstrijski barvni film BEL AMI, 25. in 26. marca ameriški film TARZAN V PUŠCAVI.

SEZANA: 22. in 23. marca ameriški film LUKRECIJA BORGIA.

Mali oglasi

Dvosobno stanovanje s teraso in vrtom v Semedeli (v osnovni šoli) zamenjam za primerno enodružinsko dvosobno stanovanje v Kopru. Informacije v obrtni delavnici »Krojaštvo« v Kopru, Cankarjeva 7.

DVOKOLESA od 7.000.— dalje, **ciklomotorji** od 44.000.— dalje ter **Vespe, nove in rabljene, Vam nudi trrdka Marcon, Trst, ulica Pietà 3.** Pošljamo darilne pakete za Jugoslavijo.

Tovarna pohištva

»STIL« KOPER

poziva vse one člane delovnega kolektiva, ki imajo po zakonu pravico udeležbe pri zaključnem obračunu dobička za leto 1957, da svoj delež dvignejo v zakonitem roku.

OBVESTILO

Tovarna šivalnih strojev **MIRNA** prične nov krojno-šivalni tečaj v Kopru dne 26. marca 1958 ob 18. uri v prostorih Zavoda za pospeševanje gospodinjstva nad kavarno LOŽO v Kopru. Prijave sprejemamo vsak dan od 7. do 14. ure, popoldne pa v torek in petek od 15. do 20. ure.

Vse kolektive in posameznike, ki se zanimajo za obisk vzorčnega velesejma v Milanu, ki bo od 12. do 17. aprila 1958, vabimo, da se čimprej prijavijo v naših poslovalnicah. — Pri vseh izletih se poslužuje 10-mesečnega turističnega posojila. — Naši udobni avtobusi Vas prepeljejo kamorkoli hitro in poceni.

POMNITE! — Kamorkoli — povsod s **SAP-Turist birojem!**

Starši, društva, družbene organizacije! Pomagajte zgraditi našim bolehnim otrokom edino okrevališče ob slovenskem morju. Kupujte srečke denarne loterije Rdečega križa Slovenije. Dobite jih pri vseh organizacijah Rdečega križa, sindikalnih podružnicah, šolah in pri vašem pismoši.

DPD »SVOBODA« IZOLA

Gledališče

Petek, 21. marca, v Izoli: F. Žižek: »MIKLOVA ZALA« ob 20. uri.
Sobota, 22. marca, v Izoli: F. Žižek: »MIKLOVA ZALA« ob 17. uri.

Radio-KOPER

SOBOTA, 22. marca:

7.15 Glasba za dobro jutro — 7.30 Vesti — 13.30 Vesti — 13.40 Kmetijska rad. univerza: »Pripravimo zemljo za saditev okopavin«.

NEDELJA, 23. marca

8.10 Narodna glasba — 8.30 »Iz naših voliš« — 9.30 Poročila — 10.10 Zabavna glasba — 10.30 Sosedni kraji in ljudje — 11.30 Poročila — 14.10 Glasba po željah — 15.00 Poročila — 15.15 Domače popevke.

PONEDELJEK, 24. marca

7.15 Glasba za dobro jutro — 7.30 Vesti — 13.30 Vesti — 13.40 Kmetijski nasveti: »Sajenje sadnega drevja« — 14.45 Ponedeljkove popevke — 14.00 Od melodije do melodije — 14.30 Sportna oddaja — 14.40 To smo izbrali za vas — 15.00 Vesti — 15.10 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.25 »Po jezeru bliz Triglava...« in druge narodne.

TOREK, 25. marca

7.15 Glasba za dobro jutro — 7.30 Vesti — 13.30 Vesti — 13.40 Radijska kmetijska univerza: »Spomladansko okopavanje vinograda« — 13.50 Tokov operni oder.

SREDA, 26. marca

7.15 Glasba za dobro jutro — 7.30 Vesti — 13.30 Vesti — 13.40 Kmetijski nasveti: »Kdaj naj gnojimo travno rušo« — 13.45 Od melodije do melodije — 14.30 Sola in življenje: »Kako pomagam doma« — Pionirska pošta.

ČETRTEK, 27. marca

7.15 Glasba za dobro jutro — 7.30 Vesti — 13.30 Vesti — 13.40 Kmetijska radijska univerza: »Vzreja piščancev« — 14.00 Glasba po željah — 14.30 Pogovor z volivci: govori predsednik OLO Nova Gorica inž. Karmelo Budihna.

PETEK, 28. marca

7.15 Glasba za dobro jutro — 7.30 Vesti — 13.30 Vesti — 13.40 Kmetijski nasveti: »Spomladanska oskrba žit« — 13.45 Popoldanske melodije — 14.30 Gospodarska oddaja: »Za boljše gostinsko omrežje« — 15.25 Domači pevci in ansambl pred mikrofonom: pianistka Ivana Lipoglavšek.

SOBOTA, 29. marca

7.15 Glasba za dobro jutro — 7.30 Vesti — 13.30 Vesti — 13.40 Radijska kmetijska univerza: »Nekaj o kokoški kugi« — 14.30 Kulturni obzorik: Pomenek o kulturnem življenju v Idriji.

Pomorske PRIREDITVE

Gostuje Ljubljanska opera in balet:

VEČER ARIJ IN BALETA

Nedelja, 23. marca, v Izoli ob 16. uri, izven — v Piranu ob 20. uri, izven.

Ponedeljek, 24. marca, v Kopru ob 20. uri, izven.

Sodelujejo: Sonja Hočevar, Janez Lipušek in Friderik Lupaš ter baletni duo Tatjana Remškar in Stane Polik.

Gostovanje SNG Trst: N. Manzari:

»NAŠI LJUBI OTROCI«

Ponedeljek, 24. marca, v Hrpeljah ob 20. uri.

Torek, 25. marca, v Divači ob 20. uri.

Sreda, 26. marca, v bolnišnici Senožeče ob 15. uri, v Divači ob 20. uri.

Četrtek, 27. marca, v Pivki ob 20. uri.

Petek, 28. marca, v Ilirski Bistrici ob 20. uri.

Sobota, 29. marca, v Postojni ob 20. uri.

Nedelja, 30. marca, v Ankaranu ob 15., na Skofijah ob 20. uri.

Barba Vane pravi...

Na, pa je spet zamera! Zaradi trgovine in tudi zaradi gostinstva. Tista reč o jabolkih je namreč povzročila precej razburjenja in povedati vam moram, da so me prizadeli hudo grdo pogledali. Trdijo namreč, da so s komercialnega gledišča popolnoma pravilno ravnali, ker so jabolka lepo očistili in rešili, kar se je dalo, ter tako preprečili, da bi do kraja segnila. Kar se tega tiče, se strinjam. In ne samo s komercialnega ali gospodarskega gledišča. Res je. Vsekakor je bolje tako, kot pa da bi jabolka popolnoma propadla in bi jih nato vrgli na smetišče ter odpisali na račun drugega potrošnega blaga. Toda meni gre na živce nekaj drugega in to je tisto, kar sem hotel zadnjič povedati: da so jabolka hudo predraga. Ne samo v omenjeni trgovini, ampak sploh. Zato bi bilo še bolj gospodarsko in komercialno upravičeno, če bi bile cene primernejše, takšne, da bi jabolka lahko sproti kupili in bi potemtakem ne imela časa gniti. Veste, tudi jaz sem včasih zelo trmoglav. Zato ga ni, ki bi

me prepričal, da je današnja cena jabolk, ki so se povzpela pri nas celo do 180 din za kilogram, človeško upravičena.

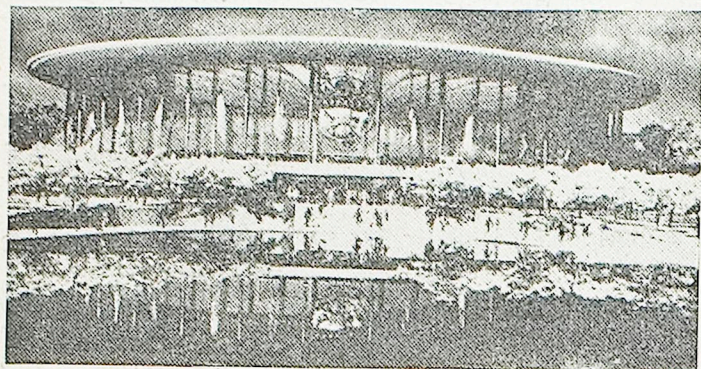
Toda dovolj o tem. Poglejmo še, kaj pravijo gostinci. Ti so mi zamerili, ker sem pisal o tistih njihovih zasmajanih prostorčkih WC tako na splošno. Menijo namreč, da so v Kopru tudi izjeme. No, če bi ne bili prestrogi, bi morda edinole Triglav zaslužil, da ga izvezamo, drugi pa nihče. Prednjači pa po mojem skromnem mnenju vsekakor Turist in prav skrajni čas je že, da postane glede tega nekoliko bolj turističen. Bližajo se namreč topli dnevi, kar bi bilo vredno upoštevati.

Z gostinci pa tudi v Izoli niso preveč zadovoljni. Prav ta teden sem slišal nekaj prav gorkih na njihov račun. Zlasti so se zamerili kulturnemu sektorju. Samo pomislite: pred dnevi so tamkaj gostovali gledališčniki in ni ga bilo v sicer sloviti Ribi človeka, ki bi jim pripravil skromno večerjo. Resda je bilo po predstavi že malce pozno, vendar vas, dragi moji, to ne opravičuje. Manj-

kalo je tisto, čemur pravimo dobra volja. Če pa boste s takšno prakso nadaljevali, ni treba prav nič računati na prihodnjo turistično sezono. In še nekaj moram reči: kar začudilo me je, da se je to zgodilo pri firmi, ki sem jo zmeraj visoko cenil. Mar res hočete, da spremenim svoje mnenje?

V nedeljo sem se nekoliko sprehodil tja proti Semedeli in še naprej do gostišča Na obali. Tam blizu so lansko poletje uredili skakalnico za tiste, ki se radi zviška poganjajo v vodo. Kupili so pravo športno odskočno desko s pripadajočim jeklenim ogradjem. Lepo, boste rekli, kaj pa imaš spet proti temu? Proti deski nič. Precej pa proti tistim, ki bi morali skrbeti zanjo. Revico je namreč vreme tako zdelalo, da bo vsak hip fuč. Nihče se ni spomnil nanjo, da bi jo spravil čez zimo nekam na varno, čeprav stane lepe denarce. Poleti pa bomo spet trkali na vsa mogoča vrata in tožili, da ni denarja za športne rekvizite. Pravzaprav je žalostno, da sem to reč opazil in videl šele zdaj, ko me je nanjo opozoril še kolega v zadnji številki Slovenskega Jadrana, toda kaj hočemo, povsod pa res ne morem biti.

Naj bo za danes. In lepo pozdravljeni! Vaš Vane

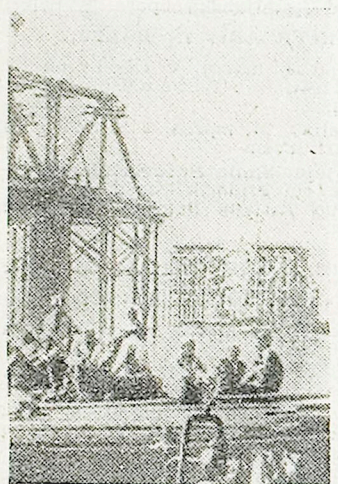
Dne 17. aprila bodo slavnostno odprli svetovno razstavo v Bruxellesu. Že nekaj mesecev 6000 delavcev noč in dan dela na velikem razstavnem prostoru, kjer so že dograjeni skoraj vsi paviljoni. Razstava bo odprta 6 mesecev in pričakujejo, da jo bo obiskalo okrog 50 milijonov ljudi. Na sliki: sovjetski paviljon, ki je eden izmed največjih in najmodernejših

SPUTNIK VSEPOVSOD

Na robu nemškega mesta Gifhorn je nameščen kašipot, ki moli prst v nebo in nosi napis: SPUTNIK 913 km.

V nekem še manjšem mestu z imenom Stade pa je dobila nova okrepčevalnica ime SPUTNIK, kar naj bi gostom zagotavljalo nad vse hitro postrežbo.

Antarktika v znamkah

Znamke dokazujejo, da zanimanje za Antarktiko ni šele od lani, ko se je pričelo geofizično leto, leto raziskovanj. Južnoameriška republika Čile je leta 1947 izdala znamko, na

NE NAPRODAJ — NA POSODO!

V prodajalnah sovjetske trgovske organizacije so po uspešnih poskusih vpeljali sedaj posebne izposojevalne oddelke, opremljene z vsem, kar sodobno gospodinjstvo potrebuje in česar si povprečen državljan ne more kupiti, n. pr. šivalni stroj, dragocen pribor za svečane priložnosti itd. Proti primerni odškodnini si clovek vse to lahko izposodi za nekaj ur ali dni.

Zveza med sončnimi pegami in milimi zimami

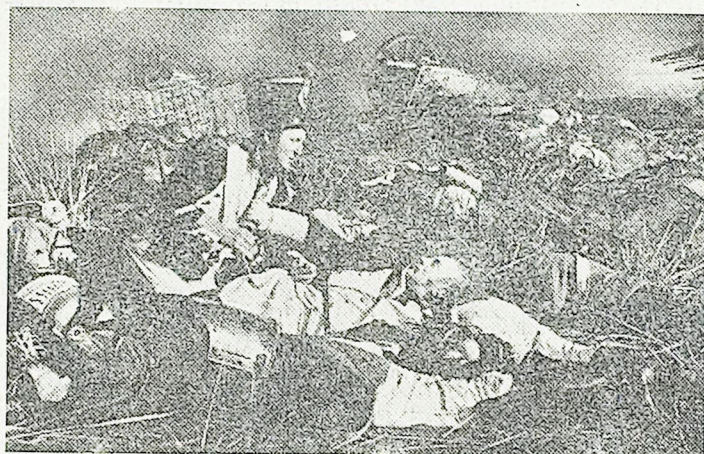
Ob močnem delovanju sončnih peg vdira zvišani del ultravijoličnih žarkov v zemeljsko ozračje, ki jih večidel vsrka, pri čemer se zrak segreje. Povečanje delovanja sončnih peg med julijem in novembrom povzroča po mnenju vremenslovcev z navedeno otoplitvijo milo zimo. Kako pa zmanjšano delovanje sončnih peg med januarjem in julijem vodi do mile z me, je še nepojasnjeno.

Zdaj je nemški vremenslovcec dr. Dinijs izjavil, da Srednja Evropa z velko gotovostjo lahko pričakuje milo zimo, če se število sončnih

peg med januarjem in julijem pretečenega leta zmanjša ali pa se od julija do novembra zviša. V 104 letih (od 1850 do 1953) je vsak od obeh primerov nastopil 27-krat in je bila temu sledeča zima 25-krat mila.

SNOBIZEM

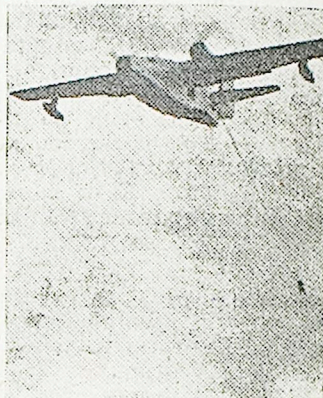
Neki teksaški milijonar se je zaželel poročiti visoko nad oblaki. Najel je letalo in se dogovoril s pilotom, da bo v svečanem trenutku poroke z dimom napisal po nebu besedi: »Ljubim Te! Pilot, ki se mu je tako početje zdelo neumno, je pa zarislal z letalom po sinjem nebesu le eno besedo: »Idiot!« Ko je letalo spet obstalo na trdnih tleh, se je užaljeni ženin zapodil v pilota. Tepežu je napravila konec šele policija.

Desetič na filmskem platnu. Po znanem delu francoskega pisatelja Viktorja Hugoja »Nesrečniki« snemajo v tehnikoloru nov film. To je že deseta verzija. Prvi film so po omenjenem delu posneli leta 1912. Na sliki vidimo prizor iz bitke pri Waterlooju

NAJVEČJA RAZSTAVNA PALAČA V EVROPI

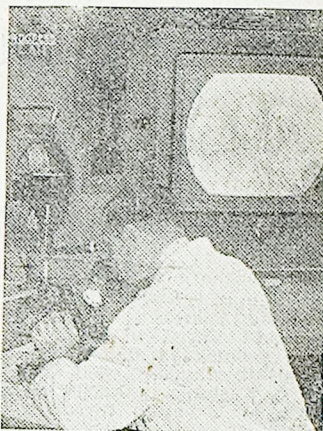
Za jesensko avtomobilsko razstavo v Parizu bodo zgradili novo veličansko razstavno palačo »Umetnost in tehnika«. Veličastna zgradba francoskih betonskih tehnikov bo pokrila 40.000 kvadratnih metrov trikotnega gradbišča in bo nudila 100.000 kubičnih metrov koristnega prostora. Pokrival jo bo veličanski svod z 200 m razponom. Poleg razstavnih dvoran predvidevajo tudi dvorane za kongrese vseh vrst. Razstavno palačo bo obdajal velik park z drevjem in cveticami iz vseh evropskih dežel. Podaljšana bo do razstavišča tudi podzemeljska železnica, v načrtu pa je še podzemeljska proga za avtomobile.

Reševanje z letalom. S hitrostjo 200 km na uro je letalo potegnilo iz morja »brodolomca«. Poskus so naredili v ZDA. Čeprav je bil sunek zelo močan spričo velike hitrosti, ni »ponesrečenec« utrpel nobene škode

INDIJSKA OGRLICA

Mr. Winston, najznamenitejši ameriški »draguljar«, je tik pred novim letom nalašč zaradi treh bogatih Rimljanek prispel iz New Yorka v italijansko prestolnico. Prinesel jim je svojo novo draguljo, ki so jih zanje naročili njihovi radodarni soprogi. To zimo so posebno priljubljene ogrlice iz briljantov in turkizov. Tako dragoceno okrasje je dobila tudi ena izmed treh rimskih lepotic. Baje je ogrlico nekdanj nosila maharani iz Barode. Stala je malenkost — šest sto milijonov lir.

Tudi med njimi so že rekorderji. To svojevrstno tekmovanje so si izmislili na Japonskem. Rezervirano je za otroke izpod dveh let starosti. Pomerijo se med seboj na veliki preprogi, ki jo morajo preteči

URAN PROTI PROTINU

Uranski rudnik Boulder v državi Montana v ZDA se je povsem slučajno izkazal kot velik dobrotnik človeštva, ki ga tare naduha ali muči revmatizem, predvsem pa tistih nesrečnikov, ki jih je protin položil na bolniško posteljo. Zdaj romajo bolniki trumoma v rudnik, težko obbolele nosijo vanj. Šest dni zaporedoma se pustijo v njem obsevat od nevidnih uranovih žarkov in proči so vse bolečine in neveselosti.

ZLATO IZ SVINCA

Radio Moskva je objavil novico, da gradijo v Sovjetski zvezi posebno napravo, v kateri bodo razne prvine pod vplivom radiacije spreminjale svoje lastnosti. Tako bo na primer mogoče spremeniti svinec v zlato in podobno. Postopek temelji na spremembi strukture atomov.

Televizijski drobnogled. V ZDA so z uspehom preizkusili novo napravo, ki bo človeku še bolj približala prostim očesom nevidljivi svet. Gre za kombinacijo drobnogleda in televizijske kamere. Slika se pojavlja močno povečana in jasna v naravnih barvah na televizijskem ekranu

ERNEST HEMINGWAY,

Slovo od orožja

95

POSLOVENI RADO BORDON

Stopila sva v vlak, ki vozi iz Montreuxa v Lozano. Ko sva skozi okno gledala kraj, v katerem sva živela, ni sva mogla videti hribov, ker je bilo oblačno. Vlak se je ustavil v Veveyu, potem pa je peljal dalje mimo jezera. Na obeh straneh so bile mokre sive njive, goli gozdovi in mokre hiše. Dospela sva v Lozano in se naselila v hotelu srednje kategorije.

Medtem ko sva se vozila skozi ulice do vhoda v hotel, je ves čas deževalo. Vrata z medenastimi ključi na obšivkih, dvigalo, preproge po tleh in beli umivalniki z bleščečimi pritiskalnimi, medenastimi postelja in velika, udobna spalnica — vse je bilo videti neprimerno razkošneje kot pri Guttingenovih. Okna sobe so gledala na mokri vrt z zidom, ki je imel na vrhu železno ograjo. Na drugi strani ulice, ki se je strmo spuščala, je bil še neki hotel s podobnim zidom in vrtom. Gledal sem, kako dež pada v vodnjak na vrtu.

Catherine je prižgala vse luči in začela razpravljati prtljago. Naročil sem whisky s sodo, legel na posteljo in začel brati časopise, ki sem jih bil kupil na postaji. Bil je marec 1918 in v Franciji se je bila pričela nemška ofenziva. Pil sem whisky s sodo in bral, Catherine pa je urejala stvari in hodila po sobi.

»Veš, kaj moram zdaj kupiti, dragi?« je vprašala Catherine.

»Kaj?«

»Otroške obleke. Ni mnogo žen, ki so v mojem stanju, da bi bile brez otroških oblek.«

»Lahko jih kupiš.«
»Vem. To bom storila jutri. Videla bom, kaj vse potrebujem.«
»To bi morala vedeti. Saj si bila bolničarka.«
»Toda v bolnišnici je tako malo vojakov imelo otroke.«
»Jaz pa sem imel.«
»Udarila me je z glavnikom in mi prevrnila whisky s sodo.«
»Naročila ti bom drugega,« je rekla. »Žal mi je, da sem ga polila.«
»Saj ga ni bilo več dosti. Pridi malo k meni v posteljo!«
»Ne. Poskušala bom urediti to sobo, da bo vsaj čemu podobna.«
»Podobna čemu?«
»Najinemu domu.«
»Razplesi zavezniške zastave.«
»Oh, nehaj že.«
»Ponovi!«
»Nehaj vendar!«
»To si izrekla zelo previdno,« sem dejal, »kakor da ne bi hotela koga užaliti.«
»Saj tudi nočem.«
»Torej pridi v posteljo.«
»Prav.«
»Približala se je in sedla na posteljo.«
»Vem, da ti ne ugajam, dragi. Videti sem kot kak sodček.«
»Ne, ni res. Lepa si in ljubka.«
»Prava neroda sem in ti si se oženil z njo.«
»Ne, nisi neroda. Čedalje lepša si.«
»Pa bom že spet vitka, dragi.«
»Tudi zdaj si vitka.«
»Ti si pil.«
»Samo kozarec whiskyja s sodo.«
»Glej, že prinašajo drugega,« je rekla. »Ali bova naročila, da nama prinesejo ssem večerjo?«
»To je prav dobra misel.«
»Potem pa ne bova šla ven, kajne? Nocoj bova ostala doma.«
»In se bova igrala,« sem rekel.

»Pila bom malo vina,« je rekla Catherine. »Ne bo mi škodilo. Morda bi lahko dobila nekaj najinega starega belega capričana.«
»Seveda ga lahko dobiva,« sem rekel. »V takih hotelih imajo prav gotovo italijanska vina.«
»Natakar je potrkal na vrata. Prinesel je whisky v kozarcu z ledom, zraven pa na pladnju majhno steklenico vode.«
»Hvala,« sem rekel. »Postavite semkaj. Bodite tako prijazni in prinesite nama ssem večerjo za dva in dve steklenici starega belega capričana na ledu.«
»Želite začeti večerjo z juho?«
»Hočeš juho, Cat?«
»Prosim.«
»Prinesite eno juho.«
»Hvala, gospod.«
»Odšel je in zaprl vrata.«
»Vrnil sem se k časopisom in k vojni v časopisih ter počasi natočil čez led sodo v whisky. Moral bi mu bil reči, naj ne deva ledu v whisky in naj prinese whisky posebej. Tako bi človek vsaj vedel, koliko je whiskyja in ne bi bil nenadoma preveč razredčen s sodo. Moral bi zahtevati steklenico whiskyja, led in sodo pa posebej. To bi bilo pametno. Dober whisky je zelo prijeten. To je ena izmed prijetnejših strani življenja.«
»O čem premišljaš, dragi?«
»O whiskyju.«
»Kaj pa premišljaš o whiskyju?«
»Kako lepa stvar je to.«
Catherine se je namrdnila. »Prav,« je rekla.

V tem hotelu sva ostala tri tedne. Ni bilo slabo: jedilnica je bila po navadi prazna, zelo pogosto pa sva večerjala v najini sobi. Sprehajala sva se po mestu, se vozila z žično železnico v Ouchy in pohajala ob jezeru. Vreme je postalo čisto toplo in bilo je, kakor da je pomlad. Zaželela sva si, da bi bila spet v hriboh, toda pomladansko vreme je trajalo samo nekaj dni, potem pa je spet nastopil hud mrzla, kakršen je bil ob koncu zime. Catherine je nakupila v mestu vse stvari, ki jih je potrebovala za otroke.